

Personeels- en Mobiliteitsonderzoek Overheidspersoneel 2006

Inhoud

	Voorwoord	5
1	<i>Sterke en zwakke punten van de overheid op de arbeidsmarkt</i>	7
	<i>Tevredenheid en motivatie van het personeel bij de overheid vergeleken met de markt</i>	
	1.1 Inleiding	7
	1.2 Arbeidstevredenheid	8
	1.3 Mobiliteit	16
	1.4 Literatuur	21
	1.5 Bijlage	22
2	<i>Technische toelichting</i>	23
	2.1 Doel onderzoek	23
	2.2 Steekproef en respons	23
	2.3 Opzet onderzoek	24
	2.4 Personeelsonderzoek 2006	25
	2.5 Mobiliteitsonderzoek 2006	25
3	<i>Begrippen</i>	27
4	<i>Tabellen</i>	29
	<i>Instromend personeel</i>	
	I.1 Instroom en instroompercentage bij overheidswerkgevers naar sector en jaar	31
	I.2 Instroom en instroompercentage bij overheidswerkgevers naar sector en geslacht, 2005	32
	I.3 Instroom en instroompercentage bij overheidswerkgevers naar sector en leeftijd, 2005	33
	I.4 Instroom bij overheidswerkgevers naar sector, geslacht en leeftijd, 2005	34
	I.5 Instroom bij overheidswerkgevers naar sector, geslacht en opleidingsniveau, 2005	36
	I.6 Instroom bij overheidswerkgevers naar sector, geslacht en etniciteit, 2005	37
	I.7 Instroom bij overheidswerkgevers naar sector, geslacht en arbeidsduur, 2005	38
	I.8 Instroom bij overheidswerkgevers naar sector, geslacht en dienstverband, 2005	39
	I.9 Instroom bij overheidswerkgevers naar sector, geslacht en herkomst, 2005	40
	I.10 Instroom bij overheidswerkgevers naar belang reden om op zoek te gaan naar een andere baan, 2005	41
	I.11 Instroom bij overheidswerkgevers naar belang reden om te kiezen voor deze specifieke baan, 2005	41
	<i>Uitstromend personeel</i>	
	U.1 Uitstroom en uitstroompercentage bij overheidswerkgevers naar sector en jaar	42
	U.2 Uitstroom en uitstroompercentage bij overheidswerkgevers naar sector en geslacht, 2005	43
	U.3 Uitstroom en uitstroompercentage bij overheidswerkgevers naar sector en leeftijd, 2005	44
	U.4 Uitstroom bij overheidswerkgevers naar sector, geslacht en leeftijd, 2005	45
	U.5 Uitstroom bij overheidswerkgevers naar sector, geslacht en opleidingsniveau, 2005	47
	U.6 Uitstroom bij overheidswerkgevers naar sector, geslacht en etniciteit, 2005	48
	U.7 Uitstroom bij overheidswerkgevers naar sector, geslacht en arbeidsduur, 2005	49
	U.8 Uitstroom bij overheidswerkgevers naar sector, geslacht en dienstverband, 2005	50
	U.9 Uitstroom bij overheidswerkgevers naar sector, geslacht en bestemming, 2005	51
	U.10 Uitstroom bij overheidswerkgevers naar belang reden om op zoek te gaan naar een andere baan, 2005	52

U.11	Uitstroom bij overheidswerkgevers naar belang reden om te kiezen voor deze specifieke baan, 2005	52
------	--	----

Zittend personeel

Z.1	Zittend personeel bij overheidswerkgevers naar sector, geslacht en leeftijd, 2005	53
Z.2	Zittend personeel bij overheidswerkgevers naar sector, geslacht en opleidingsniveau, 2005	55
Z.3	Zittend personeel bij overheidswerkgevers naar sector, geslacht en etniciteit, 2005	56
Z.4	Zittend personeel bij overheidswerkgevers naar sector, geslacht en arbeidsduur, 2005	57
Z.5	Zittend personeel bij overheidswerkgevers naar sector, geslacht en dienstverband, 2005	58
Z.6	Zittend personeel bij overheidswerkgevers naar sector, geslacht en zoekgedrag, 2005	59
Z.7	Zittend personeel bij overheidswerkgevers naar sector, geslacht en functiewisseling, 2005	60
Z.8	Zittend personeel bij overheidswerkgevers naar tevredenheid met de functie, 2005	61
Z.9	Zittend personeel bij overheidswerkgevers naar sector, geslacht en algehele tevredenheid met baan, 2005	62
Z.10	Zittend personeel bij overheidswerkgevers naar sector, leeftijd en algehele tevredenheid met baan, 2005	63
Z.11	Zittend personeel bij overheidswerkgevers naar sector, opleidingsniveau en algehele tevredenheid met baan, 2005	65
Z.12	Zittend personeel bij overheidswerkgevers naar mening over stellingen, 2005	67
Z.13	Zittend personeel bij overheidswerkgevers naar wensen ten aanzien van arbeidsvoorwaarden, 2005	68
Z.14	Zittend personeel bij overheidswerkgevers naar frequentie agressie en intimidatie, 2005	70
Z.15	Zittend personeel bij overheidswerkgevers naar mening over stellingen integriteit, 2005	70
Z.16a	Zittend personeel bij overheidswerkgevers naar sector en belang van gesprek over functioneren, 2005	71
Z.16b	Zittend personeel bij overheidswerkgevers naar sector en voorkomen van formeel gesprek, 2005	71
Z.16c	Zittend personeel bij overheidswerkgevers naar sector en tevredenheid over gesprekken, 2005	72
Z.17	Zittend personeel bij overheidswerkgevers naar sector en toegang tot internet, 2005	72

Verwante publicaties

73

Voorwoord

De collectieve sector zal de komende jaren met de markt moeten strijden om goed opgeleid personeel. Vanwege de vergrijzing heeft de collectieve sector straks veel nieuw personeel nodig. In sommige delen van de collectieve sector worden al op kort termijn personeelstekorten verwacht. Zeker nu de economische groei weer aantrekt, is te verwachten dat de concurrentie op de arbeidsmarkt zal verhevigen.

Tegen deze achtergrond houdt het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) de concurrentiepositie van de collectieve sector scherp in de gaten. Om te weten wat er onder het personeel leeft, verricht het ministerie eens per twee jaar het zogenaamde Personeels- en Mobiliteitsonderzoek Overheidspersoneel. Het betreft een grootschalig onderzoek naar de tevredenheid, de motivatie, het profiel en het arbeidsmarktgedrag van personeel uit alle overheidssectoren. In 2006 hebben bijna 50.000 overheidswerknemers hieraan meegewerkt. De voornaamste resultaten van dit onderzoek zijn in deze publicatie gebundeld.

Deze publicatie begint met een overzichtsartikel, waarin de voornaamste bevindingen uit het onderzoek worden beschreven. Het blijkt dat de concurrentiepositie van de overheid allerminst beroerd is, maar waakzaamheid is geboden. Uit een vergelijking met de markt blijkt waar de kracht en de zwakte van het werk bij de overheid liggen. Vervolgens bevat deze publicatie vele tabellen met gedetailleerde onderzoeksgegevens en natuurlijk ontbreken een technische toelichting en een begrippenlijst niet. Ik hoop dat deze publicatie de afzonderlijke overheidswerkgevers en hun vertegenwoordigers kan sterken in hun strijd om personeel.

De directeur-generaal Management Openbare Sector,
drs. R.IJ.M. Kuipers

1 Sterke en zwakke punten van de overheid op de arbeidsmarkt

Tevredenheid en motivatie van het personeel bij de overheid vergeleken met de markt

Gemiddeld genomen is het overheidspersoneel meer tevreden met zijn werk dan het personeel in de marktsector. Tussen beide groepen personeel bestaan duidelijke verschillen in tevredenheid. De overheid staat in de ogen van de werknemers sterk wat betreft de inhoud van het werk, de secundaire arbeidsvoorwaarden, de mate van zelfstandigheid/verantwoordelijkheden en de relatie met collega's. De overheid heeft een achterstand ten aanzien van de resultaatgerichtheid van de organisatie, de werkstress, de wijze waarop de organisatie wordt bestuurd en de primaire arbeidsvoorwaarden.

De drie belangrijkste redenen voor nieuw personeel om een baan bij de overheid te aanvaarden zijn de inhoud van het werk, de mate van zelfstandigheid/verantwoordelijkheden en de loopbaanontwikkelingsmogelijkheden. De drie belangrijkste redenen voor het overheidspersoneel om bij zijn werkgever te vertrekken zijn de inhoud van het werk, de loopbaanontwikkelingsmogelijkheden en het kunnen combineren van het werk met de thuissituatie.

In de strijd om personeel zullen overheidswerkgevers hun aandacht vooral moeten richten op de loopbaanontwikkelingsmogelijkheden van het personeel. Het personeel is hierover, zowel in de markt als bij de overheid, nauwelijks tevreden en het is de tweede reden om te vertrekken en de derde reden om een baan te aanvaarden. Het belangrijkste vertrek- en aanvaardingsmotief is de inhoud van het werk. Hierover is het overheidspersoneel in hoge mate tevreden. Daarmee heeft de overheid een belangrijke voorsprong op de marktsector. Naast de loopbaanontwikkelingsmogelijkheden zullen overheidswerkgevers meer aandacht moeten besteden aan de functieaspecten waar de overheid achterloopt op de markt: de resultaatgerichtheid van de organisatie, de werkstress en de wijze waarop de organisatie wordt bestuurd.

1.1 Inleiding

Strijd om personeel

Als gevolg van de vergrijzing heeft de collectieve sector in de nabije toekomst veel nieuw personeel nodig. In verschillende delen van de collectieve sector worden al vanaf 2007 grote tekorten verwacht¹. De overheidswerkgevers zullen met de markt moeten concurreren om te voorzien in hun behoefte aan goed opgeleid personeel. Zeker nu de economische vooruitzichten goed zijn, zal de vraag naar personeel toenemen, terwijl het aanbod achterblijft. Het is daarom te verwachten dat de strijd om goed gekwalificeerd personeel op het scherpst van de snede zal worden gevoerd.

Tegen deze achtergrond houdt het ministerie van BZK nauwlettend de concurrentiepositie van de collectieve sector in de gaten. Uit recent onderzoek naar de beloningsverschillen tussen de collectieve sector en de marktsector blijkt dat er (na correctie voor samenstellings-effecten van het personeelsbestand) sprake is van een beloningsnadeel van 1,6 procent voor de gemiddelde werknemer in de collectieve sector².

¹ Zie Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, *Trendnota Arbeidszaken Overheid 2007*, Tweede Kamer, vergaderjaar 2006-2007, 30 801, nrs. 1-2, Den Haag, september 2006.

² Zie Berkhout, Ernest (SEO), Arjan Heyma (SEO) en Wiemer Salverda (AIAS), *Beloningsverschillen tussen de marktsector en collectieve sector in 2004*, Amsterdam, augustus 2006.

De strijd om personeel zal echter niet alleen om het loon draaien. Er spelen uiteenlopende motieven een rol bij de keuze voor een baan in de collectieve sector. Om zicht te hebben op de motivatie en de tevredenheid van het overheidspersoneel, verricht het ministerie sinds 1999 het Personeels- en Mobiliteitsonderzoek (POMO). Instromend en uitstromend personeel worden uitgebreid gevraagd naar hun aanvaardings- en vertrekmotieven. Het zittende personeel wordt gevraagd naar zijn arbeidstevredenheid. Dit artikel presenteert de belangrijkste uitkomsten van het POMO.

1.2 Arbeidstevredenheid

Overheidspersoneel meer tevreden

Gemiddeld genomen is het overheidspersoneel meer tevreden met zijn werk dan het personeel in de marktsector. Het aandeel tevreden of zeer tevreden werknemers was 72 procent bij de overheid en 69 procent in de marktsector (zie tabel 1). Dit betreft de tevredenheid met het werk in het algemeen. Ten aanzien van de organisatie is het overheidspersoneel juist aanmerkelijk minder tevreden dan de werknemers in het bedrijfsleven (respectievelijk 51 en 62 procent).

Sterke punten overheid: arbeidsinhoud en secundaire arbeidsvoorwaarden

De tevredenheid van het personeel varieert sterk over de verschillende functieaspecten. Dit geldt voor zowel het overheidspersoneel als het personeel in de markt. De tevredenheidsverschillen tussen de functieaspecten zijn groter dan die tussen het overheidspersoneel en de werknemers in de markt. Blijkbaar wordt gemiddeld genomen in beide sectoren op een min of meer vergelijkbare wijze over de functieaspecten gedacht. Zowel het overheidspersoneel als de werknemers in de markt zijn het meest tevreden over de relatie met hun collega's (respectievelijk 84 en 75 procent) en het minst tevreden over de wijze waarop de organisatie wordt bestuurd, de loopbaanontwikkelingsmogelijkheden en de informatievoorziening en communicatie binnen de organisatie (30 tot 38 procent).

Toch zijn er duidelijke verschillen tussen het personeel bij de overheid en in de markt. Het overheidspersoneel is duidelijk meer tevreden over de inhoud van het werk (15 procentpunten), de secundaire arbeidsvoorwaarden (13 procentpunten), de mate van zelfstandigheid en/of verantwoordelijkheden (9 procentpunten) en de relatie met collega's (9 procentpunten). Daarentegen is het overheidspersoneel juist in mindere mate tevreden over de resultaatgerichtheid van de organisatie (-15 procentpunten), de werkstress (-9 procentpunten) en de wijze waarop de organisatie wordt bestuurd (-8 procentpunten). Kortom, gemiddeld genomen denkt het personeel in beide sectoren min of meer hetzelfde over de verschillende aspecten van zijn werk, maar er bestaan duidelijke accentverschillen.

Tabel 1 Tevredenheid over diverse aspecten van de functie

	Aandeel (zeer) tevreden		
	Overheid	Markt	
De inhoud van het werk	83%	68%	15%
De secundaire arbeidsvoorwaarden ¹⁾	65%	52%	13%
De mate van zelfstandigheid en/of verantwoordelijkheden	83%	74%	9%
De relatie met collega's	84%	75%	9%
De wijze waarop mijn direct leidinggevende leiding geeft	50%	48%	2%
De werkplek/fysieke omstandigheden ²⁾	51%	52%	-1%
De loopbaanontwikkelingsmogelijkheden	34%	36%	-2%
De informatievoorziening en communicatie binnen de organisatie	34%	36%	-2%
De primaire arbeidsvoorwaarden ³⁾	45%	50%	-4%
De hoeveelheid werk	52%	59%	-6%
De wijze waarop deze organisatie wordt bestuurd	30%	38%	-8%
De werkstress	37%	46%	-9%
De resultaatgerichtheid van de organisatie	40%	56%	-15%
Alles bijeengenomen met de baan	72%	69%	3%
Alles bijeengenomen met de organisatie	51%	62%	-10%

Bron: BZK, Personeelonderzoek 2006.

¹⁾ Bijvoorbeeld werktijden, vakantiedagen of pensioenregeling, kinderopvang, ouderschapsverlof.

²⁾ Ruimte per persoon, daglicht, atmosfeer, geluid e.d.

³⁾ Salaris of beloning.

Overheidswerknemers zijn vooral over inhoud van het werk positiever

In hetzelfde onderzoek zijn werknemers bij de overheid en in de markt een groot aantal stellingen over hun werk voorgelegd. De antwoorden die hierop zijn gegeven nuanceren de sterke en zwakke punten van het werken bij de overheid. Het overheidspersoneel is vooral over de inhoud van het werk aanmerkelijk positiever dan werknemers in de markt (zie tabel 2). Relatief gezien doet het overheidspersoneel inhoudelijk leuker werk, met meer afwisseling en meer maatschappelijk nut³. Ook kunnen overheidswerknemers zich beter ontplooiën en ontwikkelen en komen hun capaciteiten vaker tot hun recht. De betere ontplooiings- en ontwikkelingsmogelijkheden betreffen vooral de inhoud van het werk, want in financiële zin zijn de mogelijkheden juist kleiner (deze uitkomsten zijn in overeenstemming met de bevindingen uit ander onderzoek⁴). Dit bevestigt de eerdere constatering dat de tevredenheid met de inhoud van het werk onder het overheidspersoneel groter is dan onder het personeel in de markt.

³ Ook Bram Steijn constateert dat onder rijksambtenaren sprake is van Public Service Motivatie (PSM), zie onder andere zijn oratie: *Carrièrejager of dienaar van de publieke zaak, over ambtenaren en hun motivatie*, rede in verkorte vorm uitgesproken ter gelegenheid van het aanvaarden van het ambt van bijzonder hoogleraar in de Faculteit der Sociale Wetenschappen aan de Erasmus Universiteit Rotterdam vanwege de Vereniging Trustfonds EUR met de leeropdracht HRM in de publieke sector op 22 september 2006.

⁴ Zie Heyma, Arjan (SEO), Kea Tijdens (AIAS), Lennart Janssens (SEO) en Ernest Berkhout (SEO), *De aantrekkelijkheid van de collectieve sector als werkgever, een vergelijking van beloningsprofielen tussen collectieve sector en marktsector*, Amsterdam, november 2005.

Tabel 2 Mening over diverse stellingen

	Aandeel (grotendeels of volledig) mee eens		
	Overheid	Markt	
Inhoud van het werk			
Ik heb inhoudelijk leuk werk	90%	69%	21%
Mijn werk is voldoende afwisselend	89%	68%	20%
Het werk dat ik doe is maatschappelijk nuttig	82%	47%	35%
Ik kan mij ontplooiën / ontwikkelen in mijn werk	63%	49%	14%
Mijn capaciteiten komen in mijn functie goed tot hun recht	71%	60%	12%
Werkdruk			
Ik moet vaak extra hard werken om mijn werk op tijd af te krijgen	51%	31%	21%
Ik heb vaak meer werk te doen dan ik aankan	37%	27%	10%
Mijn werk loopt vaak anders dan gepland	55%	48%	7%
Ik heb voldoende tijd om mijn cliënten persoonlijke aandacht te geven	49%	56%	-7%
Er zijn voldoende mensen binnen mijn afdeling / team om het werk goed te kunnen doen	47%	52%	-5%
Relatie met collega's			
Mijn collega's helpen om het werk gedaan te krijgen	66%	67%	-1%
Mijn collega's hebben persoonlijke belangstelling voor mij	78%	72%	6%
Mijn collega's zijn goed in hun werk	74%	68%	7%
Ik voel me thuis in deze organisatie	77%	70%	8%
Mijn collega's spreken mij er op aan als iets niet goed gaat	69%	67%	2%
De samenwerking tussen mij en mijn collega's is goed	86%	80%	6%
Wijze van leidinggeven door direct leidinggevende			
Mijn leidinggevende heeft oog voor het welzijn van de medewerkers	59%	56%	4%
Mijn leidinggevende raadpleegt medewerkers over zaken die voor hen van belang zijn	58%	56%	2%
Mijn leidinggevende kan mensen goed laten samen werken	42%	47%	-4%
Mijn leidinggevende laat mij weten of hij/zij tevreden is over mijn werk	58%	61%	-3%
Mijn leidinggevende zorgt voor een goede taakverdeling	42%	49%	-7%
Mijn leidinggevende geeft duidelijke opdrachten	45%	53%	-8%
Ik krijg voldoende ondersteuning van mijn leidinggevende / werkgever	52%	55%	-3%
Zelfstandigheid / verantwoordelijkheid			
Ik kan zelf beslissen hoe ik mijn werk doe	84%	70%	13%
Ik kan zelf beslissen in welke volgorde ik mijn werk doe	82%	70%	12%
Ik kan zelf mijn werktempo bepalen	65%	63%	2%
Arbeidsvoorwaarden			
Er zijn voor mij binnen deze organisatie voldoende mogelijkheden voor financiële doorgroei	15%	31%	-15%
Mijn individuele prestatie telt voldoende mee bij mijn beloning	17%	34%	-16%
Ik vind dat mijn salaris goed past bij het niveau van mijn functie	32%	42%	-10%
Vergeleken met andere organisaties waar ik zou kunnen werken, denk ik dat mijn salaris op het juiste niveau ligt	29%	42%	-13%

Bron: BZK, Personeelsonderzoek 2006.

Overheidswerknemers zijn over de werkdruk negatiever

Ook blijkt dat het overheidspersoneel een (veel) hogere werkdruk ervaart dan werknemers in de markt. Dit is opmerkelijk, want het gaat tegen een bekend vooroordeel in. Over alle voorgelegde stellingen betreffende de werkdruk is het overheidspersoneel negatiever dan werknemers in de markt. Relatief meer overheidswerknemers moeten extra hard werken om het werk op tijd af te krijgen, zij hebben vaak meer werk te doen dan zij aan kunnen en hebben werk dat vaak anders loopt dan gepland. Relatief minder overheidswerknemers hebben voldoende tijd om hun cliënten persoonlijke aandacht te geven. Bovendien zijn er bij de overheid minder vaak voldoende mensen om het werk goed te kunnen doen. Dit bevestigt

de eerdere constatering dat de tevredenheid over de werkstress onder het overheidspersoneel kleiner is dan onder het personeel in de markt.

Overheidswerknemers zijn negatiever over hun beloning

Het overheidspersoneel is negatiever over de primaire arbeidsvoorwaarden dan de werknemers in de markt. Alle vier de stellingen over 'Arbeidsvoorwaarden' hebben betrekking op de beloning. Het deel van de werknemers dat het eens is met de verschillende stellingen is in de markt al laag, bij de overheid is dit nog lager. Overheidswerknemers ervaren vooral weinig mogelijkheden voor financiële doorgroei en ook dat hun individuele prestatie nauwelijks meetelt bij hun beloning. Het is opmerkelijk dat de tevredenheid over de primaire arbeidsvoorwaarden onder overheidswerknemers slechts 4 procentpunten lager is dan onder werknemers in de markt (zie tabel 1).

Dat het overheidspersoneel aanmerkelijk meer tevreden is over de mate van zelfstandigheid en/of de verantwoordelijkheden (9 procentpunten, zie tabel 1), blijkt ook uit de antwoorden op de stellingen. Overheidswerknemers vinden vaker dat zij zelf kunnen beslissen hoe zij hun werk doen en in welke volgorde. Over het werktempo bestaat maar weinig verschil in opvatting tussen beide categorieën personeel.

Ook de grotere tevredenheid over de relatie met collega's wordt bevestigd door de stellingen. Overheidswerknemers zijn bij bijna alle stellingen die betrekking hebben op hun collega's positiever dan de werknemers in de marktsector. Eerder bleek al dat het overheidspersoneel over zijn direct leidinggevende vrijwel even tevreden is als het personeel in de markt. Dit wordt echter niet bevestigd door de stellingen. Hieruit blijkt dat overheidswerknemers over hun direct leidinggevende wat somberder zijn.

Algemene baantevredenheid neemt af in alle overheidssectoren

De algemene baantevredenheid onder het overheidspersoneel is tussen 2003 en 2005 afgenomen na een aantal jaren waarin deze juist toenam (zie tabel 3). Er is dus sprake van een omslag. Deze omslag deed zich in alle overheidssectoren voor. In alle sectoren daalde de algemene tevredenheid van het personeel van 2003 op 2005. De daling was het sterkst bij de waterschappen, defensie en politie (respectievelijk -10, -9 en -9 procentpunten), maar ook in het hoger beroepsonderwijs was sprake van een terugval van de tevredenheid (-7 procentpunten).

De algemene baantevredenheid verschilt enigszins tussen de overheidssectoren. Het minst tevreden is het defensiepersoneel (65 procent) en het meest tevreden is het personeel bij de rechterlijke macht (85 procent). De rechterlijke macht is een positieve uitschieter, want na deze sector waren de ambtenaren bij de provincies en het primair onderwijs met 77 procent het meest tevreden. Minder tevreden dan gemiddeld was het personeel in het beroeps- onderwijs en de volwasseneneducatie (67 procent)⁵.

⁵ De sectorale verschillen in tevredenheid kunnen slechts in zeer beperkte mate (hooguit enkele procentpunten) worden verklaard door verschillen in opleidingsniveau tussen de sectoren.

Tabel 3 Tevredenheid, alles bijeengenomen met baan, overheid

	Aandeel (zeer) tevreden			
	2000	2002	2003	2005
Totaal overheid	65%	73%	77%	72%
Openbaar bestuur	65%	74%	76%	72%
Rijk	63%	75%	74%	69%
Gemeenten	66%	72%	76%	73%
Provincies	71%	75%	80%	77%
Rechterlijke Macht	82%	90%	89%	85%
Waterschappen	71%	78%	83%	73%
Onderwijs en wetenschappen ¹⁾	67%	74%	77%	74%
Primair Onderwijs	71%	78%	80%	77%
Voortgezet Onderwijs	61%	70%	75%	70%
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	62%	69%	72%	67%
Hoger Beroepsonderwijs	68%	69%	78%	71%
Universiteiten	67%	75%	78%	76%
Universitair Medische Centra	.	74%	79%	76%
Veiligheid	62%	69%	77%	68%
Defensie	58%	69%	74%	65%
Politie	68%	70%	79%	71%

Bron: BZK, Personeelonderzoek 2001, 2003, 2004 en 2006.

¹⁾ Inclusief onderzoekinstellingen.

Tevredenheid over vrijwel alle aspecten van het werk neemt af

In 2005 zijn ambtenaren over vrijwel alle aspecten van het werk minder tevreden dan twee jaar daarvoor (zie tabel 4). Het sterkst daalde de tevredenheid over de primaire arbeidsvoorwaarden en de wijze waarop de organisatie wordt geleid (beide -5 procentpunten). Opvallend is dat tegelijkertijd juist de tevredenheid over de secundaire arbeidsvoorwaarden aanzienlijk steeg (+11 procentpunten). Hierbij moet opgemerkt worden dat een wijziging in de vraagstelling een rol kan hebben gespeeld.

Tabel 4 Tevredenheid over diverse aspecten van de functie, overheid ¹⁾

	Aandeel (zeer) tevreden			
	2000	2002	2003	2005
De relatie met collega's	.	.	.	84%
De mate van zelfstandigheid en/of verantwoordelijkheden	71%	77%	85%	83%
De inhoud van het werk	70%	79%	85%	83%
De sfeer op het werk	69%	75%	75%	.
De secundaire arbeidsvoorwaarden ²⁾	.	.	54%	65%
De hoeveelheid werk	.	.	.	52%
De werkplek/fysieke omstandigheden ³⁾	45%	45%	53%	51%
De wijze waarop mijn direct leidinggevende leiding geeft	.	.	50%	50%
De primaire arbeidsvoorwaarden ⁴⁾	44%	51%	51%	45%
De werkdruk	24%	30%	45%	.
De resultaatgerichtheid binnen de organisatie	.	.	42%	40%
De werkstress	.	.	.	37%
De loopbaanontwikkelingsmogelijkheden	.	.	30%	34%
De informatievoorziening en communicatie binnen de organisatie	.	.	34%	34%
De wijze waarop deze organisatie wordt geleid	.	.	35%	30%
Alles bijeengenomen met de baan	65%	73%	77%	72%
Alles bijeengenomen met de organisatie	.	.	55%	51%

Bron: BZK, Personeelsonderzoek 2001, 2003, 2004 en 2006.

¹⁾ Door een verandering in vraagstelling zijn enkele aspecten niet direct vergelijkbaar met voorgaande jaren. Vandaar het grote aantal punten in deze tabel.

²⁾ M.i.v. 2005 is de toelichting 'bijvoorbeeld werktijden, vakantiedagen of pensioenregeling, kinderopvang, ouderschapsverlof' toegevoegd.

³⁾ Ruimte per persoon, daglicht, atmosfeer, geluid e.d.

⁴⁾ Salaris of beloning.

In de loop van de tijd blijkt de tevredenheid over de verschillende aspecten van het werk maar weinig te veranderen. De tevredenheid blijft het grootst over de relatie met collega's, de mate van zelfstandigheid en/of verantwoordelijkheden en de inhoud van het werk en het kleinst over de wijze waarop de organisatie wordt geleid, de informatievoorziening en communicatie binnen de organisatie en de loopbaanontwikkelingsmogelijkheden.

Mate van tevredenheid verschilt tussen overheidssectoren

Zoals eerder vermeld verschilt de algemene baantevredenheid enigszins tussen de overheidssectoren. De tevredenheid over de verschillende functieaspecten varieert sterker. Het personeel in de overheidssectoren heeft een duidelijke eigen mening over de diverse aspecten van het werk. Toch zijn er vooral veel overeenkomsten. In de verschillende sectoren wordt overwegend op een vergelijkbare wijze over de aspecten van het werk gedacht (zie bijlage).

Over de primaire arbeidsvoorwaarden lopen de meningen het sterkst uiteen: bij de provincies is 68 procent van het personeel hierover tevreden, van het politiepersoneel is dit slechts 30 procent. Ook over de wijze waarop de organisatie wordt bestuurd, verschilt het aandeel tevreden werknemers sterk, namelijk van 20 procent bij het rijk tot 52 procent in het primair onderwijs. Over de werkplek is 40 procent van het universiteitspersoneel en 73 procent van het personeel bij onderzoekinstellingen tevreden. Het meest eensgezind is het personeel in de verschillende overheidssectoren over de relatie met collega's. De tevredenheid hierover varieert van 81 procent bij het rijk tot 90 procent bij de rechterlijke macht.

Loontevredenheid versus beloningsverschil overheidssectoren

Over de primaire arbeidsvoorwaarden is 45 procent van het overheidspersoneel tevreden. Deze score is laag in vergelijking met de andere functieaspecten. Zoals eerder vermeld blijkt uit recent onderzoek naar de beloningsverschillen tussen de collectieve sector en de marktsector dat er (na correctie voor samenstellingseffecten van het personeelsbestand) sprake is van een beloningsnadeel van 1,6 procent voor de gemiddelde werknemer in de collectieve sector ten opzichte van de gemiddelde werknemer in de marktsector⁶.

Dit percentage is een gemiddelde van grote beloningsvoordelen en grote beloningsnadelen in de verschillende delen van de collectieve sector (zie grafiek 1). Grote beloningsnadelen bestaan voor het personeel in de sectoren universiteiten/onderzoekinstellingen (-15,7 procent), het voortgezet onderwijs (-14,1 procent), het hoger beroepsonderwijs (-9,1 procent), de burgerfuncties bij defensie (-15,0 procent), het primaire onderwijs (-10,2 procent) en de beroeps- en volwasseneneducatie (-9,3 procent). Ook werknemers bij het rijk (-3,6 procent), de provincies (-1,7 procent), gemeenten (-3,1 procent) en de zorg (-0,2 procent) kennen een negatief beloningsverschil. Het zijn dus vooral de sectoren in het onderwijs die een flinke beloningsachterstand kennen ten opzichte van de marktsector⁷. Grote beloningsvoordelen zijn er voor militairen (+34,5 procent), de rechterlijke macht (+16,4 procent), werknemers bij universitair medische centra (+9,5 procent), bij de politie (+3,3 procent) en bij de waterschappen (+2,4 procent).

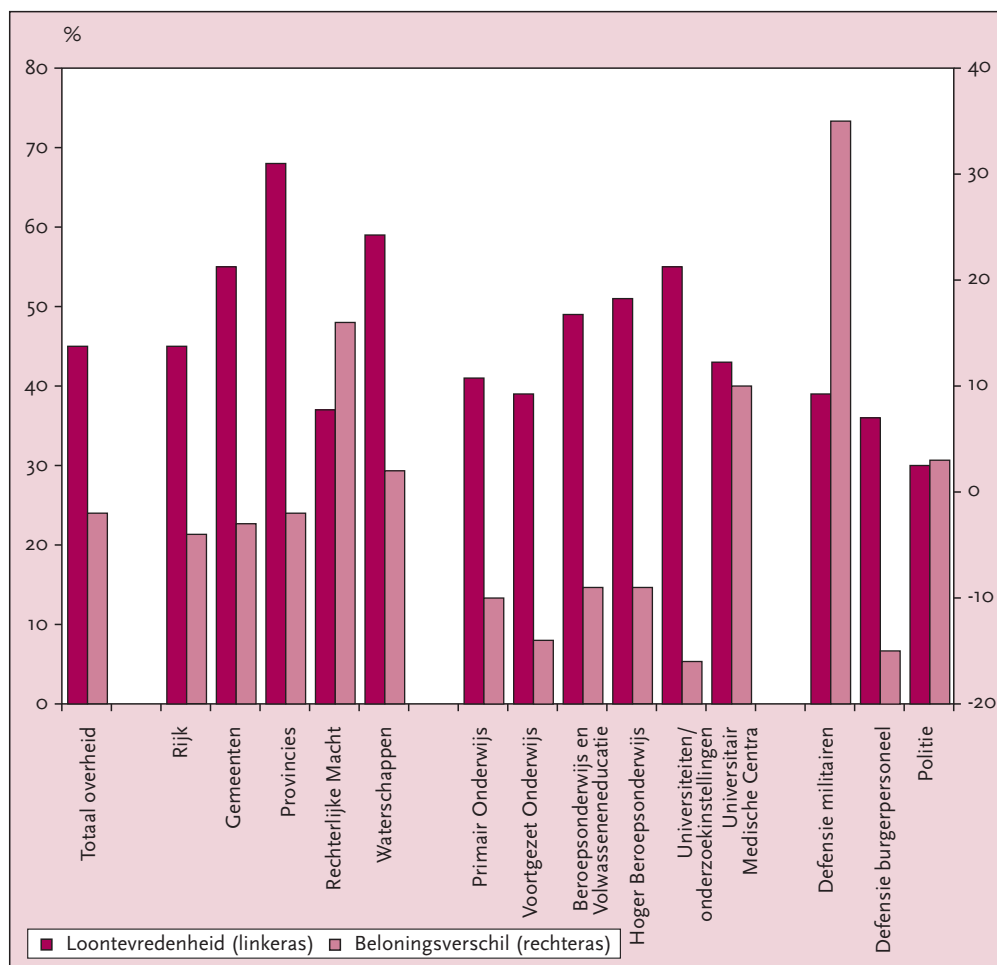
De beloningsvoordelen en -nadelen van de overheidssectoren vertonen weinig samenhang met de loontevredenheid. De drie sectoren/populaties met het grootste beloningsvoordeel, namelijk militairen (+34,5 procent), de rechterlijke macht (+16,4 procent) en de universitair medische centra (+9,5 procent), kennen juist een lage loontevredenheid (respectievelijk 39, 37 en 43 procent). In de onderwijssectoren, die een beloningsachterstand kennen variërend van 9 tot 16 procent, is eigenlijk alleen in het primair en voortgezet onderwijs sprake van een relatief lage loontevredenheid. In hoeverre sectorale verschillen in loontevredenheid samenhangen met sectorale verschillen in samenstelling van het personeelsbestand is onderwerp van een volgende analyse⁸.

⁶ Zie Berkhout, Ernest (SEO), Arjan Heyma (SEO) en Wiemer Salverda (AIAS), *Beloningsverschillen tussen de marktsector en collectieve sector in 2004*, Amsterdam, augustus 2006. Let op: de beloningsverschillen zijn nadrukkelijk niet gebaseerd op een vergelijking van functies (pakketvergelijking), maar wel van de samenstelling van het personeelsbestand.

⁷ Deze cijfers zijn niet tussen de sectoren vergelijkbaar, omdat zij op verschillend samengestelde populaties zijn gebaseerd.

⁸ Hoewel de loontevredenheid behoorlijk verschilt naar opleidingsniveau, worden sectorale verschillen slechts beperkt hierdoor verklaard. Verder onderzoek hiernaar is gepland voor 2007.

Grafiek 1 Loontevredenheid en (gecorrigeerd) beloningsverschil¹⁾ naar overheidssector

Bron: BZK, Personeelsonderzoek 2006 en *Beloningsverschillen tussen de marktsector en collectieve sector in 2004*.

¹⁾ Totaal is inclusief zorgsector; gecorrigeerd voor samenstellingseffecten van het personeelsbestand (géén vergelijking van functies op detailniveau).

Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat de overheid de concurrentie met de markt goed aan kan. In het algemeen is het overheidspersoneel meer tevreden met zijn werk dan het personeel in de marktsector. Over de verschillende aspecten van het werk denkt het personeel bij de overheid en in de markt min of meer hetzelfde, maar er bestaan duidelijke accentverschillen. Sterk staat de overheid in de ogen van de werknemers wat betreft de inhoud van het werk, (nog altijd) de secundaire arbeidsvoorwaarden, de mate van zelfstandigheid/verantwoordelijkheden en de relatie met collega's. De overheid heeft een achterstand ten aanzien van de resultaatgerichtheid van de organisatie, de werkstress, de wijze waarop de organisatie wordt bestuurd en de primaire arbeidsvoorwaarden.

Dit beeld betreft een gemiddelde. Hoewel het personeel in de verschillende overheidssectoren over de meeste aspecten op een vergelijkbare manier denkt, zijn er per sector toch wel erg grote verschillen in tevredenheid. Het personeel in de sectoren heeft een duidelijke eigen mening over diverse aspecten van het werk. Over de primaire arbeidsvoorwaarden lopen de

meningen het sterkst uiteen; het meest eensgezind is het overheidspersoneel over de relatie met collega's.

1.3 Mobiliteit

In de afgelopen jaren (2003-2005) heeft jaarlijks circa 8 à 9 procent van het overheidspersoneel zijn werkgever verlaten. Een ongeveer even grote groep stroomde ieder jaar in. Zoals in de inleiding al is vermeld, zal de overheid vanwege de vergrijzing in de nabije toekomst veel nieuw personeel nodig hebben (mede afhankelijk van de omvang van eventuele taakstellingen). De overheidswerkgevers zullen met de markt moeten concurreren om te voorzien in hun behoefte aan goed opgeleid personeel. Tegen deze achtergrond houdt het ministerie van BZK de concurrentiepositie van de collectieve sector nauwlettend in de gaten. Daarom is het goed te weten waarom overheidswerknemers vertrekken en waarom nieuwe werknemers kiezen voor een baan bij de overheid.

Jonge instroom en oude uitstroom

Uiteraard betreffen de instromende en het uitstromende overheidswerknemers duidelijk verschillende categorieën personeel. Het nieuwe personeel is vooral jong, iets vaker een vrouw en hoogopgeleid: 60 procent van de instroom is jonger dan 35 jaar, 56 procent is vrouw en 63 procent heeft een hbo- of wo-diploma (zie tabel 5). Het vertrekkende personeel is ouder, iets vaker een man en ook hoogopgeleid: 55 procent van de uitstroom is 45 jaar of ouder, 53 procent is een man en ook 63 procent heeft een hbo- of wo-diploma. Per saldo is sprake van een lichte feminisering van de overheid.

Tabel 5 Instroom en uitstroom naar persoonskenmerken

	Instroom	Uitstroom
Totaal	76.400	82.000
Man	44%	53%
Vrouw	56%	47%
15-24 jaar	25%	9%
25-34 jaar	34%	20%
35-44 jaar	22%	15%
45-54 jaar	15%	12%
55 jaar en ouder	4%	43%
Lager onderwijs	11%	18%
Middelbaar onderwijs	25%	18%
Hoger beroepsonderwijs	38%	42%
Wetenschappelijk onderwijs	24%	21%
Geen opgave	1%	1%

Bron: BZK, Mobiliteitsonderzoek 2006.

Herkomst van instroom en bestemming van uitstroom

Een ruime meerderheid van het instromende overheidspersoneel had al een baan vóór zijn huidige baan (60 procent, zie tabel 6). Slechts 17 procent van de nieuwe werknemers kwam van school (of universiteit). Bij 12 procent was sprake van herintreding en 8 procent ontving voorheen een werkloosheids- of een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Van het vertrekkende overheidspersoneel heeft 40 procent een nieuwe baan. Een vrijwel even groot deel ging met pensioen (39 procent) en de overige uitstromers ontvingen een werkloosheids- of arbeidsongeschiktheidsuitkering of werden inactief (respectievelijk 12 en 6 procent).

Voor zes van de tien instromers en vier van de tien uitstromers betreft de mobiliteit dus baan-baanmobiliteit. De grootste wisselwerking vindt plaats met de markt: 22 procent van het instromende personeel had een baan in de marktsector en 11 procent van het uitstromende personeel vertrekt naar een baan in deze sector. Maar ook met de eigen sector bestaat een intensieve wisselwerking: 15 procent van de instroom is afkomstig uit dezelfde sector en 15 procent van de uitstroom vertrekt weer daar naar toe⁹. Ook met andere delen van de overheid vindt uitruil plaats (7 procent van zowel instroom als uitstroom), evenals met de zorgsector (6 procent van de instroom en 5 procent van de uitstroom). Tot slot is de instroom vanuit het uitzendwerk, detachering of WiW aanzienlijk groter dan de uitstroom er naar toe (respectievelijk 8 en 2 procent).

Tabel 6 Herkomst van instroom en bestemming van uitstroom

	Instroom	Uitstroom
Totaal	76.400	82.000
Baan	60%	40%
eigen sector	15%	15%
rest overheid	7%	7%
marktsector	22%	11%
zorgsector	6%	5%
uitzend, detachering of WiW	8%	2%
WW of WAO	8%	12%
Herintreding	12%	
School	17%	
Pensioen		39%
Inactiviteit		6%
Geen opgave	3%	3%

Bron: BZK, Mobiliteitsonderzoek 2006.

Aanvaardingsmotieven instromers: vooral arbeidsinhoud

Maar wat motiveert nu precies de instromers en de uitstromers om een andere baan te accepteren? Voor het instromende overheidspersoneel is vooral de inhoud van het werk een belangrijke reden geweest om zijn baan te aanvaarden. Maar liefst 87 procent van hen geeft aan dat deze reden een redelijke of heel belangrijke rol heeft gespeeld bij het kiezen voor deze baan (zie grafiek 2). Ook de mate van zelfstandigheid en de verantwoordelijkheden vonden veel instromers belangrijk (82 procent). Iets minder vaak werd betekenis toegekend aan de relatie met collega's, maar nog altijd vond 65 procent van de nieuwkomers dit een belangrijke reden om hun baan te aanvaarden. Dit gold ook voor de loopbaanontwikkelingsmogelijkheden (62 procent). Het minst vaak werd betekenis toegekend aan de werkstress. Voor slechts 35 procent van de instromende overheidswerknemers was dit een belangrijke overweging bij de acceptatie van hun baan. Ook vond men de informatievoorziening en communicatie binnen de organisatie minder vaak van belang (38 procent).

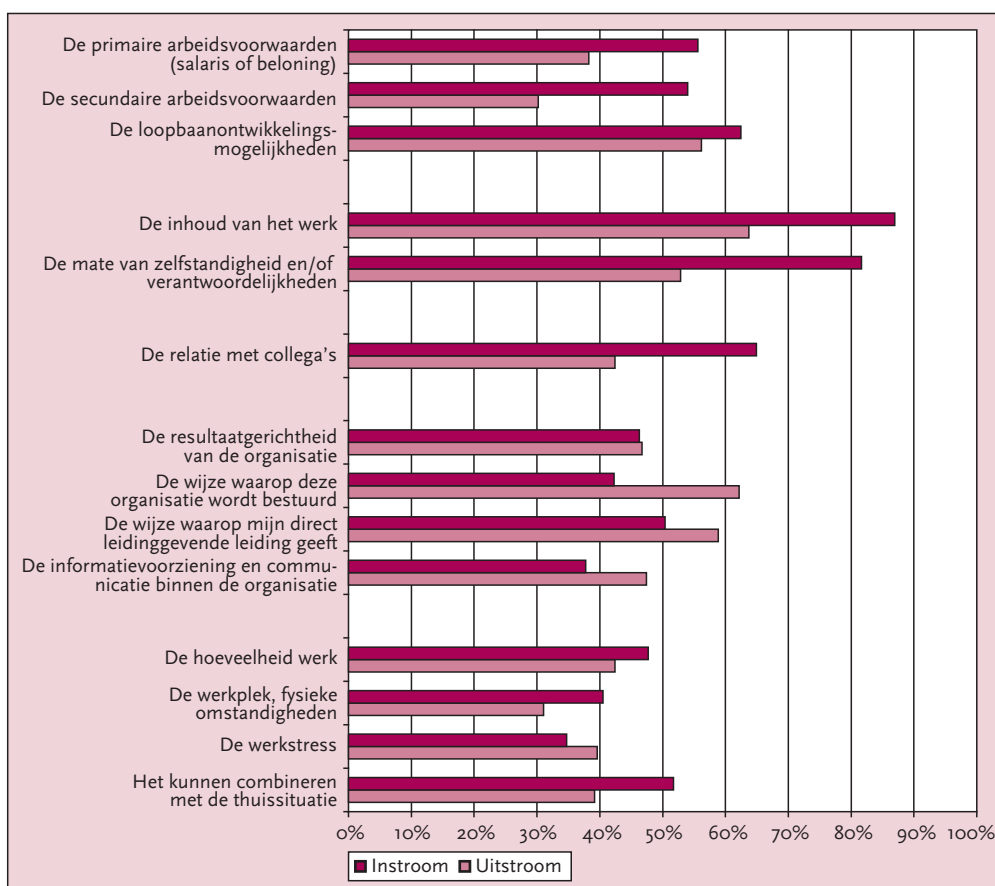
Vertrekmotieven uitstromers: arbeidsinhoud en management

Ook uitstromers zijn gevraagd naar de mate waarin verschillende functieaspecten van belang zijn geweest, maar opgemerkt zij dat alleen uitstromers die zelf ontslag hebben genomen zijn gevraagd naar hun redenen om te stoppen of op zoek te gaan naar een andere baan. Dit betreft slechts een deel van de totale uitstroom, daar een groot deel van de uitstroom met

⁹ Strikt genomen zou de instroom vanuit de eigen sector gelijk moeten zijn aan de uitstroom naar de eigen sector. Omdat deze typering is gebaseerd op steekproefgegevens kennen deze gegevens een kleine onnauwkeurigheidsmarge.

pensioen ging of op een andere wijze niet vrijwillig de dienst heeft verlaten. Uiteindelijk is slechts van 28 procent van de uitstromers bekend welke vertrekmotieven van belang zijn geweest. Voor zover bekend is voor het grootste deel van het uitstromende overheidspersoneel de inhoud van het werk een belangrijke reden geweest om te vertrekken (64 procent). Vervolgens is voor 62 procent van de uitstromers de wijze waarop de organisatie wordt bestuurd een belangrijke vertrekreden geweest. Ook de wijze waarop de direct leidinggevende leiding geeft werd relatief vaak genoemd (59 procent). Het minst van belang zijn de secundaire arbeidsvoorwaarden en de werkplek of fysieke arbeidsomstandigheden (respectievelijk 30 en 31 procent).

Grafiek 2 Aanvaardingsmotieven instroom en vertrekmotieven uitstroom ¹⁾
Aandeel instromers/uitstromers dat functieaspect (heel) belangrijk vindt

Bron: BZK, Mobiliteitsonderzoek 2006.

¹⁾ Aanvaardingsmotieven: redenen om te kiezen voor deze specifieke baan.

Vertrekmotieven: redenen om te stoppen/op zoek te gaan naar een andere baan.

De grafiek heeft betrekking op 97 procent van de totale instroom en 28 procent van de totale uitstroom.

Alleen aan uitstromers die zelf ontslag hebben genomen zijn vragen gesteld over hun vertrekmotieven.

Overlap in motivatie

Opvallend is dat er een flinke overlap is tussen de vertrekmotieven die uitstromers belangrijk vinden en de aanvaardingsmotieven die instromers van belang achten. De inhoud van het werk wordt zowel door instromers als door uitstromers het meest genoemd en de werkplek en de werkstress het minst. Blijkbaar is het overheidspersoneel sterk inhoudelijk gemotiveerd. Toch bestaan er duidelijke verschillen: uitstromers noemen minder vaak dan instromers de inhoud van het werk (inclusief de mate van zelfstandigheid/verantwoordelijkheden), de

relatie met collega's en de arbeidsvoorwaarden. Daarentegen noemen uitstromers juist vaker de wijze waarop de organisatie wordt bestuurd en de wijze waarop de direct leidinggevende leiding geeft.

Top drie van aanvaardings- en vertrekmotieven

Behalve het belang van de verschillende functieaspecten is ook aan instromers en uitstromers gevraagd een top drie van de belangrijkste aspecten aan te geven. De respondent geeft zodoende zelf aan welke aspecten de grootste rol hebben gespeeld. Hieruit volgt min of meer een bevestiging van het eerder gevonden beeld (zie tabel 7). Instromers vinden de inhoud van het werk de belangrijkste reden om een baan te accepteren, gevolgd door de mate van zelfstandigheid en de verantwoordelijkheden. Dit is eigenlijk ook een werkinhoudelijke reden. Op de derde plaats noemen instromers de loopbaanontwikkelingsmogelijkheden en verrassend op de vierde plaats het kunnen combineren met de thuissituatie. Daarnaast vinden instromers de relatie met collega's een belangrijke reden om een baan te accepteren.

Voor uitstromers is de inhoud van het werk de belangrijkste reden om bij hun werkgever te vertrekken. Op de tweede plaats komen de loopbaanontwikkelingsmogelijkheden of liever het gebrek hieraan. Vervolgens zijn de mogelijkheden om het werk met de thuissituatie te kunnen combineren een reden voor vertrek. Op de vierde plaats volgt de wijze waarop de direct leidinggevende leiding geeft en op de vijfde plaats de wijze waarop de organisatie wordt bestuurd.

Tabel 7 Top drie aanvaardingsmotieven instromers en vertrekmotieven uitstromers ¹⁾

	Instroom	Uitstroom
1	De inhoud van het werk	De inhoud van het werk
2	De mate van zelfstandigheid en/of verantwoordelijkheden	De loopbaanontwikkelingsmogelijkheden
3	De loopbaanontwikkelingsmogelijkheden	Het kunnen combineren met de thuissituatie
4	Het kunnen combineren met de thuissituatie	De wijze waarop mijn direct leidinggevende leiding geeft
5	De relatie met collega's	De wijze waarop deze organisatie wordt bestuurd

Bron: BZK, Mobiliteitsonderzoek 2006.

¹⁾ Aanvaardingsmotieven: redenen om te kiezen voor deze specifieke baan.

Vertrekmotieven: redenen om te stoppen/op zoek te gaan naar een andere baan.

De tabel heeft betrekking op 97 procent van de totale instroom en 28 procent van de totale uitstroom.

Alleen aan uitstromers die zelf ontslag hebben genomen zijn vragen gesteld over hun vertrekmotieven.

Vertrek- en aanvaardingsmotieven versus tevredenheid

Hoe verhouden de vertrek- en aanvaardingsmotieven zich nu tot de tevredenheid van het zittende overheidspersoneel? In de vorige paragraaf over tevredenheid werd geconstateerd dat de overheid (in vergelijking met de markt en in de ogen van de werknemers) sterk staat ten aanzien van de inhoud van het werk, de secundaire arbeidsvoorwaarden, de mate van zelfstandigheid/verantwoordelijkheden en de relatie met collega's. De overheid heeft een achterstand ten aanzien van de resultaatgerichtheid van de organisatie, de werkstress, de wijze van waarop de organisatie wordt bestuurd en de primaire arbeidsvoorwaarden.

Ten aanzien van het belangrijkste vertrek- en aanvaardingsmotief, de inhoud van het werk, heeft de overheid dus een sterke positie ten opzichte van de markt. De tevredenheid over de inhoud van het werk is onder het overheidspersoneel duidelijk groter dan onder de werknemers in de markt (respectievelijk 83 en 68 procent). In de strijd om personeel is blijvende aandacht hiervoor gerechtvaardigd. Ten aanzien van het tweede vertrekmotief en het derde aanvaardingsmotief, de loopbaanontwikkelingsmogelijkheden, scoren overheid en markt even slecht. Slechts 34 procent van het overheidspersoneel en 36 procent van de

werknemers in de markt is hierover tevreden. Het is dan ook logisch om in de strijd om personeel ook aan dit functieaspect veel aandacht te schenken.

Het tweede en vijfde aanvaardingsmotief, de mate van zelfstandigheid/verantwoordelijkheden en de relatie met collega's, vormen gelukkig ook sterke punten van de overheid. Van het overheidspersoneel was 83 procent tevreden over de mate van zelfstandigheid/verantwoordelijkheden (in de markt 74 procent) en 84 procent over de relatie met collega's (in de markt 75 procent). Desalniettemin dient de overheid ervoor te waken dat deze voorsprong ten opzichte van de markt blijft gehandhaafd. Wat het derde vertrekmotief en vierde aanvaardingsmotief betreft, het kunnen combineren met de thuissituatie, is niet gevraagd naar de tevredenheid van het zittende overheidspersoneel. Desondanks lijkt het verstandig hier ook veel aandacht aan te besteden.

Tot slot vormen het vierde en vijfde vertrekmotief, de wijze waarop mijn direct leidinggevende leiding geeft en de wijze waarop deze organisatie wordt bestuurd, nu juist zwakke punten van de overheid in vergelijking met de markt. Het overheidspersoneel is vooral ontevreden over de wijze waarop de organisatie wordt bestuurd (slechts 30 procent is tevreden versus 38 procent in de markt), over de wijze waarop de direct leidinggevende leiding geeft is het oordeel gunstiger maar niet bepaald positief (50 procent is tevreden versus 48 procent in de markt). Kortom, als de arbeidsmarktconcurrentie zal verheven behoeft vooral de wijze waarop de organisatie wordt bestuurd veel aandacht¹⁰.

Conclusie

Van het instromende overheidspersoneel had de meerderheid al werk voordat zij bij hun werkgever aan de slag gingen (60 procent). Slechts een klein deel kwam van school (17 procent). Van het uitstromende overheidspersoneel vond een groot deel een nieuwe baan (40 procent) en een vrijwel even groot deel ging met pensioen (39 procent).

Voor de vertrekkende overheidswerknemers is de inhoud van het werk de belangrijkste reden om bij hun werkgever te vertrekken, gevolgd door (het gebrek aan) loopbaanontwikkelingsmogelijkheden. Op de derde plaats werd als vertrekreden genoemd het kunnen combineren met de thuissituatie, gevolgd door de wijze waarop de direct leidinggevende leiding geeft en de wijze waarop de organisatie wordt bestuurd. Voor nieuwe overheidswerknemers spelen deels dezelfde aspecten een belangrijke rol. Het belangrijkste is eveneens de inhoud van het werk, gevolgd door de mate van zelfstandigheid/verantwoordelijkheden. Vervolgens komen de loopbaanontwikkelingsmogelijkheden, het kunnen combineren met de thuissituatie en de relatie met collega's.

In de strijd om personeel is het verstandig als overheidswerkgevers hun aandacht vooral richten op de loopbaanontwikkelingsmogelijkheden. Het overheidspersoneel is hierover (overigens evenals werknemers in de markt) nauwelijks tevreden (34 procent) en het is de tweede reden om te vertrekken en de derde reden om een baan te aanvaarden. Het belangrijkste vertrek- en aanvaardingsmotief is de inhoud van het werk. Echter, het overheidspersoneel is hierover in hoge mate tevreden (83 procent) en zelfs duidelijk meer tevreden dan werknemers in de markt (68 procent).

¹⁰ Zie Steijn, dr. Bram (EUR), *De rol van het management bij arbeidssatisfactie en mobiliteit*, in: Personeels- en Mobiliteitsonderzoek Overheidspersoneel 1999-2002, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Den Haag, juni 2003, en Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, *Motivatie van ambtenaren*, in: Personeels- en Mobiliteitsonderzoek Overheidspersoneel 2003-2004, Den Haag, april 2005.

1.4 Literatuur

Berkhout, Ernest (SEO), Arjan Heyma (SEO) en Wiemer Salverda (AIAS), *Beloningsverschillen tussen de marktsector en collectieve sector in 2004*, Amsterdam, augustus 2006.

Heyma, Arjan (SEO), Kea Tijdens (AIAS), Lennart Janssens (SEO) en Ernest Berkhout (SEO), *De aantrekkelijkheid van de collectieve sector als werkgever, een vergelijking van beloningsprofielen tussen collectieve sector en marktsector*, Amsterdam, november 2005.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, *Motivatie van ambtenaren*, in Personeels- en Mobiliteitsonderzoek Overheidspersoneel 2003-2004, Den Haag, april 2005.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, *Trendnota Arbeidszaken Overheid 2007*, Tweede Kamer, vergaderjaar 2006-2007, 30 801, nrs. 1-2, Den Haag, september 2006.

Steijn, Bram (EUR), Oratie: *Carrièrejager of dienaar van de publieke zaak, over ambtenaren en hun motivatie*, rede in verkorte vorm uitgesproken ter gelegenheid van het aanvaarden van het ambt van bijzonder hoogleraar in de Faculteit der Sociale Wetenschappen aan de Erasmus Universiteit Rotterdam vanwege de Vereniging Trustfonds EUR met de leeropdracht HRM in de publieke sector op 22 september 2006.

Steijn, dr. Bram (EUR), *De rol van het management bij arbeidssatisfactie en mobiliteit*, in: Personeels- en Mobiliteitsonderzoek Overheidspersoneel 1999-2002, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Den Haag, juni 2003.

1.5 Bijlage

Tabel A1 Tevredenheid over diverse aspecten van de functie naar sector

	Aandeel (zeer) tevreden								
	Overheid	Markt	Rijk	Gemeenten	Provincies	Rechterlijke macht	Waterschappen	PO	VO
De inhoud van het werk	83%	68%	77%	82%	82%	96%	82%	92%	84%
De hoeveelheid werk	52%	59%	55%	56%	60%	38%	62%	46%	45%
De relatie met collega's	84%	75%	81%	82%	86%	90%	82%	86%	85%
De resultaatgerichtheid van de organisatie	40%	56%	31%	37%	31%	49%	38%	61%	37%
De wijze waarop deze organisatie wordt bestuurd	30%	38%	20%	26%	22%	33%	26%	52%	31%
De wijze waarop mijn direct leidinggevende leiding geeft	50%	48%	43%	49%	53%	50%	52%	58%	48%
De mate van zelfstandigheid en/of verantwoordelijkheden	83%	74%	80%	84%	85%	93%	86%	86%	80%
De primaire arbeidsvoorwaarden ¹⁾	45%	50%	45%	55%	68%	37%	59%	41%	39%
De secundaire arbeidsvoorwaarden ²⁾	65%	52%	73%	74%	84%	58%	76%	61%	58%
De loopbaanontwikkelingsmogelijkheden	34%	36%	34%	36%	47%	45%	37%	37%	29%
De informatievoorziening en communicatie binnen de organisatie	34%	36%	26%	31%	37%	42%	38%	52%	31%
De werkplek/fysieke omstandigheden ³⁾	51%	52%	53%	55%	64%	58%	69%	50%	46%
De werkstress	37%	46%	41%	39%	45%	31%	45%	30%	29%
Alles bijeen genomen met de baan	72%	69%	69%	73%	77%	85%	73%	77%	70%
Alles bijeen genomen met de organisatie	51%	62%	49%	53%	61%	57%	50%	60%	48%

Tabel A1 Tevredenheid over diverse aspecten van de functie naar sector (vervolg)

	Aandeel (zeer) tevreden								
	Overheid	Markt	BVE	HBO	Universiteiten	Onderzoekinstellingen	UMC	Defensie	Politie
De inhoud van het werk	83%	68%	82%	85%	85%	86%	84%	72%	80%
De hoeveelheid werk	52%	59%	46%	48%	60%	58%	58%	54%	60%
De relatie met collega's	84%	75%	83%	82%	82%	88%	84%	84%	86%
De resultaatgerichtheid van de organisatie	40%	56%	32%	39%	37%	42%	40%	34%	38%
De wijze waarop deze organisatie wordt bestuurd	30%	38%	22%	26%	24%	26%	27%	21%	27%
De wijze waarop mijn direct leidinggevende leiding geeft	50%	48%	45%	47%	53%	52%	52%	52%	51%
De mate van zelfstandigheid en/of verantwoordelijkheden	83%	74%	80%	84%	87%	86%	83%	81%	82%
De primaire arbeidsvoorwaarden ¹⁾	45%	50%	49%	51%	55%	54%	43%	38%	30%
De secundaire arbeidsvoorwaarden ²⁾	65%	52%	65%	62%	71%	74%	52%	59%	53%
De loopbaanontwikkelingsmogelijkheden	34%	36%	30%	36%	31%	30%	38%	32%	33%
De informatievoorziening en communicatie binnen de organisatie	34%	36%	24%	29%	33%	27%	34%	22%	29%
De werkplek/fysieke omstandigheden ³⁾	51%	52%	44%	47%	59%	73%	40%	55%	50%
De werkstress	37%	46%	32%	34%	41%	49%	42%	44%	45%
Alles bijeen genomen met de baan	72%	69%	67%	71%	76%	74%	76%	65%	71%
Alles bijeen genomen met de organisatie	51%	62%	41%	46%	53%	53%	51%	45%	51%

Bron: BZK, Personeelsonderzoek 2006.

¹⁾ Salaris of beloning.

²⁾ Bijvoorbeeld werktijden, vakantiedagen of pensioenregeling, kinderopvang, ouderschapsverlof.

³⁾ Ruimte per persoon, daglicht, atmosfeer, geluid e.d.

2 Technische toelichting

2.1 Doel onderzoek

Sinds 1999 voert de directie Arbeidszaken Openbare Sector (AOS) van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) een grootschalig onderzoek uit onder het overheidspersoneel. Aan ambtenaren uit alle overheidssectoren is gevraagd naar uiteenlopende aspecten van hun werk, teneinde zicht te krijgen op de arbeidsmarktpositie van de overheid en hoe deze kan worden verbeterd. Het onderzoek richt zich op de tevredenheid, de motivatie, het profiel en het arbeidsmarktgedrag van het overheidspersoneel. Dit is van belang met het oog op de coördinerende taak van de directie ten aanzien van alle arbeidszaken binnen en voor de openbare sector.

Ingegeven door de krapte op de arbeidsmarkt, ging in 1999 de aandacht vooral uit naar vragen als ‘Hoe kan nieuw personeel worden geworven?’ en ‘Hoe kan uitstromend personeel worden behouden?’. Daarom was het eerste onderzoek gericht op in- en uitstromend personeel bij de overheid. Onder de naam Mobiliteitsonderzoek ontvingen veel nieuwe en veel vertrokken ambtenaren een uitgebreide vragenlijst. In 2000 werd opnieuw het mobiele overheidspersoneel benaderd, maar in 2001 is voor de eerste keer het niet-mobiele personeel ofwel het zittende personeel ondervraagd. Dit onderzoek werd het Personeelsonderzoek genoemd. Daarmee ontstond een compleet beeld van de werkbeleving van zowel het mobiele als het niet-mobiele overheidspersoneel. Sindsdien wisselden het Mobiliteitsonderzoek (MO) en het Personeelsonderzoek (PO) elkaar jaarlijks af. In 2004 is voor het eerst tegelijkertijd zowel een Mobiliteits- als een Personeelsonderzoek verricht. In 2006 heeft opnieuw zowel een Mobiliteits- als een Personeelsonderzoek plaatsgevonden.

2.2 Steekproef en respons

In de eerste drie jaar van het onderzoek lag de steekproefomvang rond de 35.000 personen (zie tabel 1). Sindsdien is de omvang van de steekproef fors toegenomen. Dit komt deels doordat met ingang van het Mobiliteitsonderzoek 2002 de Universitair Medische Centra deel uitmaken van het onderzoek, maar vooral doordat in samenwerking met andere ministeries/ werkgeversorganisaties de steekproef aanmerkelijk is vergroot. Voor het Personeelsonderzoek 2003 is met ruim 78.000 vragenlijsten sprake van meer dan een verdubbeling van de steekproef. In 2004 zijn voor het Mobiliteits- en het Personeelsonderzoek samen circa 112.000 vragenlijsten verstuurd en 108.000 in 2006.

Tabel 1 Historie Personeels- en Mobiliteitsonderzoek Overheidspersoneel ¹⁾

	Steekproef	Respons	
MO 1999	34.300	13.200	38%
MO 2000	36.400	14.200	39%
PO 2001	35.000	14.200	41%
MO 2002	42.300	14.800	35%
PO 2003	78.100	28.300	36%
MO 2004	41.800	11.800	28%
PO 2004	71.000	24.400	34%
MO 2006	42.100	17.300	41%
PO 2006	65.500	30.000	46%

¹⁾ Vanaf MO 2002 inclusief Universitair Medische Centra.

De respons varieert van 28% bij het Mobiliteitsonderzoek 2004 tot 46% bij het Personeelsonderzoek 2006. Omdat sprake is van een dalende trend, is in 2006 voor het eerst een herinnering uitgestuurd wat de respons aanmerkelijk heeft verhoogd.

Van belang is dat het onderzoek zich richt op het personeel dat mobiel of juist niet-mobiel is geweest in het voorgaande jaar. Dit betekent dat het Mobiliteitsonderzoek 1999 betrekking heeft op personeel dat in 1998 een baan heeft aanvaard of een baan heeft verlaten bij een overheidswerkgever. Ditzelfde geldt voor de onderzoeken in latere jaren. Zo heeft het Personeelsonderzoek 2006 betrekking op het overheidspersoneel dat in 2005 niet-mobiel is geweest, dat wil zeggen gedurende heel 2005 in dienst is gebleven van dezelfde werkgever.

2.3 Opzet onderzoek

Zowel bij het Personeels- als bij het Mobiliteitsonderzoek kunnen vier fasen worden onderscheiden.

1. *Toestemming van werkgevers*

In de eerste fase wordt aan overheidswerkgevers toestemming gevraagd om onder hun personeel onderzoek te doen. Tegelijkertijd wordt gevraagd bij welke organisatie zij hun salarisadministratie hebben ondergebracht of dat zij misschien zelf de administratie beheren. Door BZK wordt nauwkeurig bijgehouden welke werkgevers hebben ingestemd met het onderzoek en welke niet.

2. *Steekproefselectie*

In de tweede fase worden diverse salarisbeheerders (IVOP, Defensie, PinkRocade CASO, PinkRocade Civility, Raet, Centric en LogicaCMG) en de zogenaamde eigen beheerders uitgenodigd om een werknemerssteekproef te trekken. Uiteraard worden alleen werknemers geselecteerd van werkgevers die schriftelijk toestemming hiertoe hebben gegeven. Aan deze beheerders wordt tevens gevraagd geaggregeerde overzichten te verstrekken, zodat een weging van de verkregen gegevens in een latere fase mogelijk is.

3. *Verzending vragenlijsten en verwerking respons*

In de derde fase worden de vragenlijsten verstuurd. De vragenlijsten verschillen in beperkte mate tussen de verschillende overheidssectoren. Het grootste deel van de vragen is identiek, maar een klein deel is sectorspecifiek. Daarom bestaat voor iedere sector een eigen versie van de vragenlijst. Uiteraard verschillen de vragenlijsten voor instromend, uitstromend en zittend overheidspersoneel. Zo bestaan voor het Mobiliteitsonderzoek 2006 in totaal 20 verschillende vragenlijsten. De respons op de vragenlijsten wordt ontvangen, gecontroleerd en verwerkt tot één databestand voor instromend, één voor uitstromend en één voor zittend personeel door Regioplan Beleidsonderzoek (eerder: Intomart GfK).

4. *Weging respons*

Ten slotte worden in de vierde fase de databestanden in twee stappen herwogen, zodat uitspraken mogelijk zijn over de totale populatie (instromend, uitstromend of zittend personeel). Iedere respondent krijgt een weegfactor mee. In de eerste stap wordt de respons herwogen naar het aantal werknemers bij instemmende werkgevers op basis van de door de salarisbeheerders verstrekte gegevens. Deze weging wordt per sector uitgevoerd naar (indien mogelijk) de variabelen geslacht, leeftijd, arbeidsduur, provincie en loon. In de tweede stap wordt opnieuw per sector herwogen naar het totaal aantal werknemers bij de overheid (naar geslacht en leeftijd). Dit gebeurt op basis van de Kerngegevens Overheidspersoneel¹.

¹ BZK, *Kerngegevens Overheidspersoneel*, Kenniscentrum Arbeidszaken Openbare Sector, Den Haag. De POMO-gegevens komen niet overeen met de Kerngegevens, omdat de Kerngegevens geen gegevens betreffen over instromend, uitstromend en zittend overheidspersoneel, maar over het overheidspersoneel per 31 december. Door de herweging naar de Kerngegevens zijn de gegevens over instromend, uitstromend en zittend overheidspersoneel in het Personeels- en Mobiliteitsonderzoek wel consistent met de Kerngegevens.

2.4 Personeelonderzoek 2006

Alle overheidssectoren zijn in de waarneming betrokken. Voor de steekproef en de weging van het Personeelonderzoek 2006 zijn 16 sectoren onderscheiden (zie tabel 2), waarbij het Defensiepersoneel is opgesplitst in burgerpersoneel, beroepsmilitairen onbepaalde tijd (BOT) en beroepsmilitairen bepaalde tijd (BBT). De omvang van de steekproef varieert logischerwijs tussen de overheidssectoren, afhankelijk van de omvang van de sector en eventuele samenwerking met andere ministeries/werkgeversorganisaties. Zoals eerder vermeld bestond de totale steekproef uit ruim 65 duizend vragenlijsten. Hiervan zijn bijna 30 duizend (bruikbaar) ingevuld en teruggezonden, wat een gemiddelde respons van 46% betekent. Tussen de sectoren loopt de respons uiteen van 40% onder universiteitspersoneel tot 53% in het Voortgezet Onderwijs. Ten slotte zijn weegfactoren bepaald, teneinde met de respons uitspraken te kunnen doen over de totale populatie. De totale populatie zittend personeel bestaat uit 858 duizend personen, waardoor een respondent gemiddeld voor 29 personen meetelt. Uiteraard verschillen de weegfactoren voor de sectoren, omdat de steekproef fractie en het responspercentage tussen de sectoren verschillen. De gemiddelde weegfactor is met 5 het kleinst bij de Onderzoekinstellingen en met 110 het grootst in het Primair Onderwijs.

Tabel 2 Opzet Personeelonderzoek 2006, zittend personeel

	Steekproef	Respons- percentage	Respons	Weegfactor	Populatie
Totaal	65.482	46%	29.987	29	857.781
1. Rijk	10.000	45%	4.502	24	109.716
2. Rechterlijke Macht	750	46%	345	9	3.020
3. Defensie	4.000	43%	1.713	38	64.750
4. Politie	5.000	52%	2.579	21	53.943
5. Primair Onderwijs	3.000	50%	1.510	110	165.980
Voortgezet Onderwijs	3.000	53%	1.586	57	90.539
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	3.000	45%	1.337	37	49.882
Hoger Beroepsonderwijs	2.000	44%	884	35	30.736
Universiteiten	3.000	40%	1.192	32	38.411
6. Gemeenten ¹⁾	25.300	45%	11.390	15	174.437
7. Waterschappen	1.000	51%	513	19	9.847
8. Provincies	1.500	42%	635	19	12.263
9. Onderzoekinstellingen	932	44%	406	5	1.907
10. Universitair Medische Centra	3.000	47%	1.395	38	52.351

¹⁾ Exclusief Gemeenschappelijke Regelingen.

2.5 Mobiliteitsonderzoek 2006

Voor het Mobiliteitsonderzoek wordt de steekproef verdeeld over de in- en de uitstroom. Ten behoeve van het Mobiliteitsonderzoek 2006 ontvingen bijna 20 duizend instromers en ruim 22 duizend uitstromers een vragenlijst (zie tabel 3 en 4). Opnieuw verschilt de steekproef-omvang per sector, afhankelijk van de omvang van de sector en eventuele samenwerking met andere ministeries/werkgeversorganisaties. Ten opzichte van het zittende personeel worden relatief veel in- en uitstromers benaderd. Deze oversampling vindt plaats om voor iedere sector een goed beeld van de motivatie van het mobiele personeel te hebben.

Tabel 3 Opzet Mobiliteitsonderzoek 2006, instromend personeel

	Steekproef	Respons- percentage	Respons	Weegfactor	Populatie
Totaal	19.842	40%	7.890	10	76.434
1. Rijk	2.500	43%	1.082	7	7.357
2. Rechterlijke Macht	79	51%	40	2	76
3. Defensie	1.200	33%	392	15	5.855
4. Politie	2.000	44%	883	5	4.085
5. Primair Onderwijs	1.700	35%	592	27	15.720
Voortgezet Onderwijs	1.700	49%	833	12	10.124
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	1.600	34%	537	7	3.538
Hoger Beroepsonderwijs	800	35%	280	13	3.769
Universiteiten	1.500	31%	460	14	6.336
6. Gemeenten ¹⁾	4.500	41%	1.847	6	11.368
7. Waterschappen	450	46%	209	3	604
8. Provincies	559	49%	273	3	742
9. Onderzoekinstellingen	254	39%	100	2	237
10. Universitair Medische Centra	1.000	36%	362	18	6.623

¹⁾ Exclusief Gemeenschappelijke Regelingen.

Tabel 4 Opzet Mobiliteitsonderzoek 2006, uitstromend personeel

	Steekproef	Respons- percentage	Respons	Weegfactor	Populatie
Totaal	22.298	42%	9.384	9	82.031
1. Rijk	5.000	46%	2.306	4	10.269
2. Rechterlijke Macht	68	53%	36	2	69
3. Defensie	1.450	39%	568	8	4.685
4. Politie	2.000	38%	765	4	3.137
5. Primair Onderwijs	1.700	38%	647	22	14.353
Voortgezet Onderwijs	1.700	46%	774	13	9.772
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	1.600	44%	704	7	4.619
Hoger Beroepsonderwijs	800	34%	269	14	3.637
Universiteiten	1.200	27%	322	23	7.477
6. Gemeenten ¹⁾	4.500	46%	2.070	8	17.117
7. Waterschappen	350	51%	178	3	483
8. Provincies	625	53%	330	2	714
9. Onderzoekinstellingen	305	36%	109	3	310
10. Universitair Medische Centra	1.000	31%	306	18	5.389

¹⁾ Exclusief Gemeenschappelijke Regelingen.

Opvallend is dat in 2006 het responspercentage onder het instromende personeel iets lager is dan dat onder het uitstromende personeel (40% respectievelijk 42%). Dit is opvallend, omdat verwacht mag worden dat instromend personeel meer gemotiveerd is vragen te beantwoorden over hun huidige baan dan uitstromend personeel over hun vroegere baan. Omdat de steekproef onder het mobiele personeel relatief groot is, in vergelijking met het zittende personeel, zijn de weegfactoren navenant kleiner. Gemiddeld telde een instromende respondent voor 10 personen en een uitstromende respondent voor 9 personen.

3 Begrippen

In- en uitstroom

Mobiele werknemers betreft personeel dat in een kalenderjaar in dienst getreden is dan wel uit dienst getreden is bij een overheidswerkgever (in het onderwijs: een onderwijsinstelling), ongeacht de herkomst (opleiding, wachtgeld, andere overheidssector, marktsector, etc.) dan wel de bestemming (andere overheidssector, wachtgeld, fpu/pensioen, marktsector, etc.).

Verder geldt:

- instroom na een tijdelijke onderbreking van het dienstverband van minder dan drie maanden wordt niet als nieuwe instroom beschouwd; zo ook wordt een uitstromer die binnen drie maanden weer instroomt niet als uitstroom beschouwd;
- er moet sprake zijn van een geheel nieuw dienstverband of een volledige beëindiging van een dienstverband; een vergroting van het aantal uren geldt niet als instroom, evenals een verkleining van het aantal uren niet geldt als uitstroom;
- een dienstverband moet ten minste zes maanden duren;
- een dienstverband heeft minimaal betrekking op twaalf uur per week (tot en met MO 2002), vanaf het PO 2003 worden ook dienstverbanden van minder dan twaalf uur meegeteld;
- opeenvolgende dienstverbanden of meerdere dienstverbanden tegelijkertijd bij dezelfde werkgever worden als één dienstverband beschouwd.

Werknemers die mobiel zijn als gevolg van privatiseringen, fusies, afsplitsingen e.d. worden niet beschouwd als mobiele werknemers, behalve als de betreffende werknemers niet 'meegegaan' is. Aldus heeft mobiliteit alleen betrekking op de zogenaamde externe mobiliteit. Een verandering van functie bij dezelfde werkgever is niet als mobiliteit bestempeld. Daarnaast betreft mobiliteit ook de zogenaamde intrasectorale mobiliteit, dat wil zeggen de mobiliteit binnen een overheidssector. Indien een politieagent een baan accepteert bij een ander korps, telt hij voor het ene korps als uitstromer en voor het andere als instromer.

Zittend personeel

Het zittende personeel betreft personeel dat gedurende een kalenderjaar in dienst is gebleven van dezelfde overheidswerkgever (in het onderwijs: een onderwijsinstelling). Voor overige voorwaarden zie 'in- en uitstroom'.

Leeftijd

De leeftijd betreft de leeftijd van de respondent op 31 december van het verslagjaar.

Opleidingsniveau

Het gaat om de hoogst voltooide opleiding van de respondent. Onderscheiden worden:

1. Basisonderwijs, lagere school;
2. Lager beroepsonderwijs (LBO, LTS, VBO, ITO, LHNO, LEAO e.d.);
3. MAVO, ILO, MULO, ten hoogste drie jaar HAVO, HBS, VWO, VHMO;
4. HAVO, HBS, VWO, MMS, Atheneum, Gymnasium;
5. Middelbaar beroepsonderwijs (MBO, MTS (voor 1968 UTS), MEAO, Politie school, KMS, MDS, MBA, SPD-1, MHNO, INAS e.d.);
6. Hoger beroepsonderwijs (HBO, HTS (voor 1968 MTS), HEAO, HDS, NLO, Politieacademie, sociale (pedagogische) academie, MO-A (2e + 3e graads), SPD-2, SPD-3, e.d.);
7. Kandidaatsexamen, MO-B (1e graads);
8. Universitaire opleiding, KIM, KMA (drs, dr, ir, mr, arts, tandarts, apotheker).

Niveau 1-3 worden als *lager onderwijs* beschouwd, niveau 4-5 als *middelbaar onderwijs*, niveau 6-7 als *hoger beroepsonderwijs* en niveau 8 als *wetenschappelijk onderwijs*.

Etniciteit

Overeenkomstig de Wet SAMEN wordt de etniciteit van een respondent bepaald op basis van het land van geboorte van de respondent en diens ouders. Een respondent behoort tot een etnische minderheid indien hij/zij zelf, zijn/haar vader of zijn/haar moeder is geboren in één van de volgende landen of werelddelen: voormalig Joegoslavië, Turkije, Afrika, Zuid- en Midden-Amerika of Azië (exclusief voormalig Nederlands-Indië (geboren voor 1949) en Japan).

Arbeidsduur

De arbeidsduur betreft de (contractuele) arbeidsduur van de (grootste) voltijd of deeltijd baan van de respondent, uitgedrukt in klokuren en geen lesuren (onderwijs).

Type dienstverband

Het soort dienstverband van de respondent wordt onderscheiden in:

1. Vast dienstverband;
2. Tijdelijk contract met uitzicht op vast dienstverband;
3. Tijdelijk contract zonder uitzicht op vast dienstverband;
4. Dienstverband vanwege bijzondere regeling (Melkertbaan, instroom/doorstroombaan of WiW-regeling);
5. Overig.

Herkomst

Instromers zijn op basis van de situatie vóór hun nieuwe baan en de kenmerken van een eventuele vorige werkkring ingedeeld in verschillende herkomstcategorieën:

1. Eigen sector;
2. Rest overheid;
3. Marktsector;
4. Zorgsector;
5. Uitzend/detachering (inclusief WiW);
6. Inactiviteitsregeling (arbeidsongeschikt of werkloos met uitkering);
7. Herintreding (zonder werk en zonder uitkering);
8. School.

Bestemming

Uitstromers zijn op basis van de situatie na hun vertrek en de kenmerken van een eventuele volgende werkkring ingedeeld in verschillende bestemmingscategorieën:

1. Eigen sector;
2. Rest overheid;
3. Marktsector;
4. Zorgsector;
5. Uitzend/detachering (inclusief WiW);
6. Vut of pensioen (inclusief FPU, FLO, UKW en PAS);
7. Inactiviteitsregeling (arbeidsongeschikt of werkloos met uitkering);
8. Inactiviteit (zonder werk en zonder uitkering).

Verklaring der tekens

Gegeven is niet beschikbaar, vanwege een te klein aantal waarnemingen of omdat het gegeven niet representatief is.

4 Tabellen

Tabel 1.1 Instroom en instroompercentage bij overheidswerkgevers naar sector en jaar¹⁾

	1998	1999	2001	2003	2005
INSTROOM (gedurende jaar)	70.280	71.690	103.000	89.200	76.430
Openbaar Bestuur	25.190	25.590	36.260	27.280	20.150
Rijk	8.590	8.440	12.110	7.210	7.360
Gemeenten	15.120	15.510	21.750	18.290	11.370
Provincies	840	930	1.330	1.060	740
Rechterlijke Macht	70	120	140	130	80
Waterschappen	550	580	930	590	600
Onderwijs en Wetenschappen²⁾	36.650	36.620	53.590	55.580	46.350
Primair Onderwijs ²⁾	16.450	15.120	22.030	20.780	15.720
Voortgezet Onderwijs ²⁾	8.990	8.260	11.370	11.210	10.120
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie ²⁾	2.690	4.090	4.970	5.880	3.540
Hoger Beroepsonderwijs ²⁾	1.950	2.110	3.030	4.370	3.770
Universiteiten ³⁾	6.570	6.600	5.750	6.200	6.340
Onderzoekinstellingen ³⁾		430	290	210	240
Universitair Medische Centra			6.170	6.910	6.620
Veiligheid	8.440	9.480	13.150	6.340	9.940
Defensie	5.220	5.510	7.380	3.200	5.860
Politie	3.220	3.970	5.760	3.130	4.090
WERKGELEGENHEID (per 1 januari)		768.390	836.370	948.860	946.710
Openbaar Bestuur		307.020	311.300	346.010	339.210
Rijk		115.650	115.320	125.820	119.630
Gemeenten		167.590	171.490	193.100	192.550
Provincies		12.530	12.820	13.850	13.280
Rechterlijke Macht		2.370	2.620	2.930	3.220
Waterschappen		8.890	9.050	10.320	10.530
Onderwijs en Wetenschappen²⁾		336.410	400.160	469.460	480.410
Primair Onderwijs ²⁾		135.520	147.130	174.020	180.150
Voortgezet Onderwijs ²⁾		79.800	84.100	99.050	101.080
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie ²⁾		45.780	49.420	55.730	54.610
Hoger Beroepsonderwijs ²⁾		24.260	25.120	32.610	33.990
Universiteiten ³⁾		46.930	47.090	52.680	51.020
Onderzoekinstellingen ³⁾		4.140	3.730	3.140	2.810
Universitair Medische Centra			43.580	52.240	56.760
Veiligheid		124.960	124.910	133.390	127.090
Defensie		76.930	73.020	75.650	69.280
Politie		48.030	51.900	57.740	57.810
INSTROOMPERCENTAGE	9,5%	9,3%	12,3%	9,4%	8,1%
Openbaar Bestuur		8,3%	11,6%	7,9%	5,9%
Rijk	7,7%	7,3%	10,5%	5,7%	6,1%
Gemeenten	8,9%	9,3%	12,7%	9,5%	5,9%
Provincies	6,8%	7,4%	10,4%	7,6%	5,6%
Rechterlijke Macht	3,2%	5,0%	5,2%	4,6%	2,4%
Waterschappen	6,2%	6,5%	10,3%	5,7%	5,7%
Onderwijs en Wetenschappen²⁾		10,9%	13,4%	11,8%	9,6%
Primair Onderwijs ²⁾		11,2%	15,0%	11,9%	8,7%
Voortgezet Onderwijs ²⁾		10,4%	13,5%	11,3%	10,0%
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie ²⁾		8,9%	10,1%	10,6%	6,5%
Hoger Beroepsonderwijs ²⁾	7,9%	8,7%	12,1%	13,4%	11,1%
Universiteiten ³⁾	13,0%	14,1%	12,2%	11,8%	12,4%
Onderzoekinstellingen ³⁾		10,4%	7,6%	6,8%	8,4%
Universitair Medische Centra			14,2%	13,2%	11,7%
Veiligheid		7,6%	10,5%	4,7%	7,8%
Defensie	6,6%	7,2%	10,1%	4,2%	8,5%
Politie	6,6%	8,3%	11,1%	5,4%	7,1%

Bron: BZK, Mobiliteitsonderzoek 1999, 2000, 2002, 2004 en 2006.

¹⁾ I.t.t. voorgaande jaren betreffen de gegevens vanaf 2003 ook banen van minder dan 12 uur per week.

²⁾ Vanaf 2003 zijn de in- en uitstroom voor het PO, VO, BVE en HBO geschoond voor administratieve vervuiling. Hierdoor zijn de gegevens niet direct vergelijkbaar met voorgaande jaren.

³⁾ In 1998 zijn Universiteiten en Wetenschappelijke Onderzoekinstellingen samengeteld.

Tabel 1.2 Instroom en instroompercentage bij overheidswerkgevers naar sector en geslacht, 2005

	Totaal	Mannen	Vrouwen	Geen opgave
INSTROOM (gedurende jaar)	76.430	33.450	42.960	20
Openbaar Bestuur	20.150	9.940	10.200	10
Rijk	7.360	3.320	4.030	10
Gemeenten	11.370	5.820	5.550	0
Provincies	740	400	340	0
Rechterlijke Macht	80	40	40	0
Waterschappen	600	370	240	0
Onderwijs en Wetenschappen	46.350	16.090	30.240	20
Primair Onderwijs	15.720	2.880	12.840	0
Voortgezet Onderwijs	10.120	4.340	5.770	20
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	3.540	1.500	2.040	0
Hoger Beroepsonderwijs	3.770	1.630	2.140	0
Universiteiten	6.340	3.440	2.900	0
Onderzoekinstellingen	240	100	140	0
Universitair Medische Centra	6.620	2.210	4.410	0
Veiligheid	9.940	7.420	2.520	0
Defensie	5.860	4.910	950	0
Politie	4.090	2.510	1.570	0
WERKGELEGENHEID (per 1 januari)	946.710	494.810	451.900	
Openbaar Bestuur	339.210	205.730	133.470	
Rijk	119.630	72.440	47.190	
Gemeenten	192.550	115.510	77.040	
Provincies	13.280	8.290	4.990	
Rechterlijke Macht	3.220	1.650	1.580	
Waterschappen	10.530	7.850	2.680	
Onderwijs en Wetenschappen	480.410	189.050	291.370	
Primair Onderwijs	180.150	39.100	141.050	
Voortgezet Onderwijs	101.080	55.130	45.950	
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	54.610	26.370	28.240	
Hoger Beroepsonderwijs	33.990	17.950	16.030	
Universiteiten	51.020	29.960	21.060	
Onderzoekinstellingen	2.810	1.650	1.170	
Universitair Medische Centra	56.760	18.890	37.870	
Veiligheid	127.090	100.020	27.070	
Defensie	69.280	60.570	8.710	
Politie	57.810	39.450	18.360	
INSTROOMPERCENTAGE	8,1%	6,8%	9,5%	
Openbaar Bestuur	5,9%	4,8%	7,6%	
Rijk	6,1%	4,6%	8,5%	
Gemeenten	5,9%	5,0%	7,2%	
Provincies	5,6%	4,8%	6,9%	
Rechterlijke Macht	2,4%	2,1%	2,6%	
Waterschappen	5,7%	4,7%	8,9%	
Onderwijs en Wetenschappen	9,6%	8,5%	10,4%	
Primair Onderwijs	8,7%	7,4%	9,1%	
Voortgezet Onderwijs	10,0%	7,9%	12,6%	
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	6,5%	5,7%	7,2%	
Hoger Beroepsonderwijs	11,1%	9,1%	13,4%	
Universiteiten	12,4%	11,5%	13,8%	
Onderzoekinstellingen	8,4%	6,1%	11,7%	
Universitair Medische Centra	11,7%	11,7%	11,6%	
Veiligheid	7,8%	7,4%	9,3%	
Defensie	8,5%	8,1%	10,9%	
Politie	7,1%	6,4%	8,6%	

Bron: BZK, Mobiliteitsonderzoek 2006.

Tabel 1.3 Instroom en instroompercentage bij overheidswerkgevers naar sector en leeftijd, 2005

	Totaal	15-24 jaar	25-34 jaar	35-44 jaar	45-54 jaar	55 jaar en ouder	Geen opgave
INSTROOM (gedurende jaar)	76.430	19.410	26.080	16.570	11.390	2.730	250
Openbaar Bestuur	20.150	2.740	7.780	5.300	3.360	910	70
Rijk	7.360	1.380	3.300	1.620	840	190	30
Gemeenten	11.370	1.280	3.900	3.200	2.290	660	40
Provincies	740	60	330	240	100	10	0
Rechterlijke Macht	80	0	20	20	20	10	0
Waterschappen	600	30	220	220	110	30	0
Onderwijs en Wetenschappen	46.350	11.220	15.990	10.020	7.310	1.670	140
Primair Onderwijs	15.720	5.030	4.050	3.380	2.660	590	20
Voortgezet Onderwijs	10.120	2.040	3.130	2.450	2.040	440	20
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	3.540	470	1.040	1.010	820	200	0
Hoger Beroepsonderwijs	3.770	460	1.240	1.010	810	250	0
Universiteiten	6.340	1.300	3.500	930	410	150	40
Onderzoekinstellingen	240	40	110	50	30	0	0
Universitair Medische Centra	6.620	1.880	2.930	1.180	530	40	50
Veiligheid	9.940	5.450	2.320	1.250	720	160	40
Defensie	5.860	4.310	1.060	240	130	100	0
Politie	4.090	1.130	1.260	1.010	590	50	40
WERKGELEGENHEID (per 1 januari)	946.710	53.410	193.030	253.960	303.950	142.360	
Openbaar Bestuur	339.210	7.530	63.150	105.850	109.530	53.140	
Rijk	119.630	2.760	25.200	39.310	37.380	14.990	
Gemeenten	192.550	4.450	33.780	58.120	63.460	32.750	
Provincies	13.280	130	1.960	4.040	4.550	2.610	
Rechterlijke Macht	3.220	10	400	990	1.000	830	
Waterschappen	10.530	180	1.810	3.410	3.150	1.980	
Onderwijs en Wetenschappen	480.410	25.560	99.300	113.950	160.180	81.430	
Primair Onderwijs	180.150	12.040	39.210	41.460	61.790	25.640	
Voortgezet Onderwijs	101.080	3.670	16.870	21.870	36.740	21.940	
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	54.610	930	6.520	12.680	22.840	11.640	
Hoger Beroepsonderwijs	33.990	770	5.230	8.820	12.150	7.030	
Universiteiten	51.020	3.740	15.520	11.530	11.640	8.580	
Onderzoekinstellingen	2.810	60	720	760	790	490	
Universitair Medische Centra	56.760	4.350	15.220	16.840	14.230	6.120	
Veiligheid	127.090	20.320	30.580	34.160	34.240	7.790	
Defensie	69.280	15.510	17.750	16.870	16.380	2.760	
Politie	57.810	4.810	12.830	17.290	17.860	5.030	
INSTROOMPERCENTAGE	8,1%	36,3%	13,5%	6,5%	3,7%	1,9%	
Openbaar Bestuur	5,9%	36,4%	12,3%	5,0%	3,1%	1,7%	
Rijk	6,1%	49,8%	13,1%	4,1%	2,2%	1,3%	
Gemeenten	5,9%	28,7%	11,5%	5,5%	3,6%	2,0%	
Provincies	5,6%	44,8%	17,0%	5,9%	2,2%	0,5%	
Rechterlijke Macht	2,4%	17,1%	5,9%	2,1%	1,9%	1,2%	
Waterschappen	5,7%	14,4%	11,9%	6,4%	3,5%	1,8%	
Onderwijs en Wetenschappen	9,6%	43,9%	16,1%	8,8%	4,6%	2,1%	
Primair Onderwijs	8,7%	41,8%	10,3%	8,2%	4,3%	2,3%	
Voortgezet Onderwijs	10,0%	55,7%	18,5%	11,2%	5,6%	2,0%	
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	6,5%	50,1%	15,9%	8,0%	3,6%	1,7%	
Hoger Beroepsonderwijs	11,1%	60,0%	23,6%	11,5%	6,7%	3,6%	
Universiteiten	12,4%	34,7%	22,5%	8,1%	3,5%	1,8%	
Onderzoekinstellingen	8,4%	72,2%	15,4%	6,2%	4,3%	0,4%	
Universitair Medische Centra	11,7%	43,3%	19,2%	7,0%	3,7%	0,7%	
Veiligheid	7,8%	26,8%	7,6%	3,7%	2,1%	2,0%	
Defensie	8,5%	27,8%	6,0%	1,4%	0,8%	3,7%	
Politie	7,1%	23,5%	9,8%	5,9%	3,3%	1,1%	

Bron: BZK, Mobiliteitsonderzoek 2006.

Tabel 1.4 Instroom bij overheidswerkgevers naar sector, geslacht en leeftijd, 2005

	Totaal	15-24 jaar	25-34 jaar	35-44 jaar	45-54 jaar	55 jaar en ouder	Geen opgave
TOTAAL ¹⁾	76.430	19.410	26.080	16.570	11.390	2.730	250
Openbaar Bestuur	20.150	2.740	7.780	5.300	3.360	910	70
Rijk	7.360	1.380	3.300	1.620	840	190	30
Gemeenten	11.370	1.280	3.900	3.200	2.290	660	40
Provincies	740	60	330	240	100	10	0
Rechterlijke Macht	80	0	20	20	20	10	0
Waterschappen	600	30	220	220	110	30	0
Onderwijs en Wetenschappen	46.350	11.220	15.990	10.020	7.310	1.670	140
Primair Onderwijs	15.720	5.030	4.050	3.380	2.660	590	20
Voortgezet Onderwijs	10.120	2.040	3.130	2.450	2.040	440	20
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	3.540	470	1.040	1.010	820	200	0
Hoger Beroepsonderwijs	3.770	460	1.240	1.010	810	250	0
Universiteiten	6.340	1.300	3.500	930	410	150	40
Onderzoekinstellingen	240	40	110	50	30	0	0
Universitair Medische Centra	6.620	1.880	2.930	1.180	530	40	50
Veiligheid	9.940	5.450	2.320	1.250	720	160	40
Defensie	5.860	4.310	1.060	240	130	100	0
Politie	4.090	1.130	1.260	1.010	590	50	40
MANNEN	33.450	8.220	11.100	6.820	5.400	1.810	100
Openbaar Bestuur	9.940	1.220	3.540	2.620	1.910	630	20
Rijk	3.320	540	1.400	810	440	140	0
Gemeenten	5.820	640	1.840	1.570	1.290	450	20
Provincies	400	30	160	130	60	10	0
Rechterlijke Macht	40	0	10	10	10	10	0
Waterschappen	370	20	120	110	90	30	0
Onderwijs en Wetenschappen	16.090	2.540	6.010	3.440	2.980	1.060	60
Primair Onderwijs	2.880	500	700	610	780	290	0
Voortgezet Onderwijs	4.340	710	1.300	1.030	1.010	300	0
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	1.500	130	420	410	420	130	0
Hoger Beroepsonderwijs	1.630	130	440	470	360	230	0
Universiteiten	3.440	610	1.990	480	230	100	30
Onderzoekinstellingen	100	10	40	30	20	0	0
Universitair Medische Centra	2.210	450	1.120	420	170	20	30
Veiligheid	7.420	4.460	1.550	760	510	130	20
Defensie	4.910	3.790	830	140	70	80	0
Politie	2.510	670	730	620	440	50	20
VROUWEN	42.960	11.190	14.970	9.740	5.990	920	150
Openbaar Bestuur	10.200	1.510	4.240	2.670	1.450	280	40
Rijk	4.030	840	1.900	820	390	60	30
Gemeenten	5.550	630	2.060	1.630	1.000	210	20
Provincies	340	30	170	100	30	10	0
Rechterlijke Macht	40	0	20	10	10	0	0
Waterschappen	240	10	90	110	20	10	0
Onderwijs en Wetenschappen	30.240	8.680	9.960	6.580	4.330	610	80
Primair Onderwijs	12.840	4.530	3.350	2.770	1.870	300	20
Voortgezet Onderwijs	5.770	1.330	1.810	1.420	1.040	140	20
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	2.040	330	620	600	400	70	0
Hoger Beroepsonderwijs	2.140	330	800	540	450	20	0
Universiteiten	2.900	690	1.510	460	180	50	10
Onderzoekinstellingen	140	30	70	20	20	0	0
Universitair Medische Centra	4.410	1.430	1.800	760	370	30	20
Veiligheid	2.520	990	770	490	210	30	30
Defensie	950	530	230	100	60	20	0
Politie	1.570	470	540	390	150	10	20

Tabel I.4 2005 (vervolg)

	Totaal	Aandelen ²⁾					Geen opgave
		15-24 jaar	25-34 jaar	35-44 jaar	45-54 jaar	55 jaar en ouder	
TOTAAL ¹⁾	76.430	25,5%	34,2%	21,7%	15,0%	3,6%	250
Openbaar Bestuur	20.150	13,6%	38,7%	26,4%	16,7%	4,5%	70
Rijk	7.360	18,8%	45,1%	22,1%	11,4%	2,6%	30
Gemeenten	11.370	11,3%	34,4%	28,2%	20,2%	5,8%	40
Provincies	740	7,9%	44,9%	32,1%	13,3%	1,8%	0
Rechterlijke Macht	80	2,5%	31,0%	27,8%	25,4%	13,3%	0
Waterschappen	600	4,2%	35,6%	35,9%	18,4%	5,8%	0
Onderwijs en Wetenschappen	46.350	24,3%	34,6%	21,7%	15,8%	3,6%	140
Primair Onderwijs	15.720	32,0%	25,8%	21,5%	16,9%	3,7%	20
Voortgezet Onderwijs	10.120	20,2%	31,0%	24,3%	20,2%	4,3%	20
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	3.540	13,2%	29,4%	28,6%	23,3%	5,6%	0
Hoger Beroepsonderwijs	3.770	12,2%	32,8%	26,9%	21,5%	6,7%	0
Universiteiten	6.340	20,6%	55,6%	14,8%	6,5%	2,4%	40
Onderzoekinstellingen	240	18,3%	46,8%	19,8%	14,4%	0,8%	0
Universitair Medische Centra	6.620	28,7%	44,6%	18,0%	8,1%	0,7%	50
Veiligheid	9.940	55,0%	23,4%	12,7%	7,3%	1,6%	40
Defensie	5.860	73,8%	18,1%	4,1%	2,3%	1,8%	0
Politie	4.090	28,0%	31,2%	25,1%	14,5%	1,3%	40
MANNEN	33.450	24,7%	33,3%	20,5%	16,2%	5,4%	100
Openbaar Bestuur	9.940	12,3%	35,7%	26,4%	19,2%	6,3%	20
Rijk	3.320	16,1%	42,2%	24,2%	13,4%	4,1%	0
Gemeenten	5.820	11,1%	31,8%	27,0%	22,3%	7,7%	20
Provincies	400	7,0%	40,8%	33,9%	16,3%	2,0%	0
Rechterlijke Macht	40	0,0%	14,5%	21,9%	34,9%	28,7%	0
Waterschappen	370	4,7%	33,1%	29,4%	25,1%	7,7%	0
Onderwijs en Wetenschappen	16.090	15,9%	37,5%	21,5%	18,6%	6,6%	60
Primair Onderwijs	2.880	17,4%	24,4%	21,1%	27,3%	9,9%	0
Voortgezet Onderwijs	4.340	16,3%	29,9%	23,7%	23,2%	6,9%	0
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	1.500	8,8%	27,7%	27,1%	27,9%	8,4%	0
Hoger Beroepsonderwijs	1.630	8,2%	26,8%	28,8%	22,1%	14,1%	0
Universiteiten	3.440	17,8%	58,4%	14,0%	6,8%	3,0%	30
Onderzoekinstellingen	100	9,7%	42,0%	31,2%	17,1%	0,0%	0
Universitair Medische Centra	2.210	20,8%	51,5%	19,2%	7,6%	0,9%	30
Veiligheid	7.420	60,2%	21,0%	10,2%	6,9%	1,7%	20
Defensie	4.910	77,2%	16,8%	2,8%	1,5%	1,7%	0
Politie	2.510	26,7%	29,1%	24,8%	17,6%	1,8%	20
VROUWEN	42.960	26,1%	35,0%	22,8%	14,0%	2,2%	150
Openbaar Bestuur	10.200	14,9%	41,7%	26,3%	14,3%	2,8%	40
Rijk	4.030	21,0%	47,5%	20,4%	9,7%	1,4%	30
Gemeenten	5.550	11,4%	37,2%	29,5%	18,0%	3,8%	20
Provincies	340	8,9%	49,7%	29,9%	9,9%	1,6%	0
Rechterlijke Macht	40	4,6%	45,3%	32,9%	17,3%	0,0%	0
Waterschappen	240	3,5%	39,5%	46,0%	8,2%	2,8%	0
Onderwijs en Wetenschappen	30.240	28,8%	33,0%	21,8%	14,4%	2,0%	80
Primair Onderwijs	12.840	35,3%	26,1%	21,6%	14,6%	2,3%	20
Voortgezet Onderwijs	5.770	23,2%	31,6%	24,7%	18,1%	2,4%	20
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	2.040	16,4%	30,6%	29,6%	19,8%	3,6%	0
Hoger Beroepsonderwijs	2.140	15,2%	37,3%	25,4%	21,0%	1,0%	0
Universiteiten	2.900	24,0%	52,2%	15,9%	6,2%	1,7%	10
Onderzoekinstellingen	140	24,5%	50,4%	11,4%	12,3%	1,4%	0
Universitair Medische Centra	4.410	32,6%	41,1%	17,4%	8,4%	0,6%	20
Veiligheid	2.520	39,8%	30,8%	19,8%	8,4%	1,2%	30
Defensie	950	55,8%	24,7%	10,6%	6,8%	2,2%	0
Politie	1.570	30,1%	34,5%	25,4%	9,5%	0,6%	20

Bron: BZK, Mobiliteitsonderzoek 2006.

¹⁾ Inclusief personen waarvoor het geslacht onbekend is (20).

²⁾ In % van totaal exclusief geen opgave.

Tabel 1.5 Instroom bij overheidswerkgevers naar sector, geslacht en opleidingsniveau, 2005

	Totaal	Aandelen ¹⁾				Geen opgave
		Lager onderwijs	Middelbaar onderwijs	Hoger beroeps- onderwijs	Wetenschappelijk onderwijs	
TOTAAL ²⁾	76.430	11,0%	25,6%	38,8%	24,7%	640
Openbaar Bestuur	20.150	12,3%	28,7%	30,7%	28,3%	250
Rijk	7.360	12,4%	28,7%	23,5%	35,4%	90
Gemeenten	11.370	12,7%	28,9%	35,6%	22,7%	140
Provincies	740	5,6%	25,4%	25,1%	43,9%	10
Rechterlijke Macht	80	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0
Waterschappen	600	13,8%	32,1%	36,2%	17,9%	10
Onderwijs en Wetenschappen	46.350	5,2%	19,2%	48,4%	27,2%	300
Primair Onderwijs	15.720	6,3%	14,7%	72,9%	6,1%	70
Voortgezet Onderwijs	10.120	5,9%	22,7%	52,9%	18,5%	60
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	3.540	9,0%	29,3%	51,5%	10,1%	60
Hoger Beroepsonderwijs	3.770	3,7%	10,6%	45,4%	40,3%	40
Universiteiten	6.340	1,5%	15,8%	11,4%	71,4%	20
Onderzoekinstellingen	240	0,7%	6,7%	13,6%	79,0%	0
Universitair Medische Centra	6.620	3,8%	28,2%	19,8%	48,3%	50
Veiligheid	9.940	35,4%	49,1%	10,1%	5,4%	80
Defensie	5.860	42,7%	44,0%	8,2%	5,1%	40
Politie	4.090	24,9%	56,5%	12,9%	5,7%	40
MANNEN	33.450	15,3%	29,2%	30,0%	25,6%	330
Openbaar Bestuur	9.940	15,6%	30,2%	29,5%	24,7%	140
Rijk	3.320	15,7%	30,4%	20,9%	33,0%	60
Gemeenten	5.820	16,3%	30,7%	34,0%	19,0%	70
Provincies	400	8,2%	25,0%	28,3%	38,5%	0
Rechterlijke Macht	40	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0
Waterschappen	370	13,8%	30,1%	39,4%	16,6%	0
Onderwijs en Wetenschappen	16.090	4,8%	18,8%	40,2%	36,3%	130
Primair Onderwijs	2.880	6,9%	16,1%	71,2%	5,7%	0
Voortgezet Onderwijs	4.340	6,1%	23,6%	52,2%	18,0%	50
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	1.500	10,0%	32,9%	47,9%	9,2%	40
Hoger Beroepsonderwijs	1.630	2,0%	8,0%	46,4%	43,6%	30
Universiteiten	3.440	1,6%	13,6%	10,6%	74,2%	20
Onderzoekinstellingen	100	0,0%	2,6%	15,6%	81,7%	0
Universitair Medische Centra	2.210	2,9%	20,2%	13,8%	63,1%	0
Veiligheid	7.420	37,6%	50,4%	8,4%	3,6%	60
Defensie	4.910	42,6%	46,7%	7,3%	3,4%	40
Politie	2.510	27,8%	57,7%	10,5%	4,0%	20
VROUWEN	42.960	7,6%	22,8%	45,6%	24,0%	310
Openbaar Bestuur	10.200	9,1%	27,1%	31,9%	31,8%	110
Rijk	4.030	9,8%	27,1%	25,7%	37,4%	30
Gemeenten	5.550	8,9%	27,1%	37,3%	26,6%	70
Provincies	340	2,5%	25,8%	21,5%	50,2%	0
Rechterlijke Macht	40	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0
Waterschappen	240	13,7%	35,2%	31,1%	20,0%	10
Onderwijs en Wetenschappen	30.240	5,4%	19,5%	52,7%	22,5%	170
Primair Onderwijs	12.840	6,2%	14,4%	73,3%	6,2%	70
Voortgezet Onderwijs	5.770	5,7%	22,0%	53,3%	18,9%	10
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	2.040	8,3%	26,8%	54,2%	10,8%	30
Hoger Beroepsonderwijs	2.140	5,0%	12,5%	44,8%	37,8%	20
Universiteiten	2.900	1,3%	18,4%	12,3%	68,0%	0
Onderzoekinstellingen	140	1,2%	9,7%	12,0%	77,1%	0
Universitair Medische Centra	4.410	4,2%	32,2%	22,9%	40,7%	50
Veiligheid	2.520	29,0%	45,1%	15,2%	10,7%	30
Defensie	950	43,1%	30,0%	12,8%	14,1%	0
Politie	1.570	20,3%	54,4%	16,7%	8,6%	30

Bron: BZK, Mobiliteitsonderzoek 2006.

¹⁾ In % van totaal exclusief geen opgave.

²⁾ Inclusief personen waarvoor het geslacht onbekend is (20).

Tabel I.6 Instroom bij overheidswerkgevers naar sector, geslacht en etniciteit, 2005

	Totaal	Aandelen ¹⁾		Geen opgave
		Geen etnische minderheid	Wel etnische minderheid	
TOTAAL ²⁾	76.430	93,1%	6,9%	1.770
Openbaar Bestuur	20.150	91,4%	8,6%	490
Rijk	7.360	89,0%	11,0%	140
Gemeenten	11.370	92,4%	7,6%	320
Provincies	740	95,1%	4,9%	10
Rechterlijke Macht	80	97,5%	2,5%	0
Waterschappen	600	96,5%	3,5%	20
Onderwijs en Wetenschappen	46.350	93,6%	6,4%	1.120
Primair Onderwijs	15.720	96,5%	3,5%	430
Voortgezet Onderwijs	10.120	91,9%	8,1%	340
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	3.540	94,2%	5,8%	80
Hoger Beroepsonderwijs	3.770	95,2%	4,8%	70
Universiteiten	6.340	90,9%	9,1%	70
Onderzoekinstellingen	240	90,3%	9,7%	0
Universitair Medische Centra	6.620	90,6%	9,4%	130
Veiligheid	9.940	94,5%	5,5%	170
Defensie	5.860	95,9%	4,1%	100
Politie	4.090	92,5%	7,5%	70
MANNEN	33.450	93,0%	7,0%	830
Openbaar Bestuur	9.940	92,0%	8,0%	260
Rijk	3.320	90,0%	10,0%	40
Gemeenten	5.820	92,4%	7,6%	200
Provincies	400	97,4%	2,6%	0
Rechterlijke Macht	40	100,0%	0,0%	0
Waterschappen	370	98,3%	1,7%	10
Onderwijs en Wetenschappen	16.090	92,5%	7,5%	430
Primair Onderwijs	2.880	94,1%	5,9%	130
Voortgezet Onderwijs	4.340	91,8%	8,2%	130
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	1.500	96,6%	3,4%	40
Hoger Beroepsonderwijs	1.630	97,2%	2,8%	30
Universiteiten	3.440	91,9%	8,1%	30
Onderzoekinstellingen	100	92,6%	7,4%	0
Universitair Medische Centra	2.210	86,5%	13,5%	60
Veiligheid	7.420	95,2%	4,8%	140
Defensie	4.910	96,0%	4,0%	90
Politie	2.510	93,6%	6,4%	50
VROUWEN	42.960	93,2%	6,8%	940
Openbaar Bestuur	10.200	90,8%	9,2%	220
Rijk	4.030	88,3%	11,7%	90
Gemeenten	5.550	92,4%	7,6%	120
Provincies	340	92,5%	7,5%	0
Rechterlijke Macht	40	95,4%	4,6%	0
Waterschappen	240	93,6%	6,4%	0
Onderwijs en Wetenschappen	30.240	94,1%	5,9%	690
Primair Onderwijs	12.840	97,0%	3,0%	300
Voortgezet Onderwijs	5.770	92,0%	8,0%	200
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	2.040	92,4%	7,6%	30
Hoger Beroepsonderwijs	2.140	93,7%	6,3%	30
Universiteiten	2.900	89,7%	10,3%	40
Onderzoekinstellingen	140	88,7%	11,3%	0
Universitair Medische Centra	4.410	92,6%	7,4%	60
Veiligheid	2.520	92,5%	7,5%	30
Defensie	950	95,5%	4,5%	10
Politie	1.570	90,7%	9,3%	20

Bron: BZK, Mobiliteitsonderzoek 2006.

¹⁾ In % van totaal exclusief geen opgave.

²⁾ Inclusief personen waarvoor het geslacht onbekend is (20).

Tabel 1.7 Instroom bij overheidswerkgevers naar sector, geslacht en arbeidsduur, 2005

	Totaal	Aandelen ¹⁾					Geen opgave
		0-11 uur	12-19 uur	20-31 uur	32-35 uur	36 uur en meer	
TOTAAL ²⁾	76.430	9,0%	12,0%	17,7%	9,9%	51,4%	1.530
Openbaar Bestuur	20.150	2,3%	5,4%	12,6%	12,2%	67,5%	470
Rijk	7.360	0,7%	3,2%	9,2%	12,3%	74,6%	140
Gemeenten	11.370	3,6%	7,0%	14,5%	12,1%	62,7%	310
Provincies	740	0,4%	2,2%	14,8%	14,8%	67,7%	0
Rechterlijke Macht	80	0,0%	4,3%	17,8%	10,8%	67,1%	0
Waterschappen	600	0,5%	4,1%	13,8%	12,3%	69,3%	10
Onderwijs en Wetenschappen	46.350	13,7%	17,0%	22,8%	10,4%	36,0%	840
Primair Onderwijs	15.720	9,1%	19,7%	27,1%	9,6%	34,4%	400
Voortgezet Onderwijs	10.120	19,4%	27,2%	26,0%	10,1%	17,3%	120
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	3.540	7,0%	13,2%	31,5%	12,0%	36,3%	40
Hoger Beroepsonderwijs	3.770	13,8%	13,4%	25,8%	14,9%	32,1%	10
Universiteiten	6.340	19,9%	9,6%	9,8%	7,8%	52,9%	30
Onderzoekinstellingen	240	1,5%	6,5%	13,3%	15,6%	63,1%	0
Universitair Medische Centra	6.620	14,0%	6,7%	14,4%	11,7%	53,2%	240
Veiligheid	9.940	0,6%	1,6%	3,9%	2,8%	91,1%	210
Defensie	5.860	1,0%	1,6%	2,0%	2,0%	93,3%	120
Politie	4.090	0,1%	1,7%	6,5%	3,8%	87,9%	90
MANNEN	33.450	7,5%	7,0%	8,3%	6,5%	70,7%	630
Openbaar Bestuur	9.940	1,9%	2,0%	4,4%	7,1%	84,7%	260
Rijk	3.320	1,0%	1,1%	2,6%	6,7%	88,7%	70
Gemeenten	5.820	2,8%	2,5%	5,4%	6,9%	82,4%	180
Provincies	400	0,0%	1,4%	5,3%	9,3%	84,0%	0
Rechterlijke Macht	40	0,0%	9,5%	9,5%	11,2%	69,9%	0
Waterschappen	370	0,0%	1,5%	2,2%	9,4%	86,9%	10
Onderwijs en Wetenschappen	16.090	14,3%	12,9%	14,0%	8,4%	50,3%	240
Primair Onderwijs	2.880	5,7%	13,0%	13,2%	10,1%	58,0%	0
Voortgezet Onderwijs	4.340	17,4%	22,1%	23,6%	10,1%	26,8%	60
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	1.500	5,7%	8,1%	14,8%	8,9%	62,5%	30
Hoger Beroepsonderwijs	1.630	19,1%	9,1%	16,4%	14,0%	41,5%	0
Universiteiten	3.440	21,0%	8,0%	6,7%	4,3%	60,0%	20
Onderzoekinstellingen	100	0,0%	3,6%	7,8%	11,4%	77,2%	0
Universitair Medische Centra	2.210	12,1%	8,9%	5,7%	4,3%	69,0%	120
Veiligheid	7.420	0,3%	0,7%	0,9%	1,5%	96,7%	130
Defensie	4.910	0,3%	0,9%	1,0%	2,1%	95,7%	80
Politie	2.510	0,1%	0,2%	0,7%	0,4%	98,6%	60
VROUWEN	42.960	10,2%	15,9%	25,0%	12,6%	36,4%	890
Openbaar Bestuur	10.200	2,7%	8,6%	20,5%	17,3%	50,9%	210
Rijk	4.030	0,5%	4,9%	14,5%	16,9%	63,2%	70
Gemeenten	5.550	4,6%	11,8%	24,0%	17,4%	42,3%	140
Provincies	340	0,9%	3,2%	25,8%	21,2%	49,0%	0
Rechterlijke Macht	40	0,0%	0,0%	24,7%	10,4%	64,8%	0
Waterschappen	240	1,2%	8,2%	31,3%	16,5%	42,9%	0
Onderwijs en Wetenschappen	30.240	13,4%	19,2%	27,5%	11,5%	28,3%	610
Primair Onderwijs	12.840	9,9%	21,3%	30,3%	9,5%	29,0%	400
Voortgezet Onderwijs	5.770	21,0%	31,0%	27,6%	10,2%	10,2%	50
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	2.040	8,0%	17,0%	43,6%	14,2%	17,2%	20
Hoger Beroepsonderwijs	2.140	9,8%	16,6%	32,9%	15,6%	25,0%	10
Universiteiten	2.900	18,7%	11,5%	13,3%	11,9%	44,6%	10
Onderzoekinstellingen	140	2,6%	8,7%	17,4%	18,7%	52,7%	0
Universitair Medische Centra	4.410	14,9%	5,6%	18,6%	15,3%	45,5%	110
Veiligheid	2.520	1,6%	4,5%	12,7%	6,6%	74,5%	80
Defensie	950	4,3%	5,4%	7,5%	1,9%	80,8%	40
Politie	1.570	0,1%	4,0%	15,7%	9,3%	70,9%	30

Bron: BZK, Mobiliteitsonderzoek 2006.

¹⁾ In % van totaal exclusief geen opgave.

²⁾ Inclusief personen waarvoor het geslacht onbekend is (20).

Tabel I.8 Instroom bij overheidswerkgevers naar sector, geslacht en dienstverband, 2005

	Totaal	Aandelen ¹⁾					Geen opgave
		Vast	Tijdelijk met uitzicht op vast	Tijdelijk zonder uitzicht op vast	Tijdelijk i.v.m. bijzondere regeling	Overig	
TOTAAL ²⁾	76.430	27,9%	43,8%	23,6%	0,3%	4,4%	970
Openbaar Bestuur	20.150	43,2%	43,6%	11,0%	0,3%	1,9%	460
Rijk	7.360	28,5%	53,6%	16,6%	0,4%	0,9%	140
Gemeenten	11.370	52,0%	37,6%	7,5%	0,2%	2,7%	290
Provincies	740	40,0%	46,4%	12,7%	0,9%	0,0%	0
Rechterlijke Macht	80	37,7%	49,6%	7,4%	0,0%	5,3%	0
Waterschappen	600	63,8%	29,9%	5,9%	0,4%	0,0%	10
Onderwijs en Wetenschappen	46.350	20,5%	43,5%	30,3%	0,3%	5,4%	360
Primair Onderwijs	15.720	27,8%	41,3%	25,1%	0,5%	5,3%	80
Voortgezet Onderwijs	10.120	13,8%	60,8%	21,4%	0,5%	3,5%	0
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	3.540	21,4%	54,3%	20,6%	0,2%	3,6%	30
Hoger Beroepsonderwijs	3.770	18,5%	48,7%	31,3%	0,0%	1,5%	0
Universiteiten	6.340	13,8%	23,2%	57,3%	0,0%	5,8%	60
Onderzoekinstellingen	240	10,5%	26,1%	58,5%	0,8%	4,2%	0
Universitair Medische Centra	6.620	20,5%	33,4%	34,5%	0,0%	11,6%	180
Veiligheid	9.940	32,2%	45,3%	17,7%	0,3%	4,5%	160
Defensie	5.860	27,2%	38,2%	28,3%	0,3%	6,0%	80
Politie	4.090	39,4%	55,4%	2,5%	0,2%	2,4%	80
MANNEN	33.450	31,8%	42,8%	21,9%	0,3%	3,2%	560
Openbaar Bestuur	9.940	46,2%	43,7%	8,3%	0,4%	1,4%	250
Rijk	3.320	29,4%	57,8%	11,7%	0,5%	0,6%	70
Gemeenten	5.820	54,9%	36,8%	6,1%	0,2%	2,0%	170
Provincies	400	43,3%	39,0%	15,9%	1,7%	0,0%	0
Rechterlijke Macht	40	61,7%	24,1%	9,5%	0,0%	4,7%	0
Waterschappen	370	65,0%	31,2%	3,1%	0,7%	0,0%	10
Onderwijs en Wetenschappen	16.090	22,8%	42,4%	31,2%	0,3%	3,4%	200
Primair Onderwijs	2.880	40,5%	43,3%	15,4%	0,0%	0,8%	0
Voortgezet Onderwijs	4.340	14,7%	63,9%	18,2%	0,8%	2,5%	0
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	1.500	21,6%	57,3%	17,6%	0,5%	2,9%	30
Hoger Beroepsonderwijs	1.630	24,4%	41,4%	32,3%	0,0%	1,9%	0
Universiteiten	3.440	16,6%	18,8%	60,5%	0,0%	4,2%	60
Onderzoekinstellingen	100	21,0%	23,0%	53,5%	0,0%	2,4%	0
Universitair Medische Centra	2.210	24,6%	26,2%	39,9%	0,0%	9,3%	110
Veiligheid	7.420	32,3%	42,5%	19,9%	0,4%	5,0%	110
Defensie	4.910	26,9%	37,7%	28,7%	0,4%	6,2%	60
Politie	2.510	42,9%	51,9%	2,4%	0,2%	2,6%	50
VROUWEN	42.960	24,9%	44,5%	25,0%	0,3%	5,3%	410
Openbaar Bestuur	10.200	40,3%	43,6%	13,5%	0,3%	2,3%	210
Rijk	4.030	27,7%	50,2%	20,6%	0,4%	1,1%	80
Gemeenten	5.550	49,0%	38,5%	8,9%	0,2%	3,4%	130
Provincies	340	36,1%	55,0%	8,9%	0,0%	0,0%	0
Rechterlijke Macht	40	17,9%	70,6%	5,8%	0,0%	5,8%	0
Waterschappen	240	62,0%	27,8%	10,2%	0,0%	0,0%	0
Onderwijs en Wetenschappen	30.240	19,3%	44,1%	29,9%	0,3%	6,4%	160
Primair Onderwijs	12.840	24,9%	40,9%	27,3%	0,6%	6,3%	80
Voortgezet Onderwijs	5.770	13,2%	58,3%	23,9%	0,3%	4,3%	0
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	2.040	21,2%	52,1%	22,7%	0,0%	4,0%	0
Hoger Beroepsonderwijs	2.140	14,1%	54,2%	30,5%	0,0%	1,2%	0
Universiteiten	2.900	10,6%	28,3%	53,5%	0,0%	7,6%	10
Onderzoekinstellingen	140	2,6%	28,3%	62,2%	1,4%	5,5%	0
Universitair Medische Centra	4.410	18,5%	37,0%	31,9%	0,0%	12,7%	70
Veiligheid	2.520	31,7%	53,4%	11,5%	0,1%	3,2%	50
Defensie	950	28,3%	40,9%	26,0%	0,0%	4,8%	20
Politie	1.570	33,8%	60,9%	2,8%	0,2%	2,2%	30

Bron: BZK, Mobiliteitsonderzoek 2006.

¹⁾ In % van totaal exclusief geen opgave.

²⁾ Inclusief personen waarvoor het geslacht onbekend is (20).

Tabel 1.9 Instroom bij overheidswerkgevers naar sector, geslacht en herkomst, 2005

	Totaal	Eigen sector	Rest overheid	Markt-sector	Zorg-sector	Uit-zend/deta-chering	Inacti-viteits-regeling	Herin-treding	School	Onbekend
TOTAAL ¹⁾	76.430	11.800	5.490	17.030	4.960	6.380	6.490	9.440	12.720	2.130
Openbaar Bestuur	20.150	3.340	1.640	5.840	920	2.970	1.880	1.410	1.620	520
Rijk	7.360	710	680	2.320	420	1.040	690	460	820	210
Gemeenten	11.370	2.450	690	3.030	470	1.760	1.060	880	730	300
Provincies	740	20	160	280	30	90	80	50	40	0
Rechterlijke Macht	80	0	30	40	0	0	0	10	10	0
Waterschappen	600	150	90	170	0	90	40	20	40	10
Onderwijs en Wetenschappen	46.350	7.540	3.320	8.400	3.790	2.340	4.140	6.780	8.670	1.380
Primair Onderwijs	15.720	3.990	410	1.890	830	480	1.240	2.600	3.840	440
Voortgezet Onderwijs	10.120	1.480	850	2.090	400	470	1.330	1.850	1.330	310
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	3.540	330	340	1.140	310	270	490	340	260	60
Hoger Beroepsonderwijs	3.770	360	490	1.230	300	270	350	250	430	100
Universiteiten	6.340	910	710	1.150	290	420	350	950	1.420	140
Onderzoekinstellingen	240	10	40	40	10	30	30	10	60	0
Universitair Medische Centra	6.620	440	470	860	1.660	410	350	780	1.320	330
Veiligheid	9.940	920	540	2.790	250	1.070	470	1.250	2.420	230
Defensie	5.860	130	90	1.370	150	760	280	880	2.110	90
Politie	4.090	790	450	1.430	100	310	190	360	320	140
MANNEN	33.450	5.140	2.890	9.010	1.170	2.800	2.840	3.490	5.140	970
Openbaar Bestuur	9.940	1.720	940	3.200	250	1.310	910	640	650	320
Rijk	3.320	320	380	1.200	90	430	320	180	280	130
Gemeenten	5.820	1.280	410	1.730	150	800	520	430	330	180
Provincies	400	10	100	160	10	30	40	20	20	0
Rechterlijke Macht	40	0	10	20	0	0	0	0	0	0
Waterschappen	370	110	50	90	0	40	30	10	30	10
Onderwijs en Wetenschappen	16.090	2.720	1.560	3.810	830	760	1.660	1.780	2.470	510
Primair Onderwijs	2.880	1.030	140	560	80	130	230	210	390	110
Voortgezet Onderwijs	4.340	680	390	1.080	130	160	720	600	520	80
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	1.500	160	170	610	40	70	210	110	90	30
Hoger Beroepsonderwijs	1.630	220	200	590	100	30	170	100	160	60
Universiteiten	3.440	490	380	700	90	200	210	510	760	80
Onderzoekinstellingen	100	10	30	20	0	10	10	0	20	0
Universitair Medische Centra	2.210	130	240	250	390	170	110	250	520	150
Veiligheid	7.420	700	390	1.990	90	740	270	1.080	2.030	140
Defensie	4.910	110	50	1.140	60	590	200	850	1.850	50
Politie	2.510	590	330	850	30	150	70	230	180	90
VROUWEN	42.960	6.660	2.600	8.020	3.790	3.580	3.630	5.940	7.580	1.160
Openbaar Bestuur	10.200	1.610	700	2.630	660	1.660	970	780	980	210
Rijk	4.030	390	300	1.120	330	600	380	280	540	80
Gemeenten	5.550	1.170	280	1.300	320	970	540	440	400	130
Provincies	340	10	60	120	20	50	30	30	20	0
Rechterlijke Macht	40	0	10	10	0	0	0	10	10	0
Waterschappen	240	40	40	80	0	50	10	10	10	0
Onderwijs en Wetenschappen	30.240	4.820	1.760	4.580	2.970	1.580	2.460	5.000	6.200	860
Primair Onderwijs	12.840	2.960	270	1.330	750	350	1.010	2.390	3.450	330
Voortgezet Onderwijs	5.770	800	470	1.010	270	320	600	1.260	810	230
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	2.040	170	170	530	260	200	280	230	170	30
Hoger Beroepsonderwijs	2.140	140	290	630	200	240	180	150	270	40
Universiteiten	2.900	420	320	440	200	220	140	440	660	60
Onderzoekinstellingen	140	10	20	20	10	20	20	10	40	0
Universitair Medische Centra	4.410	310	230	610	1.270	240	240	530	800	170
Veiligheid	2.520	220	150	800	160	340	200	170	400	100
Defensie	950	20	40	220	90	170	80	40	250	40
Politie	1.570	200	110	580	70	170	120	130	140	50

Bron: BZK, Mobiliteitsonderzoek 2006.

¹⁾ Inclusief personen waarvoor het geslacht onbekend is (20).

Tabel I.10 Instroom bij overheidswerkgevers naar belang reden om op zoek te gaan naar een andere baan, 2005

	Totaal	Aandelen ¹⁾					Geen opgave
		Helemaal niet belangrijk	Niet zo belangrijk	Neutraal	Redelijk belangrijk	Heel belangrijk	
De inhoud van het werk	76.430	6,9%	4,4%	8,0%	29,7%	51,0%	35.060
De hoeveelheid werk	76.430	11,5%	12,2%	29,7%	33,5%	13,2%	35.270
De relatie met collega's	76.430	13,6%	8,4%	20,3%	31,4%	26,3%	35.280
De resultaatgerichtheid van de organisatie	76.430	9,6%	10,0%	32,3%	33,9%	14,2%	35.360
De wijze waarop deze organisatie wordt bestuurd	76.430	8,2%	9,2%	26,1%	34,2%	22,3%	35.250
De wijze waarop mijn direct leidinggevende leiding geeft	76.430	9,2%	7,8%	22,5%	33,2%	27,2%	35.290
De mate van zelfstandigheid en/of verantwoordelijkheden	76.430	8,6%	6,9%	15,5%	34,5%	34,6%	35.310
De primaire arbeidsvoorwaarden ²⁾	76.430	10,5%	12,3%	22,1%	37,8%	17,4%	35.220
De secundaire arbeidsvoorwaarden ³⁾	76.430	11,6%	13,0%	27,3%	31,1%	17,0%	35.220
De loopbaanontwikkelingsmogelijkheden	76.430	6,4%	7,4%	20,1%	35,6%	30,6%	35.120
De informatievoorziening en communicatie binnen de organisatie	76.430	9,9%	10,6%	32,5%	32,5%	14,5%	35.420
De werkplek/fysieke omstandigheden ⁴⁾	76.430	15,0%	14,0%	31,3%	28,1%	11,5%	35.160
De werkstress	76.430	11,8%	15,9%	34,4%	25,8%	12,1%	35.280
De dreiging om baan te verliezen bij een reorganisatie	76.430	28,3%	15,9%	26,6%	16,6%	12,5%	35.250
De dreiging om baan te verliezen om een andere reden	76.430	27,8%	16,1%	27,5%	16,1%	12,6%	35.290
Het kunnen combineren met de thuissituatie	76.430	19,2%	11,6%	24,5%	24,4%	20,4%	35.200

Bron: BZK, Mobiliteitsonderzoek 2006.

¹⁾ In % van totaal exclusief geen opgave.

²⁾ Salaris of beloning.

³⁾ Bijvoorbeeld werktijden, vakantiedagen of pensioenregeling, kinderopvang, ouderschapsverlof.

⁴⁾ Ruimte per persoon, daglicht, atmosfeer, geluid, e.d.

Tabel I.11 Instroom bij overheidswerkgevers naar belang reden om te kiezen voor deze specifieke baan, 2005

	Totaal	Aandelen ¹⁾					Geen opgave
		Helemaal niet belangrijk	Niet zo belangrijk	Neutraal	Redelijk belangrijk	Heel belangrijk	
De inhoud van het werk	76.430	1,8%	2,3%	8,9%	32,9%	54,0%	2.180
De hoeveelheid werk	76.430	5,5%	10,5%	36,2%	36,0%	11,7%	2.640
De relatie met collega's	76.430	4,1%	5,7%	25,3%	38,8%	26,1%	2.760
De resultaatgerichtheid van de organisatie	76.430	5,8%	10,3%	37,6%	33,6%	12,6%	2.780
De wijze waarop deze organisatie wordt bestuurd	76.430	6,8%	12,2%	38,7%	29,9%	12,3%	2.700
De wijze waarop mijn direct leidinggevende leiding geeft	76.430	6,1%	9,7%	33,8%	33,5%	16,9%	2.790
De mate van zelfstandigheid en/of verantwoordelijkheden	76.430	2,5%	2,2%	13,7%	44,5%	37,2%	2.710
De primaire arbeidsvoorwaarden ²⁾	76.430	5,6%	10,1%	28,7%	38,1%	17,5%	2.600
De secundaire arbeidsvoorwaarden ³⁾	76.430	6,8%	10,2%	29,1%	36,2%	17,8%	2.650
De loopbaanontwikkelingsmogelijkheden	76.430	4,7%	7,9%	25,0%	36,1%	26,3%	2.680
De informatievoorziening en communicatie binnen de organisatie	76.430	7,6%	12,3%	42,3%	28,5%	9,2%	2.740
De werkplek/fysieke omstandigheden ⁴⁾	76.430	8,6%	14,5%	36,4%	29,0%	11,5%	2.740
De werkstress	76.430	7,8%	13,4%	44,1%	25,2%	9,5%	2.880
De functie betekent een promotie	76.430	15,2%	14,5%	40,8%	20,6%	8,9%	2.870
Het kunnen combineren met de thuissituatie	76.430	10,1%	9,5%	28,6%	27,7%	24,1%	2.590

Bron: BZK, Mobiliteitsonderzoek 2006.

¹⁾ In % van totaal exclusief geen opgave.

²⁾ Salaris of beloning.

³⁾ Bijvoorbeeld werktijden, vakantiedagen of pensioenregeling, kinderopvang, ouderschapsverlof.

⁴⁾ Ruimte per persoon, daglicht, atmosfeer, geluid, e.d.

Tabel U.1 Uitstroom en uitstroompercentage bij overheidswerkgevers naar sector en jaar

	1998	1999	2001	2003	2005
UITSTROOM (gedurende jaar)	51.780	56.810	72.640	75.080	82.030
Openbaar Bestuur	18.240	20.620	24.990	23.930	28.650
Rijk	4.660	5.650	7.040	7.830	10.270
Gemeenten	12.380	13.620	16.370	13.750	17.120
Provincies	680	740	880	1.050	710
Rechterlijke Macht	60	40	60	60	70
Waterschappen	460	570	640	1.240	480
Onderwijs en Wetenschappen ²⁾	24.790	26.330	38.110	41.380	45.560
Primair Onderwijs ²⁾	9.910	10.240	15.210	13.480	14.350
Voortgezet Onderwijs ²⁾	5.940	5.990	8.070	8.370	9.770
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie ²⁾	2.000	2.430	3.240	4.010	4.620
Hoger Beroepsonderwijs ²⁾	1.610	1.870	1.940	2.560	3.640
Universiteiten ³⁾	5.320	4.950	5.440	7.820	7.480
Onderzoekinstellingen ³⁾		850	470	520	310
Universitair Medische Centra			3.750	4.610	5.390
Veiligheid	8.750	9.860	9.540	9.770	7.820
Defensie	6.580	7.160	6.700	6.920	4.690
Politie	2.160	2.700	2.840	2.850	3.140
WERKGELEGENHEID (per 1 januari)		768.390	836.370	948.860	946.710
Openbaar Bestuur		307.020	311.300	346.010	339.210
Rijk		115.650	115.320	125.820	119.630
Gemeenten		167.590	171.490	193.100	192.550
Provincies		12.530	12.820	13.850	13.280
Rechterlijke Macht		2.370	2.620	2.930	3.220
Waterschappen		8.890	9.050	10.320	10.530
Onderwijs en Wetenschappen ²⁾		336.410	400.160	469.460	480.410
Primair Onderwijs ²⁾		135.520	147.130	174.020	180.150
Voortgezet Onderwijs ²⁾		79.800	84.100	99.050	101.080
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie ²⁾		45.780	49.420	55.730	54.610
Hoger Beroepsonderwijs ²⁾		24.260	25.120	32.610	33.990
Universiteiten ³⁾		46.930	47.090	52.680	51.020
Onderzoekinstellingen ³⁾		4.140	3.730	3.140	2.810
Universitair Medische Centra			43.580	52.240	56.760
Veiligheid		124.960	124.910	133.390	127.090
Defensie		76.930	73.020	75.650	69.280
Politie		48.030	51.900	57.740	57.810
UITSTROOMPERCENTAGE	7,0%	7,4%	8,7%	7,9%	8,7%
Openbaar Bestuur		6,7%	8,0%	6,9%	8,4%
Rijk	4,2%	4,9%	6,1%	6,2%	8,6%
Gemeenten	7,3%	8,1%	9,5%	7,1%	8,9%
Provincies	5,4%	5,9%	6,8%	7,6%	5,4%
Rechterlijke Macht	2,6%	1,9%	2,4%	2,0%	2,2%
Waterschappen	5,2%	6,5%	7,1%	12,0%	4,6%
Onderwijs en Wetenschappen ²⁾		7,8%	9,5%	8,8%	9,5%
Primair Onderwijs ²⁾		7,6%	10,3%	7,7%	8,0%
Voortgezet Onderwijs ²⁾		7,5%	9,6%	8,5%	9,7%
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie ²⁾		5,3%	6,5%	7,2%	8,5%
Hoger Beroepsonderwijs ²⁾	6,6%	7,7%	7,7%	7,9%	10,7%
Universiteiten ³⁾	10,7%	10,5%	11,5%	14,8%	14,7%
Onderzoekinstellingen ³⁾		20,5%	12,5%	16,6%	11,0%
Universitair Medische Centra			8,6%	8,8%	9,5%
Veiligheid		7,9%	7,6%	7,3%	6,2%
Defensie	8,1%	9,3%	9,2%	9,1%	6,8%
Politie	4,4%	5,6%	5,5%	4,9%	5,4%

Bron: BZK, Mobiliteitsonderzoek 1999, 2000, 2002, 2004 en 2006.

¹⁾ I.t.t. voorgaande jaren betreffen de gegevens vanaf 2003 ook banen van minder dan 12 uur per week.

²⁾ Vanaf 2003 zijn de in- en uitstroom voor het PO, VO, BVE en HBO geschoond voor administratieve vervuiling. Hierdoor zijn de gegevens niet direct vergelijkbaar met voorgaande jaren.

³⁾ In 1998 zijn Universiteiten en Wetenschappelijke Onderzoekinstellingen samengeteld.

Tabel U.2 Uitstroom en uitstroompercentage bij overheidswerkgevers naar sector en geslacht, 2005

	Totaal	Mannen	Vrouwen	Geen opgave
UITSTROOM (gedurende jaar)	82.030	43.550	38.460	20
Openbaar Bestuur	28.650	17.910	10.740	10
Rijk	10.270	6.350	3.910	0
Gemeenten	17.120	10.730	6.380	10
Provincies	710	440	280	0
Rechterlijke Macht	70	40	30	0
Waterschappen	480	360	130	0
Onderwijs en Wetenschappen	45.560	19.380	26.170	10
Primair Onderwijs	14.350	3.400	10.950	0
Voortgezet Onderwijs	9.770	5.250	4.520	10
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	4.620	2.160	2.460	0
Hoger Beroepsonderwijs	3.640	1.990	1.650	0
Universiteiten	7.480	4.490	2.990	0
Onderzoekinstellingen	310	150	160	0
Universitair Medische Centra	5.390	1.950	3.440	0
Veiligheid	7.820	6.260	1.560	10
Defensie	4.690	4.050	640	0
Politie	3.140	2.210	920	10
WERKGELEGENHEID (per 1 januari)	946.710	494.810	451.900	
Openbaar Bestuur	339.210	205.730	133.470	
Rijk	119.630	72.440	47.190	
Gemeenten	192.550	115.510	77.040	
Provincies	13.280	8.290	4.990	
Rechterlijke Macht	3.220	1.650	1.580	
Waterschappen	10.530	7.850	2.680	
Onderwijs en Wetenschappen	480.410	189.050	291.370	
Primair Onderwijs	180.150	39.100	141.050	
Voortgezet Onderwijs	101.080	55.130	45.950	
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	54.610	26.370	28.240	
Hoger Beroepsonderwijs	33.990	17.950	16.030	
Universiteiten	51.020	29.960	21.060	
Onderzoekinstellingen	2.810	1.650	1.170	
Universitair Medische Centra	56.760	18.890	37.870	
Veiligheid	127.090	100.020	27.070	
Defensie	69.280	60.570	8.710	
Politie	57.810	39.450	18.360	
UITSTROOMPERCENTAGE	8,7%	8,8%	8,5%	
Openbaar Bestuur	8,4%	8,7%	8,0%	
Rijk	8,6%	8,8%	8,3%	
Gemeenten	8,9%	9,3%	8,3%	
Provincies	5,4%	5,3%	5,6%	
Rechterlijke Macht	2,2%	2,3%	2,0%	
Waterschappen	4,6%	4,5%	4,8%	
Onderwijs en Wetenschappen	9,5%	10,3%	9,0%	
Primair Onderwijs	8,0%	8,7%	7,8%	
Voortgezet Onderwijs	9,7%	9,5%	9,8%	
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	8,5%	8,2%	8,7%	
Hoger Beroepsonderwijs	10,7%	11,1%	10,3%	
Universiteiten	14,7%	15,0%	14,2%	
Onderzoekinstellingen	11,0%	9,2%	13,6%	
Universitair Medische Centra	9,5%	10,3%	9,1%	
Veiligheid	6,2%	6,3%	5,7%	
Defensie	6,8%	6,7%	7,3%	
Politie	5,4%	5,6%	5,0%	

Bron: BZK, Mobiliteitsonderzoek 2006.

Tabel U.3 Uitstroom en uitstroompercentage bij overheidswerkgevers naar sector en leeftijd, 2005

	Totaal	15-24 jaar	25-34 jaar	35-44 jaar	45-54 jaar	55 jaar en ouder	Geen opgave
UITSTROOM (gedurende jaar)	82.030	7.410	16.740	12.260	10.160	35.200	260
Openbaar Bestuur	28.650	460	3.020	3.280	2.750	19.090	60
Rijk	10.270	170	1.410	1.140	680	6.820	30
Gemeenten	17.120	280	1.440	1.910	1.940	11.530	20
Provincies	710	0	60	130	70	440	0
Rechterlijke Macht	70	0	10	10	0	50	0
Waterschappen	480	10	90	90	50	240	0
Onderwijs en Wetenschappen	45.560	5.540	11.590	7.870	6.490	13.940	120
Primair Onderwijs	14.350	2.460	3.090	2.800	2.750	3.250	0
Voortgezet Onderwijs	9.770	1.120	1.920	1.580	1.600	3.560	0
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	4.620	20	210	450	450	3.490	0
Hoger Beroepsonderwijs	3.640	380	690	670	640	1.210	40
Universiteiten	7.480	740	3.530	1.070	480	1.620	30
Onderzoekinstellingen	310	10	130	80	40	60	0
Universitair Medische Centra	5.390	810	2.030	1.220	540	740	50
Veiligheid	7.820	1.400	2.130	1.120	920	2.180	80
Defensie	4.690	1.260	1.550	380	400	1.040	70
Politie	3.140	150	580	740	520	1.140	10
WERKGELEGENHEID (per 1 januari)	946.710	53.410	193.030	253.960	303.950	142.360	
Openbaar Bestuur	339.210	7.530	63.150	105.850	109.530	53.140	
Rijk	119.630	2.760	25.200	39.310	37.380	14.990	
Gemeenten	192.550	4.450	33.780	58.120	63.460	32.750	
Provincies	13.280	130	1.960	4.040	4.550	2.610	
Rechterlijke Macht	3.220	10	400	990	1.000	830	
Waterschappen	10.530	180	1.810	3.410	3.150	1.980	
Onderwijs en Wetenschappen	480.410	25.560	99.300	113.950	160.180	81.430	
Primair Onderwijs	180.150	12.040	39.210	41.460	61.790	25.640	
Voortgezet Onderwijs	101.080	3.670	16.870	21.870	36.740	21.940	
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	54.610	930	6.520	12.680	22.840	11.640	
Hoger Beroepsonderwijs	33.990	770	5.230	8.820	12.150	7.030	
Universiteiten	51.020	3.740	15.520	11.530	11.640	8.580	
Onderzoekinstellingen	2.810	60	720	760	790	490	
Universitair Medische Centra	56.760	4.350	15.220	16.840	14.230	6.120	
Veiligheid	127.090	20.320	30.580	34.160	34.240	7.790	
Defensie	69.280	15.510	17.750	16.870	16.380	2.760	
Politie	57.810	4.810	12.830	17.290	17.860	5.030	
UITSTROOMPERCENTAGE	8,7%	13,9%	8,7%	4,8%	3,3%	24,7%	
Openbaar Bestuur	8,4%	6,1%	4,8%	3,1%	2,5%	35,9%	
Rijk	8,6%	6,3%	5,6%	2,9%	1,8%	45,5%	
Gemeenten	8,9%	6,3%	4,3%	3,3%	3,1%	35,2%	
Provincies	5,4%	0,0%	3,2%	3,2%	1,6%	17,1%	
Rechterlijke Macht	2,2%	0,0%	2,2%	1,2%	0,0%	5,8%	
Waterschappen	4,6%	5,2%	5,1%	2,6%	1,6%	12,2%	
Onderwijs en Wetenschappen	9,5%	21,7%	11,7%	6,9%	4,1%	17,1%	
Primair Onderwijs	8,0%	20,4%	7,9%	6,8%	4,4%	12,7%	
Voortgezet Onderwijs	9,7%	30,5%	11,4%	7,2%	4,3%	16,2%	
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	8,5%	2,5%	3,2%	3,5%	2,0%	30,0%	
Hoger Beroepsonderwijs	10,7%	50,1%	13,3%	7,6%	5,3%	17,2%	
Universiteiten	14,7%	19,7%	22,8%	9,3%	4,2%	18,8%	
Onderzoekinstellingen	11,0%	11,7%	17,7%	10,6%	4,6%	12,0%	
Universitair Medische Centra	9,5%	18,7%	13,3%	7,2%	3,8%	12,1%	
Veiligheid	6,2%	6,9%	6,9%	3,3%	2,7%	28,0%	
Defensie	6,8%	8,1%	8,7%	2,2%	2,4%	37,6%	
Politie	5,4%	3,0%	4,5%	4,3%	2,9%	22,7%	

Bron: BZK, Mobiliteitsonderzoek 2006.

Tabel U.4 Uitstroom bij overheidswerkgevers naar sector, geslacht en leeftijd, 2005

	Totaal	15-24 jaar	25-34 jaar	35-44 jaar	45-54 jaar	55 jaar en ouder	Geen opgave
TOTAAL ¹⁾	82.030	7.410	16.740	12.260	10.160	35.200	260
Openbaar Bestuur	28.650	460	3.020	3.280	2.750	19.090	60
Rijk	10.270	170	1.410	1.140	680	6.820	30
Gemeenten	17.120	280	1.440	1.910	1.940	11.530	20
Provincies	710	0	60	130	70	440	0
Rechterlijke Macht	70	0	10	10	0	50	0
Waterschappen	480	10	90	90	50	240	0
Onderwijs en Wetenschappen	45.560	5.540	11.590	7.870	6.490	13.940	120
Primair Onderwijs	14.350	2.460	3.090	2.800	2.750	3.250	0
Voortgezet Onderwijs	9.770	1.120	1.920	1.580	1.600	3.560	0
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	4.620	20	210	450	450	3.490	0
Hoger Beroepsonderwijs	3.640	380	690	670	640	1.210	40
Universiteiten	7.480	740	3.530	1.070	480	1.620	30
Onderzoekinstellingen	310	10	130	80	40	60	0
Universitair Medische Centra	5.390	810	2.030	1.220	540	740	50
Veiligheid	7.820	1.400	2.130	1.120	920	2.180	80
Defensie	4.690	1.260	1.550	380	400	1.040	70
Politie	3.140	150	580	740	520	1.140	10
MANNEN	43.550	2.730	6.900	4.560	4.920	24.290	150
Openbaar Bestuur	17.910	110	830	1.260	1.360	14.320	40
Rijk	6.350	50	350	450	360	5.130	10
Gemeenten	10.730	50	420	700	920	8.620	20
Provincies	440	0	10	60	40	320	0
Rechterlijke Macht	40	0	0	0	0	40	0
Waterschappen	360	10	40	50	40	210	0
Onderwijs en Wetenschappen	19.380	1.460	4.490	2.600	2.800	7.980	60
Primair Onderwijs	3.400	220	620	390	910	1.260	0
Voortgezet Onderwijs	5.250	440	790	690	820	2.510	0
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	2.160	10	80	130	190	1.750	0
Hoger Beroepsonderwijs	1.990	210	250	260	400	850	20
Universiteiten	4.490	340	2.020	600	280	1.210	30
Onderzoekinstellingen	150	0	50	50	10	40	0
Universitair Medische Centra	1.950	240	680	480	190	350	0
Veiligheid	6.260	1.160	1.580	710	760	1.990	60
Defensie	4.050	1.080	1.300	290	340	990	50
Politie	2.210	80	280	420	420	1.000	0
VROUWEN	38.460	4.680	9.830	7.700	5.240	10.890	110
Openbaar Bestuur	10.740	350	2.180	2.020	1.390	4.760	30
Rijk	3.910	130	1.060	690	320	1.690	20
Gemeenten	6.380	230	1.020	1.210	1.030	2.910	0
Provincies	280	0	50	70	30	120	0
Rechterlijke Macht	30	0
Waterschappen	130	0	50	30	10	30	0
Onderwijs en Wetenschappen	26.170	4.080	7.110	5.270	3.690	5.950	60
Primair Onderwijs	10.950	2.230	2.470	2.410	1.840	1.990	0
Voortgezet Onderwijs	4.520	680	1.120	890	780	1.040	0
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	2.460	10	130	320	260	1.740	0
Hoger Beroepsonderwijs	1.650	170	450	410	240	360	20
Universiteiten	2.990	400	1.520	470	200	410	0
Onderzoekinstellingen	160	10	80	30	20	20	0
Universitair Medische Centra	3.440	580	1.340	740	350	390	50
Veiligheid	1.560	250	540	410	160	180	20
Defensie	640	180	250	90	60	40	10
Politie	920	60	290	320	100	130	10

Tabel U.4 2005 (vervolg)

	Totaal	Aandelen ²⁾					Geen opgave
		15-24 jaar	25-34 jaar	35-44 jaar	45-54 jaar	55 jaar en ouder	
TOTAAL ¹⁾	82.030	9,1%	20,5%	15,0%	12,4%	43,0%	260
Openbaar Bestuur	28.650	1,6%	10,6%	11,5%	9,6%	66,8%	60
Rijk	10.270	1,7%	13,8%	11,1%	6,7%	66,7%	30
Gemeenten	17.120	1,6%	8,4%	11,2%	11,4%	67,4%	20
Provincies	710	0,0%	8,9%	18,3%	10,2%	62,7%	0
Rechterlijke Macht	70	0,0%	12,7%	17,7%	0,0%	69,7%	0
Waterschappen	480	1,9%	19,2%	18,3%	10,4%	50,3%	0
Onderwijs en Wetenschappen	45.560	12,2%	25,5%	17,3%	14,3%	30,7%	120
Primair Onderwijs	14.350	17,1%	21,5%	19,5%	19,2%	22,7%	0
Voortgezet Onderwijs	9.770	11,5%	19,6%	16,1%	16,3%	36,5%	0
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	4.620	0,5%	4,5%	9,7%	9,7%	75,7%	0
Hoger Beroepsonderwijs	3.640	10,7%	19,3%	18,6%	17,8%	33,6%	40
Universiteiten	7.480	9,9%	47,5%	14,4%	6,5%	21,7%	30
Onderzoekinstellingen	310	2,3%	41,4%	25,9%	11,6%	18,8%	0
Universitair Medische Centra	5.390	15,2%	37,9%	22,8%	10,1%	13,9%	50
Veiligheid	7.820	18,1%	27,5%	14,4%	11,9%	28,1%	80
Defensie	4.690	27,2%	33,5%	8,2%	8,6%	22,4%	70
Politie	3.140	4,7%	18,4%	23,7%	16,7%	36,5%	10
MANNEN	43.550	6,3%	15,9%	10,5%	11,3%	56,0%	150
Openbaar Bestuur	17.910	0,6%	4,7%	7,0%	7,6%	80,1%	40
Rijk	6.350	0,8%	5,6%	7,1%	5,7%	80,9%	10
Gemeenten	10.730	0,5%	3,9%	6,5%	8,6%	80,5%	20
Provincies	440	0,0%	3,1%	12,8%	10,1%	74,0%	0
Rechterlijke Macht	40	0,0%	8,3%	0,0%	0,0%	91,7%	0
Waterschappen	360	2,2%	12,6%	15,0%	10,7%	59,5%	0
Onderwijs en Wetenschappen	19.380	7,6%	23,2%	13,4%	14,5%	41,3%	60
Primair Onderwijs	3.400	6,6%	18,2%	11,5%	26,8%	37,0%	0
Voortgezet Onderwijs	5.250	8,4%	15,1%	13,1%	15,5%	47,9%	0
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	2.160	0,4%	3,6%	5,8%	8,8%	81,3%	0
Hoger Beroepsonderwijs	1.990	10,7%	12,5%	13,3%	20,3%	43,2%	20
Universiteiten	4.490	7,7%	45,2%	13,6%	6,4%	27,2%	30
Onderzoekinstellingen	150	0,0%	33,9%	30,8%	8,0%	27,3%	0
Universitair Medische Centra	1.950	12,2%	35,0%	24,8%	9,9%	18,1%	0
Veiligheid	6.260	18,6%	25,5%	11,4%	12,3%	32,1%	60
Defensie	4.050	26,9%	32,5%	7,2%	8,5%	24,9%	50
Politie	2.210	3,7%	12,8%	19,0%	19,2%	45,3%	0
VROUWEN	38.460	12,2%	25,6%	20,1%	13,7%	28,4%	110
Openbaar Bestuur	10.740	3,3%	20,4%	18,9%	13,0%	44,5%	30
Rijk	3.910	3,2%	27,3%	17,8%	8,3%	43,4%	20
Gemeenten	6.380	3,5%	16,0%	18,9%	16,1%	45,5%	0
Provincies	280	0,0%	18,0%	26,9%	10,3%	44,8%	0
Rechterlijke Macht	30	0
Waterschappen	130	1,1%	37,5%	27,4%	9,3%	24,6%	0
Onderwijs en Wetenschappen	26.170	15,6%	27,2%	20,2%	14,1%	22,8%	60
Primair Onderwijs	10.950	20,4%	22,6%	22,0%	16,8%	18,2%	0
Voortgezet Onderwijs	4.520	15,1%	24,9%	19,6%	17,3%	23,1%	0
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	2.460	0,5%	5,2%	13,1%	10,4%	70,7%	0
Hoger Beroepsonderwijs	1.650	10,6%	27,5%	24,9%	14,9%	22,1%	20
Universiteiten	2.990	13,3%	50,8%	15,7%	6,7%	13,6%	0
Onderzoekinstellingen	160	4,4%	48,6%	21,1%	15,1%	10,8%	0
Universitair Medische Centra	3.440	17,0%	39,6%	21,7%	10,2%	11,5%	50
Veiligheid	1.560	16,0%	35,4%	26,7%	10,2%	11,6%	20
Defensie	640	29,1%	40,1%	14,4%	9,4%	7,0%	10
Politie	920	7,0%	32,2%	35,2%	10,8%	14,8%	10

Bron: BZK, Mobiliteitsonderzoek 2006.

¹⁾ Inclusief personen waarvoor het geslacht onbekend is (20).

²⁾ In % van totaal exclusief geen opgave.

Tabel U.5 Uitstroom bij overheidswerkgevers naar sector, geslacht en opleidingsniveau, 2005

	Totaal	Aandelen ¹⁾				Geen opgave
		Lager onderwijs	Middelbaar onderwijs	Hoger beroeps-onderwijs	Wetenschappelijk onderwijs	
TOTAAL ²⁾	82.030	17,8%	18,6%	42,1%	21,5%	980
Openbaar Bestuur	28.650	30,3%	21,6%	29,9%	18,2%	490
Rijk	10.270	27,7%	20,7%	26,3%	25,4%	200
Gemeenten	17.120	32,3%	22,4%	32,1%	13,2%	280
Provincies	710	22,8%	17,9%	28,9%	30,3%	0
Rechterlijke Macht	70	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0
Waterschappen	480	28,4%	23,4%	32,1%	16,1%	10
Onderwijs en Wetenschappen	45.560	7,0%	11,9%	55,0%	26,0%	370
Primair Onderwijs	14.350	7,1%	9,9%	79,3%	3,8%	170
Voortgezet Onderwijs	9.770	8,5%	11,0%	61,4%	19,1%	50
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	4.620	8,7%	7,3%	69,0%	15,0%	50
Hoger Beroepsonderwijs	3.640	7,4%	13,4%	43,8%	35,4%	60
Universiteiten	7.480	4,0%	14,6%	16,2%	65,2%	10
Onderzoekinstellingen	310	3,9%	4,4%	22,7%	69,1%	0
Universitair Medische Centra	5.390	7,0%	18,7%	31,0%	43,2%	20
Veiligheid	7.820	35,2%	46,6%	11,0%	7,3%	120
Defensie	4.690	42,1%	42,7%	8,3%	6,9%	90
Politie	3.140	25,0%	52,3%	14,9%	7,8%	30
MANNEN	43.550	20,8%	20,6%	36,4%	22,1%	490
Openbaar Bestuur	17.910	31,4%	22,1%	31,4%	15,1%	330
Rijk	6.350	29,5%	21,2%	27,2%	22,0%	120
Gemeenten	10.730	33,0%	23,0%	33,8%	10,1%	210
Provincies	440	21,6%	14,9%	34,3%	29,1%	0
Rechterlijke Macht	40	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0
Waterschappen	360	28,3%	23,6%	33,0%	15,1%	0
Onderwijs en Wetenschappen	19.380	5,9%	10,7%	49,5%	33,9%	70
Primair Onderwijs	3.400	3,9%	4,5%	84,8%	6,8%	20
Voortgezet Onderwijs	5.250	8,3%	10,4%	62,6%	18,7%	0
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	2.160	6,2%	7,4%	71,5%	14,9%	30
Hoger Beroepsonderwijs	1.990	5,5%	11,0%	42,4%	41,2%	20
Universiteiten	4.490	3,9%	15,4%	14,4%	66,2%	0
Onderzoekinstellingen	150	3,7%	3,6%	26,0%	66,7%	0
Universitair Medische Centra	1.950	8,4%	15,1%	18,7%	57,8%	0
Veiligheid	6.260	37,2%	47,4%	9,9%	5,5%	90
Defensie	4.050	43,6%	42,7%	7,4%	6,4%	80
Politie	2.210	25,8%	55,9%	14,5%	3,9%	10
VROUWEN	38.460	14,4%	16,2%	48,6%	20,8%	490
Openbaar Bestuur	10.740	28,5%	20,7%	27,4%	23,4%	160
Rijk	3.910	24,7%	19,7%	24,7%	30,8%	80
Gemeenten	6.380	31,1%	21,3%	29,4%	18,2%	70
Provincies	280	24,8%	22,7%	20,4%	32,2%	0
Rechterlijke Macht	30	0
Waterschappen	130	28,6%	22,9%	29,4%	19,1%	0
Onderwijs en Wetenschappen	26.170	7,8%	12,9%	59,2%	20,1%	300
Primair Onderwijs	10.950	8,0%	11,6%	77,5%	2,9%	150
Voortgezet Onderwijs	4.520	8,8%	11,7%	59,9%	19,6%	50
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	2.460	10,8%	7,2%	66,9%	15,1%	20
Hoger Beroepsonderwijs	1.650	9,8%	16,4%	45,5%	28,3%	50
Universiteiten	2.990	4,2%	13,2%	18,9%	63,7%	10
Onderzoekinstellingen	160	4,1%	5,1%	19,5%	71,4%	0
Universitair Medische Centra	3.440	6,3%	20,8%	38,0%	34,9%	20
Veiligheid	1.560	27,0%	43,0%	15,4%	14,6%	30
Defensie	640	32,6%	42,8%	14,3%	10,4%	20
Politie	920	23,2%	43,2%	16,1%	17,5%	10

Bron: BZK, Mobiliteitsonderzoek 2006.

¹⁾ In % van totaal exclusief geen opgave.

²⁾ Inclusief personen waarvoor het geslacht onbekend is (20).

Tabel U.6 Uitstroom bij overheidswerkgevers naar sector, geslacht en etniciteit, 2005

	Totaal	Aandelen ¹⁾		Geen opgave
		Geen etnische minderheid	Wel etnische minderheid	
TOTAAL ²⁾	82.030	94,9%	5,1%	2.980
Openbaar Bestuur	28.650	95,7%	4,3%	1.290
Rijk	10.270	95,5%	4,5%	530
Gemeenten	17.120	95,7%	4,3%	700
Provincies	710	97,3%	2,7%	40
Rechterlijke Macht	70	100,0%	0,0%	0
Waterschappen	480	97,8%	2,2%	20
Onderwijs en Wetenschappen	45.560	94,4%	5,6%	1.460
Primair Onderwijs	14.350	93,9%	6,1%	510
Voortgezet Onderwijs	9.770	93,8%	6,2%	300
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	4.620	96,5%	3,5%	270
Hoger Beroepsonderwijs	3.640	95,6%	4,4%	50
Universiteiten	7.480	97,0%	3,0%	170
Onderzoekinstellingen	310	88,2%	11,8%	10
Universitair Medische Centra	5.390	91,4%	8,6%	140
Veiligheid	7.820	94,9%	5,1%	230
Defensie	4.690	94,5%	5,5%	110
Politie	3.140	95,4%	4,6%	120
MANNEN	43.550	95,9%	4,1%	1.860
Openbaar Bestuur	17.910	97,0%	3,0%	860
Rijk	6.350	96,6%	3,4%	330
Gemeenten	10.730	97,2%	2,8%	480
Provincies	440	97,6%	2,4%	30
Rechterlijke Macht	40	100,0%	0,0%	0
Waterschappen	360	97,4%	2,6%	10
Onderwijs en Wetenschappen	19.380	95,1%	4,9%	800
Primair Onderwijs	3.400	91,8%	8,2%	250
Voortgezet Onderwijs	5.250	96,2%	3,8%	230
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	2.160	96,7%	3,3%	130
Hoger Beroepsonderwijs	1.990	95,5%	4,5%	30
Universiteiten	4.490	96,4%	3,6%	110
Onderzoekinstellingen	150	92,6%	7,4%	0
Universitair Medische Centra	1.950	92,5%	7,5%	50
Veiligheid	6.260	95,1%	4,9%	200
Defensie	4.050	94,5%	5,5%	110
Politie	2.210	96,3%	3,7%	90
VROUWEN	38.460	93,8%	6,2%	1.130
Openbaar Bestuur	10.740	93,5%	6,5%	440
Rijk	3.910	93,7%	6,3%	200
Gemeenten	6.380	93,1%	6,9%	220
Provincies	280	97,0%	3,0%	10
Rechterlijke Macht	30	.	.	0
Waterschappen	130	98,9%	1,1%	10
Onderwijs en Wetenschappen	26.170	94,0%	6,0%	660
Primair Onderwijs	10.950	94,5%	5,5%	260
Voortgezet Onderwijs	4.520	91,0%	9,0%	70
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	2.460	96,3%	3,7%	140
Hoger Beroepsonderwijs	1.650	95,7%	4,3%	20
Universiteiten	2.990	97,9%	2,1%	70
Onderzoekinstellingen	160	83,8%	16,2%	10
Universitair Medische Centra	3.440	90,7%	9,3%	100
Veiligheid	1.560	93,8%	6,2%	30
Defensie	640	94,9%	5,1%	0
Politie	920	93,1%	6,9%	30

Bron: BZK, Mobiliteitsonderzoek 2006.

¹⁾ In % van totaal exclusief geen opgave.

²⁾ Inclusief personen waarvoor het geslacht onbekend is (20).

Tabel U.7 Uitstroom bij overheidswerkgevers naar sector, geslacht en arbeidsduur, 2005

	Totaal	Aandelen ¹⁾					Geen opgave
		0-11 uur	12-19 uur	20-31 uur	32-35 uur	36 uur en meer	
TOTAAL ²⁾	82.030	7,5%	9,6%	17,5%	9,2%	56,2%	1.140
Openbaar Bestuur	28.650	2,4%	6,1%	12,7%	10,2%	68,6%	230
Rijk	10.270	0,9%	2,6%	9,6%	9,7%	77,2%	90
Gemeenten	17.120	3,5%	8,2%	14,3%	10,3%	63,6%	140
Provincies	710	0,5%	5,1%	17,7%	18,2%	58,4%	0
Rechterlijke Macht	70	0,0%	3,8%	16,9%	7,0%	72,4%	0
Waterschappen	480	0,4%	5,8%	16,0%	3,2%	74,6%	0
Onderwijs en Wetenschappen	45.560	11,9%	13,2%	22,8%	9,8%	42,3%	890
Primair Onderwijs	14.350	10,5%	14,2%	28,5%	9,0%	37,8%	450
Voortgezet Onderwijs	9.770	9,4%	14,8%	26,1%	9,0%	40,7%	200
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	4.620	5,0%	15,7%	29,3%	10,3%	39,6%	60
Hoger Beroepsonderwijs	3.640	19,3%	14,2%	20,4%	13,2%	32,9%	110
Universiteiten	7.480	19,3%	10,1%	10,8%	7,7%	52,1%	30
Onderzoekinstellingen	310	1,7%	4,9%	9,4%	14,2%	69,7%	10
Universitair Medische Centra	5.390	11,1%	9,2%	15,9%	13,5%	50,3%	40
Veiligheid	7.820	0,5%	2,2%	4,4%	2,5%	90,4%	10
Defensie	4.690	0,3%	1,5%	2,0%	0,8%	95,4%	0
Politie	3.140	0,9%	3,2%	7,8%	5,1%	82,9%	10
MANNEN	43.550	4,9%	4,5%	7,2%	5,7%	77,7%	430
Openbaar Bestuur	17.910	1,4%	1,9%	4,3%	5,5%	86,9%	180
Rijk	6.350	1,0%	0,7%	3,3%	3,9%	91,1%	70
Gemeenten	10.730	1,8%	2,5%	4,6%	6,3%	84,9%	100
Provincies	440	0,0%	0,0%	12,4%	12,7%	74,9%	0
Rechterlijke Macht	40	0,0%	6,8%	10,4%	6,8%	76,0%	0
Waterschappen	360	0,0%	5,2%	3,1%	3,8%	87,9%	0
Onderwijs en Wetenschappen	19.380	9,7%	8,0%	11,8%	7,3%	63,2%	240
Primair Onderwijs	3.400	5,9%	5,2%	11,5%	6,3%	71,0%	50
Voortgezet Onderwijs	5.250	5,2%	10,1%	19,8%	7,4%	57,5%	120
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	2.160	4,1%	5,8%	14,4%	7,0%	68,7%	10
Hoger Beroepsonderwijs	1.990	21,4%	11,2%	11,8%	12,9%	42,7%	20
Universiteiten	4.490	16,6%	8,3%	5,1%	3,9%	66,1%	30
Onderzoekinstellingen	150	0,0%	0,8%	5,4%	9,3%	84,5%	10
Universitair Medische Centra	1.950	7,4%	6,2%	3,8%	11,3%	71,3%	0
Veiligheid	6.260	0,3%	0,9%	1,4%	1,2%	96,2%	10
Defensie	4.050	0,3%	0,8%	1,1%	0,4%	97,4%	0
Politie	2.210	0,2%	1,2%	2,0%	2,6%	94,1%	10
VROUWEN	38.460	10,4%	15,5%	29,3%	13,3%	31,6%	710
Openbaar Bestuur	10.740	4,2%	13,1%	26,7%	17,9%	38,1%	60
Rijk	3.910	0,8%	5,7%	19,6%	19,1%	54,7%	20
Gemeenten	6.380	6,5%	17,9%	30,5%	17,2%	28,0%	40
Provincies	280	1,2%	13,2%	26,2%	26,9%	32,5%	0
Rechterlijke Macht	30	0
Waterschappen	130	1,5%	7,6%	52,0%	1,5%	37,4%	0
Onderwijs en Wetenschappen	26.170	13,5%	17,0%	31,1%	11,7%	26,7%	650
Primair Onderwijs	10.950	11,9%	17,1%	33,8%	9,8%	27,3%	390
Voortgezet Onderwijs	4.520	14,2%	20,1%	33,4%	10,8%	21,4%	80
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	2.460	5,8%	24,5%	42,6%	13,3%	13,8%	50
Hoger Beroepsonderwijs	1.650	16,6%	18,0%	31,3%	13,5%	20,5%	90
Universiteiten	2.990	23,2%	12,8%	19,4%	13,3%	31,3%	0
Onderzoekinstellingen	160	3,3%	8,8%	13,2%	18,9%	55,9%	0
Universitair Medische Centra	3.440	13,3%	10,9%	22,8%	14,8%	38,3%	40
Veiligheid	1.560	1,6%	7,3%	16,2%	7,8%	67,1%	0
Defensie	640	0,0%	6,0%	8,0%	3,2%	82,9%	0
Politie	920	2,7%	8,2%	21,9%	11,0%	56,2%	0

Bron: BZK, Mobiliteitsonderzoek 2006.

¹⁾ In % van totaal exclusief geen opgave.

²⁾ Inclusief personen waarvoor het geslacht onbekend is (20).

Tabel U.8 Uitstroom bij overheidswerkgevers naar sector, geslacht en dienstverband, 2005

	Totaal	Aandelen ¹⁾					Overig	Geen opgave
		Vast	Tijdelijk met uitzicht op vast	Tijdelijk zonder uitzicht op vast	Tijdelijk i.v.m. bijzondere regeling			
TOTAAL ²⁾	82.030	71,6%	8,1%	17,0%	0,9%	2,4%	410	
Openbaar Bestuur	28.650	91,0%	3,8%	4,1%	0,5%	0,6%	160	
Rijk	10.270	89,7%	4,4%	5,4%	0,1%	0,4%	70	
Gemeenten	17.120	91,9%	3,3%	3,3%	0,8%	0,6%	90	
Provincies	710	89,8%	3,2%	4,9%	1,2%	0,9%	0	
Rechterlijke Macht	70	72,6%	18,8%	0,0%	4,0%	4,6%	0	
Waterschappen	480	89,2%	7,2%	1,7%	0,0%	1,9%	0	
Onderwijs en Wetenschappen	45.560	60,3%	10,0%	24,7%	1,3%	3,6%	230	
Primair Onderwijs	14.350	64,2%	6,5%	20,0%	3,3%	6,1%	80	
Voortgezet Onderwijs	9.770	63,9%	17,9%	15,5%	0,9%	1,8%	30	
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	4.620	88,5%	4,9%	5,6%	0,1%	0,8%	10	
Hoger Beroepsonderwijs	3.640	57,2%	18,3%	22,2%	0,0%	2,3%	70	
Universiteiten	7.480	41,0%	5,5%	51,6%	0,3%	1,7%	30	
Onderzoekinstellingen	310	37,5%	3,4%	55,0%	0,0%	4,1%	10	
Universitair Medische Centra	5.390	49,5%	10,7%	33,4%	0,0%	6,5%	0	
Veiligheid	7.820	66,5%	12,6%	18,9%	0,0%	2,0%	20	
Defensie	4.690	50,8%	16,7%	30,2%	0,0%	2,3%	10	
Politie	3.140	89,9%	6,5%	2,1%	0,0%	1,5%	10	
MANNEN	43.550	77,5%	6,9%	13,6%	0,7%	1,3%	220	
Openbaar Bestuur	17.910	94,9%	2,2%	2,0%	0,6%	0,3%	130	
Rijk	6.350	94,4%	2,1%	3,2%	0,1%	0,3%	60	
Gemeenten	10.730	95,3%	2,2%	1,3%	0,9%	0,3%	70	
Provincies	440	94,7%	1,9%	2,0%	1,5%	0,0%	0	
Rechterlijke Macht	40	78,1%	13,6%	0,0%	0,0%	8,3%	0	
Waterschappen	360	92,3%	3,5%	1,6%	0,0%	2,6%	0	
Onderwijs en Wetenschappen	19.380	65,3%	9,3%	22,4%	1,0%	2,0%	70	
Primair Onderwijs	3.400	76,4%	4,6%	11,8%	3,2%	4,0%	0	
Voortgezet Onderwijs	5.250	72,1%	13,3%	12,9%	1,0%	0,7%	20	
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	2.160	89,9%	4,7%	3,9%	0,2%	1,2%	10	
Hoger Beroepsonderwijs	1.990	57,7%	18,2%	21,7%	0,0%	2,4%	10	
Universiteiten	4.490	47,2%	6,4%	44,5%	0,4%	1,5%	30	
Onderzoekinstellingen	150	36,3%	5,3%	53,3%	0,0%	5,0%	10	
Universitair Medische Centra	1.950	51,8%	10,0%	34,5%	0,0%	3,7%	0	
Veiligheid	6.260	65,9%	12,7%	19,5%	0,0%	1,9%	20	
Defensie	4.050	51,1%	17,3%	29,4%	0,0%	2,2%	10	
Politie	2.210	93,2%	4,4%	1,2%	0,0%	1,3%	10	
VROUWEN	38.460	64,9%	9,5%	20,8%	1,2%	3,7%	180	
Openbaar Bestuur	10.740	84,5%	6,5%	7,6%	0,4%	1,0%	30	
Rijk	3.910	82,1%	8,3%	9,0%	0,0%	0,6%	20	
Gemeenten	6.380	86,1%	5,2%	6,8%	0,6%	1,2%	10	
Provincies	280	82,2%	5,3%	9,5%	0,9%	2,2%	0	
Rechterlijke Macht	30	0	
Waterschappen	130	80,6%	17,5%	1,8%	0,0%	0,0%	0	
Onderwijs en Wetenschappen	26.170	56,6%	10,5%	26,5%	1,6%	4,8%	160	
Primair Onderwijs	10.950	60,4%	7,1%	22,5%	3,3%	6,7%	80	
Voortgezet Onderwijs	4.520	54,2%	23,3%	18,5%	0,9%	3,1%	10	
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	2.460	87,3%	5,0%	7,1%	0,0%	0,5%	0	
Hoger Beroepsonderwijs	1.650	56,6%	18,3%	22,8%	0,0%	2,2%	60	
Universiteiten	2.990	31,8%	4,3%	62,0%	0,0%	2,0%	0	
Onderzoekinstellingen	160	38,7%	1,5%	56,6%	0,0%	3,2%	0	
Universitair Medische Centra	3.440	48,2%	11,0%	32,7%	0,0%	8,0%	0	
Veiligheid	1.560	68,6%	12,0%	16,9%	0,0%	2,4%	0	
Defensie	640	49,1%	12,9%	35,1%	0,0%	2,9%	0	
Politie	920	82,2%	11,4%	4,3%	0,0%	2,1%	0	

Bron: BZK, Mobiliteitsonderzoek 2006.

¹⁾ In % van totaal exclusief geen opgave.

²⁾ Inclusief personen waarvoor het geslacht onbekend is (20).

Tabel U.9 Uitstroom bij overheidswerkgevers naar sector, geslacht en bestemming, 2005

	Totaal	Eigen sector	Rest overheid	Markt-sector	Zorg-sector	Uit-zend/deta-chering	Vut of pen-sioen	Inacti-viteits-regeling	Inacti-viteit	Onbe-kend
TOTAAL ¹⁾	82.030	12.630	5.950	8.830	3.990	1.340	31.980	9.920	5.070	2.310
Openbaar Bestuur	28.650	2.600	1.210	2.550	690	440	17.630	1.840	920	780
Rijk	10.270	590	530	1.030	370	130	6.450	590	320	250
Gemeenten	17.120	1.960	560	1.380	290	270	10.490	1.130	520	510
Provincies	710	40	50	70	20	10	410	60	40	0
Rechterlijke Macht	70	0	10	10	0	0	40	0	0	10
Waterschappen	480	10	60	70	10	20	230	40	40	0
Onderwijs en Wetenschappen	45.560	9.060	3.860	4.970	3.020	610	12.080	6.890	3.690	1.390
Primair Onderwijs	14.350	4.720	970	1.290	570	250	2.560	1.960	1.530	500
Voortgezet Onderwijs	9.770	2.450	720	720	170	120	3.130	1.730	500	230
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	4.620	160	340	240	50	50	3.230	280	220	50
Hoger Beroepsonderwijs	3.640	290	540	670	150	40	1.050	520	270	100
Universiteiten	7.480	1.020	960	1.330	230	60	1.430	1.580	550	320
Onderzoekinstellingen	310	20	70	40	10	10	60	60	10	30
Universitair Medische Centra	5.390	400	270	680	1.840	70	600	760	610	160
Veiligheid	7.820	980	880	1.310	290	300	2.270	1.190	460	150
Defensie	4.690	190	580	960	200	230	1.230	970	230	90
Politie	3.140	790	300	350	90	70	1.040	220	230	50
MANNEN	43.550	4.750	2.640	4.870	1.070	570	22.480	4.860	1.090	1.240
Openbaar Bestuur	17.910	1.060	500	1.320	110	150	13.310	850	170	430
Rijk	6.350	210	250	470	80	40	4.850	220	80	150
Gemeenten	10.730	830	180	750	30	90	7.940	570	80	270
Provincies	440	20	30	40	0	10	300	30	0	0
Rechterlijke Macht	40	0	0	0	0	0	30	0	0	10
Waterschappen	360	0	30	60	0	20	200	30	10	0
Onderwijs en Wetenschappen	19.380	2.960	1.490	2.460	820	180	7.050	3.080	640	680
Primair Onderwijs	3.400	680	470	340	0	50	1.010	620	80	150
Voortgezet Onderwijs	5.250	1.080	270	320	20	70	2.250	970	160	100
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	2.160	80	140	80	0	30	1.640	120	40	20
Hoger Beroepsonderwijs	1.990	210	240	350	60	0	740	290	70	20
Universiteiten	4.490	710	290	1.000	60	0	1.070	840	220	290
Onderzoekinstellingen	150	10	20	30	0	10	40	20	0	10
Universitair Medische Centra	1.950	200	50	340	670	30	300	210	80	70
Veiligheid	6.260	730	650	1.090	130	230	2.120	930	270	130
Defensie	4.050	150	460	880	110	190	1.180	800	180	90
Politie	2.210	570	190	210	20	40	940	130	90	30
VROUWEN	38.460	7.890	3.300	3.970	2.930	780	9.480	5.060	3.990	1.080
Openbaar Bestuur	10.740	1.540	710	1.240	580	280	4.310	990	750	350
Rijk	3.910	380	280	560	290	90	1.600	370	230	100
Gemeenten	6.380	1.130	370	630	260	180	2.550	570	450	250
Provincies	280	20	20	30	20	10	120	40	40	0
Rechterlijke Macht	30
Waterschappen	130	10	30	10	10	0	30	20	30	0
Onderwijs en Wetenschappen	26.170	6.100	2.370	2.510	2.190	420	5.010	3.810	3.050	710
Primair Onderwijs	10.950	4.040	500	960	570	210	1.550	1.330	1.450	350
Voortgezet Onderwijs	4.520	1.360	450	400	150	40	870	760	340	130
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	2.460	80	190	160	50	20	1.590	160	180	30
Hoger Beroepsonderwijs	1.650	80	300	320	90	40	310	230	200	70
Universiteiten	2.990	320	670	330	160	60	360	740	330	20
Onderzoekinstellingen	160	10	50	10	0	0	20	40	10	20
Universitair Medische Centra	3.440	210	220	330	1.170	50	300	550	530	90
Veiligheid	1.560	250	230	220	160	70	150	270	190	20
Defensie	640	30	110	80	90	40	50	180	50	0
Politie	920	220	110	140	70	30	100	90	140	20

Bron: BZK, Mobiliteitsonderzoek 2006.

¹⁾ Inclusief personen waarvoor het geslacht onbekend is (20).

Tabel U.10 Uitstroom bij overheidswerkgevers naar belang reden om op zoek te gaan naar een andere baan, 2005

	Totaal	Aandelen ¹⁾					Geen opgave
		Helemaal niet belangrijk	Niet zo belangrijk	Neutraal	Redelijk belangrijk	Heel belangrijk	
De inhoud van het werk	82.030	17,8%	9,4%	9,1%	26,1%	37,6%	58.760
De hoeveelheid werk	82.030	21,9%	15,3%	20,4%	27,5%	14,9%	58.750
De relatie met collega's	82.030	29,3%	11,2%	17,1%	21,5%	20,9%	58.890
De resultaatgerichtheid van de organisatie	82.030	19,0%	11,7%	22,5%	29,7%	17,1%	58.870
De wijze waarop deze organisatie wordt bestuurd	82.030	14,4%	8,3%	15,1%	29,6%	32,5%	58.720
De wijze waarop mijn direct leidinggevende leiding geeft	82.030	16,9%	9,8%	14,4%	25,8%	33,1%	58.670
De mate van zelfstandigheid en/of verantwoordelijkheden	82.030	21,0%	11,0%	15,1%	26,7%	26,1%	58.720
De primaire arbeidsvoorwaarden ²⁾	82.030	24,6%	15,6%	21,6%	24,4%	13,8%	58.700
De secundaire arbeidsvoorwaarden ³⁾	82.030	31,3%	18,0%	20,6%	20,0%	10,2%	58.820
De loopbaanontwikkelingsmogelijkheden	82.030	15,3%	11,1%	17,5%	28,7%	27,4%	58.670
De informatievoorziening en communicatie binnen de organisatie	82.030	18,0%	11,9%	22,7%	26,9%	20,5%	58.820
De werkplek/fysieke omstandigheden ⁴⁾	82.030	30,0%	17,7%	21,3%	18,9%	12,2%	58.900
De werkstress	82.030	22,8%	15,9%	21,8%	23,7%	15,9%	58.840
De dreiging om baan te verliezen bij reorganisatie	82.030	48,7%	15,9%	17,4%	10,2%	7,8%	58.880
De dreiging om baan te verliezen om een andere reden	82.030	49,5%	15,8%	17,9%	9,4%	7,5%	58.750
Het kunnen combineren met de thuissituatie	82.030	33,1%	10,8%	16,9%	17,9%	21,3%	58.820

Bron: BZK, Mobiliteitsonderzoek 2006.

¹⁾ In % van totaal exclusief geen opgave.

²⁾ Salaris of beloning.

³⁾ Bijvoorbeeld werktijden, vakantiedagen of pensioenregeling, kinderopvang, ouderschapsverlof.

⁴⁾ Ruimte per persoon, daglicht, atmosfeer, geluid e.d.

Tabel U.11 Uitstroom bij overheidswerkgevers naar belang reden om te kiezen voor deze specifieke baan, 2005

	Totaal	Aandelen ¹⁾					Geen opgave
		Helemaal niet belangrijk	Niet zo belangrijk	Neutraal	Redelijk belangrijk	Heel belangrijk	
De inhoud van het werk	82.030	3,3%	3,3%	9,3%	31,0%	53,1%	50.870
De hoeveelheid werk	82.030	8,8%	13,4%	33,3%	30,7%	13,8%	51.410
De relatie met collega's	82.030	7,3%	7,8%	25,7%	34,8%	24,4%	51.310
De resultaatgerichtheid van de organisatie	82.030	7,5%	8,9%	32,7%	34,2%	16,7%	51.460
De wijze waarop deze organisatie wordt bestuurd	82.030	7,9%	10,2%	31,2%	32,3%	18,4%	51.420
De wijze waarop mijn direct leidinggevende leiding geeft	82.030	7,8%	8,6%	30,0%	32,0%	21,6%	51.410
De mate van zelfstandigheid en/of verantwoordelijkheden	82.030	4,0%	2,8%	14,5%	39,0%	39,7%	51.050
De primaire arbeidsvoorwaarden ²⁾	82.030	8,7%	11,5%	30,7%	33,3%	15,7%	51.190
De secundaire arbeidsvoorwaarden ³⁾	82.030	10,0%	16,3%	33,3%	28,2%	12,3%	51.290
De loopbaanontwikkelingsmogelijkheden	82.030	6,7%	10,1%	24,3%	34,0%	24,8%	51.280
De informatievoorziening en communicatie binnen de organisatie	82.030	8,8%	13,4%	37,5%	29,1%	11,2%	51.490
De werkplek/fysieke omstandigheden ⁴⁾	82.030	11,4%	15,3%	35,5%	26,7%	11,1%	51.190
De werkstress	82.030	10,5%	14,9%	39,7%	24,6%	10,4%	51.260
De functie betekent een promotie	82.030	16,2%	12,9%	38,4%	22,0%	10,5%	51.310
Het kunnen combineren met de thuissituatie	82.030	13,2%	9,5%	30,2%	25,1%	22,0%	51.210

Bron: BZK, Mobiliteitsonderzoek 2006.

¹⁾ In % van totaal exclusief geen opgave.

²⁾ Salaris of beloning.

³⁾ Bijvoorbeeld werktijden, vakantiedagen of pensioenregeling, kinderopvang, ouderschapsverlof.

⁴⁾ Ruimte per persoon, daglicht, atmosfeer, geluid e.d.

Tabel Z.1 Zittend personeel bij overheidswerkgevers naar sector, geslacht en leeftijd, 2005

	Totaal	15-24 jaar	25-34 jaar	35-44 jaar	45-54 jaar	55 jaar en ouder	Geen opgave
TOTAAL ¹⁾	857.780	32.480	165.670	229.700	293.110	134.790	2.030
Openbaar Bestuur	309.280	3.980	51.930	97.890	106.630	47.840	1.000
Rijk	109.720	1.410	21.040	36.680	37.620	12.590	380
Gemeenten	174.440	2.500	27.250	53.330	60.650	30.170	530
Provincies	12.260	40	1.730	3.810	4.340	2.330	20
Rechterlijke Macht	3.020	0	380	920	1.000	720	10
Waterschappen	9.850	30	1.530	3.150	3.030	2.030	70
Onderwijs en Wetenschappen	429.810	12.980	85.010	100.450	151.760	78.830	780
Primair Onderwijs	165.980	6.260	36.720	36.670	58.850	27.040	430
Voortgezet Onderwijs	90.540	1.710	14.370	18.880	34.060	21.350	160
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	49.880	500	5.290	11.100	21.630	11.270	80
Hoger Beroepsonderwijs	30.740	360	4.110	7.860	11.470	6.910	30
Universiteiten	38.410	980	10.760	9.920	10.880	5.800	70
Onderzoekinstellingen	1.910	40	440	510	570	340	10
Universitair Medische Centra	52.350	3.120	13.310	15.510	14.300	6.120	0
Veiligheid	118.690	15.520	28.730	31.350	34.720	8.120	250
Defensie	64.750	11.780	17.100	15.650	16.960	3.130	140
Politie	53.940	3.740	11.630	15.700	17.760	4.990	120
MANNEN	445.550	16.690	64.350	108.080	166.900	88.480	1.050
Openbaar Bestuur	186.620	1.590	21.580	52.210	72.450	38.050	750
Rijk	66.110	510	8.680	19.800	26.860	10.000	260
Gemeenten	104.140	1.090	11.170	27.700	39.760	24.030	400
Provincies	7.470	0	720	2.030	2.880	1.830	20
Rechterlijke Macht	1.500	0	70	340	560	520	10
Waterschappen	7.400	0	940	2.350	2.380	1.660	70
Onderwijs en Wetenschappen	165.740	2.680	22.400	32.990	64.020	43.490	160
Primair Onderwijs	35.530	530	3.840	5.480	15.250	10.440	0
Voortgezet Onderwijs	49.400	620	5.820	8.640	19.250	14.970	110
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	24.110	190	1.670	5.010	11.080	6.170	0
Hoger Beroepsonderwijs	16.170	190	1.540	3.410	6.270	4.760	0
Universiteiten	22.250	470	5.650	5.340	6.610	4.130	50
Onderzoekinstellingen	1.090	10	230	270	330	250	0
Universitair Medische Centra	17.190	690	3.650	4.830	5.230	2.780	0
Veiligheid	93.180	12.410	20.370	22.880	30.430	6.940	140
Defensie	56.650	10.350	14.160	13.300	15.990	2.750	100
Politie	36.520	2.070	6.210	9.580	14.440	4.190	40
VROUWEN	411.790	15.790	101.210	121.540	126.000	46.270	980
Openbaar Bestuur	122.430	2.380	30.240	45.650	34.130	9.770	260
Rijk	43.570	900	12.320	16.880	10.750	2.590	120
Gemeenten	70.180	1.410	16.070	25.600	20.850	6.110	140
Provincies	4.720	40	960	1.780	1.440	500	0
Rechterlijke Macht	1.520	0	300	580	440	200	0
Waterschappen	2.440	30	590	800	650	370	0
Onderwijs en Wetenschappen	263.910	10.300	62.610	67.470	87.580	35.340	620
Primair Onderwijs	130.450	5.740	32.890	31.200	43.600	16.600	430
Voortgezet Onderwijs	41.140	1.090	8.550	10.240	14.810	6.380	50
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	25.740	320	3.630	6.090	10.510	5.100	80
Hoger Beroepsonderwijs	14.440	170	2.570	4.440	5.080	2.150	30
Universiteiten	16.160	520	5.110	4.580	4.270	1.670	20
Onderzoekinstellingen	820	40	200	230	240	100	10
Universitair Medische Centra	35.170	2.420	9.660	10.690	9.070	3.330	0
Veiligheid	25.450	3.110	8.360	8.430	4.280	1.160	110
Defensie	8.070	1.430	2.940	2.330	960	380	30
Politie	17.380	1.670	5.420	6.100	3.320	790	80

Tabel Z.1 2005 (vervolg)

	Totaal	Aandelen ²⁾					Geen opgave
		15-24 jaar	25-34 jaar	35-44 jaar	45-54 jaar	55 jaar en ouder	
TOTAAL ¹⁾	857.780	3,8%	19,4%	26,8%	34,3%	15,8%	2.030
Openbaar Bestuur	309.280	1,3%	16,8%	31,8%	34,6%	15,5%	1.000
Rijk	109.720	1,3%	19,2%	33,5%	34,4%	11,5%	380
Gemeenten	174.440	1,4%	15,7%	30,7%	34,9%	17,3%	530
Provincies	12.260	0,3%	14,1%	31,1%	35,4%	19,0%	20
Rechterlijke Macht	3.020	0,0%	12,5%	30,4%	33,3%	23,8%	10
Waterschappen	9.850	0,3%	15,6%	32,3%	31,0%	20,8%	70
Onderwijs en Wetenschappen	429.810	3,0%	19,8%	23,4%	35,4%	18,4%	780
Primair Onderwijs	165.980	3,8%	22,2%	22,2%	35,5%	16,3%	430
Voortgezet Onderwijs	90.540	1,9%	15,9%	20,9%	37,7%	23,6%	160
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	49.880	1,0%	10,6%	22,3%	43,4%	22,6%	80
Hoger Beroepsonderwijs	30.740	1,2%	13,4%	25,6%	37,4%	22,5%	30
Universiteiten	38.410	2,6%	28,1%	25,9%	28,4%	15,1%	70
Onderzoekinstellingen	1.910	2,2%	23,0%	26,7%	30,0%	18,1%	10
Universitair Medische Centra	52.350	6,0%	25,4%	29,6%	27,3%	11,7%	0
Veiligheid	118.690	13,1%	24,3%	26,5%	29,3%	6,9%	250
Defensie	64.750	18,2%	26,5%	24,2%	26,2%	4,8%	140
Politie	53.940	6,9%	21,6%	29,2%	33,0%	9,3%	120
MANNEN	445.550	3,8%	14,5%	24,3%	37,5%	19,9%	1.050
Openbaar Bestuur	186.620	0,9%	11,6%	28,1%	39,0%	20,5%	750
Rijk	66.110	0,8%	13,2%	30,1%	40,8%	15,2%	260
Gemeenten	104.140	1,0%	10,8%	26,7%	38,3%	23,2%	400
Provincies	7.470	0,0%	9,6%	27,2%	38,7%	24,5%	20
Rechterlijke Macht	1.500	0,0%	4,9%	22,8%	37,5%	34,7%	10
Waterschappen	7.400	0,0%	12,8%	32,1%	32,5%	22,7%	70
Onderwijs en Wetenschappen	165.740	1,6%	13,5%	19,9%	38,7%	26,3%	160
Primair Onderwijs	35.530	1,5%	10,8%	15,4%	42,9%	29,4%	0
Voortgezet Onderwijs	49.400	1,3%	11,8%	17,5%	39,0%	30,4%	110
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	24.110	0,8%	6,9%	20,8%	46,0%	25,6%	0
Hoger Beroepsonderwijs	16.170	1,2%	9,5%	21,1%	38,8%	29,4%	0
Universiteiten	22.250	2,1%	25,5%	24,1%	29,8%	18,6%	50
Onderzoekinstellingen	1.090	0,5%	21,5%	25,0%	30,3%	22,7%	0
Universitair Medische Centra	17.190	4,0%	21,2%	28,1%	30,4%	16,2%	0
Veiligheid	93.180	13,3%	21,9%	24,6%	32,7%	7,5%	140
Defensie	56.650	18,3%	25,0%	23,5%	28,3%	4,9%	100
Politie	36.520	5,7%	17,0%	26,3%	39,6%	11,5%	40
VROUWEN	411.790	3,8%	24,6%	29,6%	30,7%	11,3%	980
Openbaar Bestuur	122.430	2,0%	24,8%	37,4%	27,9%	8,0%	260
Rijk	43.570	2,1%	28,4%	38,9%	24,8%	6,0%	120
Gemeenten	70.180	2,0%	22,9%	36,5%	29,8%	8,7%	140
Provincies	4.720	0,9%	20,4%	37,7%	30,4%	10,6%	0
Rechterlijke Macht	1.520	0,0%	19,9%	38,0%	29,2%	13,0%	0
Waterschappen	2.440	1,2%	24,2%	32,9%	26,5%	15,3%	0
Onderwijs en Wetenschappen	263.910	3,9%	23,8%	25,6%	33,3%	13,4%	620
Primair Onderwijs	130.450	4,4%	25,3%	24,0%	33,5%	12,8%	430
Voortgezet Onderwijs	41.140	2,7%	20,8%	24,9%	36,1%	15,5%	50
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	25.740	1,2%	14,1%	23,7%	41,0%	19,9%	80
Hoger Beroepsonderwijs	14.440	1,2%	17,8%	30,8%	35,3%	14,9%	30
Universiteiten	16.160	3,2%	31,7%	28,3%	26,4%	10,3%	20
Onderzoekinstellingen	820	4,4%	25,0%	29,0%	29,6%	12,0%	10
Universitair Medische Centra	35.170	6,9%	27,5%	30,4%	25,8%	9,5%	0
Veiligheid	25.450	12,3%	33,0%	33,3%	16,9%	4,6%	110
Defensie	8.070	17,8%	36,5%	29,0%	12,0%	4,7%	30
Politie	17.380	9,7%	31,3%	35,3%	19,2%	4,6%	80

Bron: BZK, Personeelsonderzoek 2006.

¹⁾ Inclusief personen waarvoor het geslacht onbekend is (440).

²⁾ In % van totaal exclusief geen opgave.

Tabel Z.2 Zittend personeel bij overheidswerkgevers naar sector, geslacht en opleidingsniveau, 2005

	Totaal	Aandelen ¹⁾				Geen opgave
		Lager onderwijs	Middelbaar onderwijs	Hoger beroeps-onderwijs	Wetenschappelijk onderwijs	
TOTAAL ²⁾	857.780	15,6%	24,1%	43,4%	16,9%	10.730
Openbaar Bestuur	309.280	22,1%	30,4%	28,3%	19,3%	3.910
Rijk	109.720	21,8%	31,0%	23,3%	23,9%	1.190
Gemeenten	174.440	23,0%	31,0%	31,6%	14,4%	2.600
Provincies	12.260	14,0%	22,4%	31,4%	32,2%	10
Rechterlijke Macht	3.020	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0
Waterschappen	9.850	25,4%	32,5%	30,8%	11,3%	110
Onderwijs en Wetenschappen	429.810	6,4%	12,5%	63,0%	18,2%	5.740
Primair Onderwijs	165.980	4,2%	10,3%	83,1%	2,4%	3.120
Voortgezet Onderwijs	90.540	8,2%	9,0%	64,4%	18,4%	660
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	49.880	6,3%	15,1%	66,4%	12,2%	460
Hoger Beroepsonderwijs	30.740	5,8%	11,7%	43,6%	38,8%	410
Universiteiten	38.410	5,5%	12,8%	17,6%	64,1%	280
Onderzoekinstellingen	1.910	6,1%	17,5%	28,6%	47,9%	20
Universitair Medische Centra	52.350	11,1%	22,6%	40,0%	26,3%	790
Veiligheid	118.690	31,8%	49,9%	12,1%	6,2%	1.080
Defensie	64.750	36,8%	43,1%	11,3%	8,7%	490
Politie	53.940	25,8%	58,0%	13,1%	3,1%	590
MANNEN	445.550	18,5%	26,2%	36,6%	18,8%	4.640
Openbaar Bestuur	186.620	23,5%	29,6%	29,3%	17,7%	2.280
Rijk	66.110	22,5%	30,6%	23,7%	23,2%	660
Gemeenten	104.140	24,8%	30,1%	32,5%	12,6%	1.540
Provincies	7.470	15,2%	19,1%	35,6%	30,1%	0
Rechterlijke Macht	1.500	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0
Waterschappen	7.400	27,0%	30,0%	32,6%	10,4%	80
Onderwijs en Wetenschappen	165.740	5,1%	9,1%	58,7%	27,0%	1.660
Primair Onderwijs	35.530	1,7%	2,1%	94,4%	1,8%	590
Voortgezet Onderwijs	49.400	6,2%	8,9%	65,2%	19,7%	480
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	24.110	4,7%	12,4%	68,6%	14,2%	140
Hoger Beroepsonderwijs	16.170	6,3%	9,3%	37,5%	47,0%	140
Universiteiten	22.250	4,6%	9,4%	16,7%	69,3%	150
Onderzoekinstellingen	1.090	5,8%	15,3%	26,0%	52,9%	10
Universitair Medische Centra	17.190	9,4%	18,3%	29,6%	42,8%	150
Veiligheid	93.180	32,4%	49,6%	11,7%	6,3%	700
Defensie	56.650	37,6%	43,3%	10,5%	8,6%	420
Politie	36.520	24,2%	59,4%	13,6%	2,7%	280
VROUWEN	411.790	12,4%	21,9%	50,9%	14,9%	6.070
Openbaar Bestuur	122.430	19,9%	31,6%	26,8%	21,6%	1.620
Rijk	43.570	20,7%	31,6%	22,7%	25,0%	530
Gemeenten	70.180	20,4%	32,2%	30,1%	17,2%	1.040
Provincies	4.720	12,3%	28,0%	25,3%	34,4%	10
Rechterlijke Macht	1.520	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0
Waterschappen	2.440	20,6%	40,3%	25,1%	14,0%	30
Onderwijs en Wetenschappen	263.910	7,2%	14,6%	65,7%	12,6%	4.080
Primair Onderwijs	130.450	4,9%	12,6%	80,0%	2,5%	2.530
Voortgezet Onderwijs	41.140	10,6%	9,1%	63,5%	16,8%	180
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	25.740	7,7%	17,6%	64,3%	10,4%	320
Hoger Beroepsonderwijs	14.440	5,4%	14,6%	50,0%	30,0%	270
Universiteiten	16.160	6,8%	17,6%	18,8%	56,9%	130
Onderzoekinstellingen	820	6,5%	20,5%	32,0%	41,0%	10
Universitair Medische Centra	35.170	12,0%	24,8%	45,1%	18,1%	640
Veiligheid	25.450	29,8%	50,9%	13,5%	5,7%	370
Defensie	8.070	31,5%	41,9%	16,7%	9,9%	60
Politie	17.380	29,0%	55,2%	12,0%	3,8%	310

Bron: BZK, Personeelonderzoek 2006.

¹⁾ In % van totaal exclusief geen opgave.

²⁾ Inclusief personen waarvoor het geslacht onbekend is (440).

Tabel Z.3 Zittend personeel bij overheidswerkgevers naar sector, geslacht en etniciteit, 2005

	Totaal	Aandelen ¹⁾		Geen opgave
		Geen etnische minderheid	Wel etnische minderheid	
TOTAAL ²⁾	857.780	95,3%	4,7%	31.420
Openbaar Bestuur	309.280	94,2%	5,8%	12.390
Rijk	109.720	94,2%	5,8%	4.060
Gemeenten	174.440	93,9%	6,1%	7.510
Provincies	12.260	97,1%	2,9%	400
Rechterlijke Macht	3.020	97,8%	2,2%	80
Waterschappen	9.850	96,4%	3,6%	340
Onderwijs en Wetenschappen	429.810	96,1%	3,9%	15.500
Primair Onderwijs	165.980	97,0%	3,0%	5.220
Voortgezet Onderwijs	90.540	95,6%	4,4%	4.330
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	49.880	95,6%	4,4%	2.410
Hoger Beroepsonderwijs	30.740	97,3%	2,7%	610
Universiteiten	38.410	94,5%	5,5%	1.160
Onderzoekinstellingen	1.910	97,1%	2,9%	70
Universitair Medische Centra	52.350	95,0%	5,0%	1.690
Veiligheid	118.690	95,3%	4,7%	3.530
Defensie	64.750	95,2%	4,8%	1.640
Politie	53.940	95,3%	4,7%	1.890
MANNEN	445.550	96,1%	3,9%	17.500
Openbaar Bestuur	186.620	95,9%	4,1%	8.330
Rijk	66.110	96,1%	3,9%	2.810
Gemeenten	104.140	95,5%	4,5%	5.040
Provincies	7.470	98,5%	1,5%	200
Rechterlijke Macht	1.500	97,1%	2,9%	50
Waterschappen	7.400	97,5%	2,5%	230
Onderwijs en Wetenschappen	165.740	96,4%	3,6%	6.400
Primair Onderwijs	35.530	96,9%	3,1%	1.310
Voortgezet Onderwijs	49.400	96,2%	3,8%	2.130
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	24.110	96,7%	3,3%	1.160
Hoger Beroepsonderwijs	16.170	99,0%	1,0%	410
Universiteiten	22.250	95,3%	4,7%	720
Onderzoekinstellingen	1.090	98,4%	1,6%	20
Universitair Medische Centra	17.190	94,6%	5,4%	650
Veiligheid	93.180	95,8%	4,2%	2.780
Defensie	56.650	95,8%	4,2%	1.500
Politie	36.520	95,7%	4,3%	1.280
VROUWEN	411.790	94,5%	5,5%	13.920
Openbaar Bestuur	122.430	91,7%	8,3%	4.070
Rijk	43.570	91,2%	8,8%	1.240
Gemeenten	70.180	91,6%	8,4%	2.480
Provincies	4.720	94,8%	5,2%	200
Rechterlijke Macht	1.520	98,6%	1,4%	30
Waterschappen	2.440	93,2%	6,8%	110
Onderwijs en Wetenschappen	263.910	95,9%	4,1%	9.100
Primair Onderwijs	130.450	97,0%	3,0%	3.910
Voortgezet Onderwijs	41.140	94,8%	5,2%	2.200
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	25.740	94,6%	5,4%	1.250
Hoger Beroepsonderwijs	14.440	95,3%	4,7%	200
Universiteiten	16.160	93,5%	6,5%	440
Onderzoekinstellingen	820	95,3%	4,7%	50
Universitair Medische Centra	35.170	95,2%	4,8%	1.040
Veiligheid	25.450	93,4%	6,6%	750
Defensie	8.070	91,2%	8,8%	140
Politie	17.380	94,5%	5,5%	610

Bron: BZK, Personeelsonderzoek 2006.

¹⁾ In % van totaal exclusief geen opgave.

²⁾ Inclusief personen waarvoor het geslacht onbekend is (440).

Tabel Z.4 Zittend personeel bij overheidswerkgevers naar sector, geslacht en arbeidsduur, 2005

	Totaal	Aandelen ¹⁾					Geen opgave
		0-11 uur	12-19 uur	20-31 uur	32-35 uur	36 uur en meer	
TOTAAL ²⁾	857.780	3,7%	9,3%	18,4%	9,3%	59,3%	10.210
Openbaar Bestuur	309.280	1,1%	5,6%	15,1%	10,0%	68,3%	2.140
Rijk	109.720	0,4%	4,2%	13,0%	8,1%	74,3%	580
Gemeenten	174.440	1,7%	7,2%	16,1%	10,5%	64,5%	1.390
Provincies	12.260	0,0%	1,3%	21,1%	20,6%	57,0%	60
Rechterlijke Macht	3.020	0,0%	0,0%	21,7%	9,8%	68,5%	20
Waterschappen	9.850	0,3%	2,1%	10,4%	7,2%	80,0%	110
Onderwijs en Wetenschappen	429.810	6,7%	13,9%	24,3%	10,7%	44,4%	7.530
Primair Onderwijs	165.980	9,3%	18,5%	26,8%	8,4%	37,0%	3.760
Voortgezet Onderwijs	90.540	4,2%	12,2%	23,6%	8,9%	51,1%	2.750
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	49.880	5,0%	13,4%	23,5%	11,1%	47,1%	520
Hoger Beroepsonderwijs	30.740	11,2%	13,5%	22,4%	13,2%	39,7%	50
Universiteiten	38.410	5,9%	9,0%	14,9%	11,9%	58,3%	160
Onderzoekinstellingen	1.910	0,4%	2,8%	15,0%	15,8%	66,1%	30
Universitair Medische Centra	52.350	2,5%	7,5%	26,6%	17,7%	45,7%	250
Veiligheid	118.690	0,1%	2,0%	5,9%	2,9%	89,1%	540
Defensie	64.750	0,0%	1,3%	2,1%	1,4%	95,2%	210
Politie	53.940	0,2%	2,7%	10,6%	4,8%	81,7%	330
MANNEN	445.550	1,9%	2,6%	5,6%	5,7%	84,1%	3.970
Openbaar Bestuur	186.620	0,7%	1,4%	4,5%	5,8%	87,5%	1.430
Rijk	66.110	0,3%	0,8%	3,0%	4,4%	91,6%	430
Gemeenten	104.140	1,1%	2,0%	5,2%	6,1%	85,5%	860
Provincies	7.470	0,0%	0,3%	9,4%	16,7%	73,6%	30
Rechterlijke Macht	1.500	0,0%	0,0%	5,3%	4,9%	89,7%	20
Waterschappen	7.400	0,0%	0,2%	3,6%	4,2%	92,0%	90
Onderwijs en Wetenschappen	165.740	4,3%	5,2%	9,6%	8,4%	72,6%	2.080
Primair Onderwijs	35.530	2,4%	3,5%	8,7%	7,1%	78,4%	660
Voortgezet Onderwijs	49.400	2,5%	5,4%	12,1%	6,9%	73,0%	1.220
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	24.110	4,4%	4,9%	8,2%	9,0%	73,5%	150
Hoger Beroepsonderwijs	16.170	12,4%	9,5%	11,1%	11,9%	55,1%	0
Universiteiten	22.250	6,5%	6,3%	7,5%	7,6%	72,1%	40
Onderzoekinstellingen	1.090	0,0%	0,8%	6,4%	10,2%	82,6%	20
Universitair Medische Centra	17.190	2,7%	2,9%	7,4%	11,9%	75,1%	0
Veiligheid	93.180	0,1%	0,3%	0,9%	0,9%	97,8%	460
Defensie	56.650	0,0%	0,2%	0,4%	0,4%	99,0%	180
Politie	36.520	0,2%	0,4%	1,8%	1,6%	96,1%	280
VROUWEN	411.790	5,7%	16,5%	32,2%	13,2%	32,2%	6.240
Openbaar Bestuur	122.430	1,6%	12,0%	31,1%	16,2%	39,0%	710
Rijk	43.570	0,6%	9,3%	28,2%	13,7%	48,2%	140
Gemeenten	70.180	2,5%	14,8%	32,1%	17,1%	33,5%	530
Provincies	4.720	0,0%	2,9%	39,5%	27,2%	30,4%	30
Rechterlijke Macht	1.520	0,0%	0,0%	37,8%	14,6%	47,6%	0
Waterschappen	2.440	1,0%	7,7%	31,0%	16,1%	44,2%	10
Onderwijs en Wetenschappen	263.910	8,2%	19,5%	33,6%	12,1%	26,6%	5.450
Primair Onderwijs	130.450	11,3%	22,6%	31,7%	8,7%	25,6%	3.110
Voortgezet Onderwijs	41.140	6,2%	20,4%	37,4%	11,5%	24,5%	1.530
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	25.740	5,5%	21,5%	37,9%	13,0%	22,1%	370
Hoger Beroepsonderwijs	14.440	9,4%	18,0%	35,3%	14,9%	22,5%	50
Universiteiten	16.160	5,2%	12,7%	25,2%	17,9%	39,1%	120
Onderzoekinstellingen	820	0,9%	5,3%	26,5%	23,3%	44,0%	10
Universitair Medische Centra	35.170	2,4%	9,7%	36,1%	20,5%	31,3%	250
Veiligheid	25.450	0,1%	8,1%	24,3%	10,3%	57,3%	80
Defensie	8.070	0,0%	9,1%	14,1%	7,8%	69,0%	30
Politie	17.380	0,1%	7,6%	29,0%	11,5%	51,9%	40

Bron: BZK, Personeelsonderzoek 2006.

¹⁾ In % van totaal exclusief geen opgave.

²⁾ Inclusief personen waarvoor het geslacht onbekend is (440).

Tabel Z.5 Zittend personeel bij overheidswerkgevers naar sector, geslacht en dienstverband, 2005

	Totaal	Aandelen ¹⁾					Overig	Geen opgave
		Vast	Tijdelijk met uitzicht op vast	Tijdelijk zonder uitzicht op vast	Tijdelijk i.v.m. bijzondere regeling			
TOTAAL ²⁾	857.780	93,0%	2,6%	3,4%	0,5%	0,6%	4.620	
Openbaar Bestuur	309.280	97,8%	0,9%	0,6%	0,4%	0,3%	1.960	
Rijk	109.720	98,2%	1,1%	0,6%	0,0%	0,0%	520	
Gemeenten	174.440	97,5%	0,7%	0,6%	0,7%	0,5%	1.300	
Provincies	12.260	97,3%	1,6%	0,7%	0,0%	0,4%	40	
Rechterlijke Macht	3.020	96,0%	3,0%	0,6%	0,0%	0,3%	10	
Waterschappen	9.850	98,8%	0,0%	1,0%	0,0%	0,2%	90	
Onderwijs en Wetenschappen	429.810	92,2%	2,8%	3,8%	0,6%	0,6%	2.260	
Primair Onderwijs	165.980	95,4%	1,5%	1,4%	1,3%	0,4%	1.160	
Voortgezet Onderwijs	90.540	95,2%	3,0%	0,8%	0,5%	0,5%	470	
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	49.880	96,5%	2,2%	0,9%	0,0%	0,4%	130	
Hoger Beroepsonderwijs	30.740	88,6%	5,4%	5,9%	0,0%	0,0%	50	
Universiteiten	38.410	74,6%	4,7%	19,9%	0,1%	0,6%	80	
Onderzoekinstellingen	1.910	82,8%	4,8%	11,9%	0,0%	0,5%	30	
Universitair Medische Centra	52.350	87,9%	3,8%	6,3%	0,0%	2,0%	330	
Veiligheid	118.690	83,8%	6,2%	8,8%	0,0%	1,2%	400	
Defensie	64.750	73,7%	8,3%	16,0%	0,0%	2,0%	120	
Politie	53.940	96,0%	3,6%	0,1%	0,1%	0,1%	280	
MANNEN	445.550	92,4%	2,7%	3,8%	0,4%	0,7%	2.350	
Openbaar Bestuur	186.620	98,2%	0,7%	0,4%	0,4%	0,3%	1.330	
Rijk	66.110	98,7%	0,9%	0,3%	0,0%	0,1%	420	
Gemeenten	104.140	97,8%	0,6%	0,4%	0,8%	0,4%	810	
Provincies	7.470	97,5%	2,4%	0,0%	0,0%	0,1%	10	
Rechterlijke Macht	1.500	99,2%	0,8%	0,0%	0,0%	0,0%	10	
Waterschappen	7.400	98,8%	0,0%	1,0%	0,0%	0,2%	70	
Onderwijs en Wetenschappen	165.740	91,5%	2,9%	4,5%	0,5%	0,7%	670	
Primair Onderwijs	35.530	96,4%	1,9%	0,3%	1,4%	0,0%	240	
Voortgezet Onderwijs	49.400	96,0%	2,4%	0,3%	0,6%	0,8%	240	
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	24.110	96,8%	1,7%	1,0%	0,0%	0,5%	40	
Hoger Beroepsonderwijs	16.170	89,0%	4,6%	6,4%	0,0%	0,0%	30	
Universiteiten	22.250	75,3%	4,4%	19,6%	0,0%	0,7%	40	
Onderzoekinstellingen	1.090	84,7%	4,4%	10,9%	0,0%	0,0%	10	
Universitair Medische Centra	17.190	84,7%	4,0%	8,4%	0,0%	2,8%	80	
Veiligheid	93.180	82,7%	6,5%	9,4%	0,1%	1,4%	350	
Defensie	56.650	74,0%	8,6%	15,3%	0,0%	2,1%	120	
Politie	36.520	96,3%	3,3%	0,1%	0,1%	0,2%	230	
VROUWEN	411.790	93,7%	2,4%	2,9%	0,5%	0,5%	2.260	
Openbaar Bestuur	122.430	97,2%	1,1%	1,0%	0,3%	0,4%	630	
Rijk	43.570	97,5%	1,3%	1,2%	0,0%	0,0%	100	
Gemeenten	70.180	97,1%	0,9%	0,8%	0,5%	0,7%	490	
Provincies	4.720	97,0%	0,4%	1,8%	0,0%	0,9%	30	
Rechterlijke Macht	1.520	93,0%	5,1%	1,3%	0,0%	0,6%	0	
Waterschappen	2.440	98,8%	0,0%	1,2%	0,0%	0,0%	10	
Onderwijs en Wetenschappen	263.910	92,6%	2,7%	3,4%	0,7%	0,6%	1.590	
Primair Onderwijs	130.450	95,2%	1,4%	1,7%	1,2%	0,5%	920	
Voortgezet Onderwijs	41.140	94,1%	3,7%	1,4%	0,5%	0,3%	230	
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	25.740	96,2%	2,7%	0,8%	0,1%	0,3%	100	
Hoger Beroepsonderwijs	14.440	88,1%	6,4%	5,5%	0,0%	0,0%	30	
Universiteiten	16.160	73,8%	5,2%	20,2%	0,3%	0,5%	40	
Onderzoekinstellingen	820	80,2%	5,2%	13,3%	0,0%	1,3%	10	
Universitair Medische Centra	35.170	89,5%	3,7%	5,2%	0,0%	1,6%	260	
Veiligheid	25.450	87,8%	5,0%	6,7%	0,0%	0,5%	40	
Defensie	8.070	71,1%	6,5%	21,2%	0,0%	1,2%	0	
Politie	17.380	95,5%	4,3%	0,0%	0,0%	0,1%	40	

Bron: BZK, Personeelonderzoek 2006.

¹⁾ In % van totaal exclusief geen opgave.

²⁾ Inclusief personen waarvoor het geslacht onbekend is (440).

Tabel Z.6 Zittend personeel bij overheidswerkgevers naar sector, geslacht en zoekgedrag ¹⁾, 2005

	Totaal	In 2005 op zoek geweest naar een andere functie ²⁾			Geen opgave
		Nee	Ja, bij zelfde werkgever	Ja, bij een andere werkgever	
TOTAAL ³⁾	857.780	73,7%	17,2%	13,4%	14.390
Openbaar Bestuur	309.280	69,3%	20,4%	15,7%	5.250
Rijk	109.720	62,6%	29,0%	15,9%	2.190
Gemeenten	174.440	72,8%	15,7%	15,8%	2.770
Provincies	12.260	68,8%	21,1%	15,5%	160
Rechterlijke Macht	3.020	86,1%	10,3%	3,9%	20
Waterschappen	9.850	76,6%	9,7%	16,2%	110
Onderwijs en Wetenschappen	429.810	81,2%	10,3%	11,8%	7.040
Primair Onderwijs	165.980	87,4%	6,4%	8,2%	3.090
Voortgezet Onderwijs	90.540	79,9%	9,1%	13,7%	1.300
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	49.880	74,4%	16,7%	13,6%	960
Hoger Beroepsonderwijs	30.740	76,7%	13,0%	15,0%	490
Universiteiten	38.410	75,4%	13,5%	16,3%	230
Onderzoekinstellingen	1.910	77,6%	8,9%	17,9%	70
Universitair Medische Centra	52.350	77,5%	14,4%	12,4%	920
Veiligheid	118.690	57,8%	34,3%	12,9%	2.100
Defensie	64.750	53,6%	36,8%	15,3%	1.330
Politie	53.940	62,9%	31,3%	10,1%	770
MANNEN	445.550	70,8%	19,3%	14,4%	6.580
Openbaar Bestuur	186.620	70,2%	19,5%	15,5%	2.820
Rijk	66.110	62,7%	29,0%	16,0%	1.200
Gemeenten	104.140	74,2%	14,5%	15,3%	1.500
Provincies	7.470	70,9%	17,0%	16,8%	20
Rechterlijke Macht	1.500	82,5%	13,1%	5,0%	10
Waterschappen	7.400	77,4%	10,8%	14,5%	100
Onderwijs en Wetenschappen	165.740	79,1%	10,5%	13,7%	2.170
Primair Onderwijs	35.530	84,8%	6,3%	10,2%	720
Voortgezet Onderwijs	49.400	79,0%	10,1%	14,3%	720
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	24.110	76,1%	14,6%	13,7%	190
Hoger Beroepsonderwijs	16.170	77,2%	11,4%	15,8%	340
Universiteiten	22.250	76,9%	11,7%	16,5%	70
Onderzoekinstellingen	1.090	80,2%	6,4%	16,3%	30
Universitair Medische Centra	17.190	76,7%	12,6%	13,1%	90
Veiligheid	93.180	57,2%	34,5%	13,5%	1.590
Defensie	56.650	53,4%	36,8%	15,5%	1.070
Politie	36.520	63,2%	31,0%	10,4%	520
VROUWEN	411.790	76,8%	15,0%	12,2%	7.810
Openbaar Bestuur	122.430	67,9%	21,6%	16,1%	2.430
Rijk	43.570	62,5%	29,0%	15,8%	990
Gemeenten	70.180	70,6%	17,6%	16,7%	1.270
Provincies	4.720	66,5%	27,1%	12,2%	140
Rechterlijke Macht	1.520	89,7%	7,5%	2,8%	10
Waterschappen	2.440	74,3%	6,3%	21,5%	20
Onderwijs en Wetenschappen	263.910	82,5%	10,1%	10,6%	4.870
Primair Onderwijs	130.450	88,1%	6,4%	7,7%	2.360
Voortgezet Onderwijs	41.140	80,9%	7,9%	13,0%	580
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	25.740	72,7%	18,8%	13,5%	760
Hoger Beroepsonderwijs	14.440	76,1%	14,8%	14,0%	140
Universiteiten	16.160	73,4%	16,0%	16,1%	160
Onderzoekinstellingen	820	74,0%	12,3%	19,9%	30
Universitair Medische Centra	35.170	77,9%	15,3%	12,0%	830
Veiligheid	25.450	59,9%	33,7%	10,8%	510
Defensie	8.070	54,8%	37,4%	14,0%	260
Politie	17.380	62,3%	32,0%	9,3%	250

Bron: BZK, Personeelsonderzoek 2006.

¹⁾ Incorrecte antwoorden zijn behandeld als geen opgave. Hierdoor zijn de uitkomsten niet geheel vergelijkbaar met voorgaande jaren.

²⁾ In % van totaal exclusief geen opgave. Omdat meerdere antwoorden mogelijk zijn, is de som van de kolommen meer dan 100%.

³⁾ Inclusief personen waarvoor het geslacht onbekend is (440).

Tabel Z.7 Zittend personeel bij overheidswerkgevers naar sector, geslacht en functiewisseling, 2005

	Totaal	In 2005 van functie veranderd ¹⁾				Geen opgave
		Nee	Ja, tijdelijk van collega	Ja, tijdelijk andere reden	Ja, zal niet terugkeren	
TOTAAL ²⁾	857.780	86,0%	1,8%	2,6%	9,6%	7.860
Openbaar Bestuur	309.280	84,7%	1,3%	2,4%	11,6%	3.200
Rijk	109.720	80,4%	1,2%	2,9%	15,5%	1.320
Gemeenten	174.440	87,2%	1,4%	2,1%	9,3%	1.680
Provincies	12.260	83,4%	1,8%	2,7%	12,1%	30
Rechterlijke Macht	3.020	85,0%	1,2%	2,7%	11,1%	20
Waterschappen	9.850	89,6%	1,5%	0,8%	8,1%	140
Onderwijs en Wetenschappen	429.810	90,2%	2,3%	2,1%	5,4%	4.120
Primair Onderwijs	165.980	91,4%	2,8%	2,3%	3,4%	1.750
Voortgezet Onderwijs	90.540	90,8%	2,9%	1,3%	5,0%	940
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	49.880	85,7%	1,8%	3,5%	8,9%	480
Hoger Beroepsonderwijs	30.740	88,4%	2,3%	2,7%	6,7%	240
Universiteiten	38.410	90,0%	1,0%	1,9%	7,1%	200
Onderzoekinstellingen	1.910	89,9%	1,5%	1,3%	7,3%	60
Universitair Medische Centra	52.350	90,4%	0,9%	1,7%	7,0%	470
Veiligheid	118.690	74,5%	1,4%	4,5%	19,6%	540
Defensie	64.750	69,5%	1,8%	4,3%	24,4%	210
Politie	53.940	80,5%	1,0%	4,7%	13,8%	330
MANNEN	445.550	84,7%	1,5%	2,6%	11,2%	3.970
Openbaar Bestuur	186.620	85,4%	1,3%	2,3%	11,0%	2.050
Rijk	66.110	81,3%	1,0%	3,1%	14,6%	900
Gemeenten	104.140	87,8%	1,4%	1,9%	9,0%	1.040
Provincies	7.470	84,8%	2,3%	1,5%	11,5%	0
Rechterlijke Macht	1.500	85,6%	0,2%	1,4%	12,9%	0
Waterschappen	7.400	89,6%	2,0%	1,1%	7,3%	100
Onderwijs en Wetenschappen	165.740	90,5%	1,7%	1,8%	6,0%	1.510
Primair Onderwijs	35.530	93,4%	1,3%	1,6%	3,7%	470
Voortgezet Onderwijs	49.400	90,1%	2,6%	1,5%	5,8%	510
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	24.110	87,2%	1,8%	3,1%	7,9%	150
Hoger Beroepsonderwijs	16.170	89,1%	2,0%	2,8%	6,2%	210
Universiteiten	22.250	90,8%	0,6%	1,5%	7,0%	60
Onderzoekinstellingen	1.090	89,9%	1,4%	1,8%	7,0%	30
Universitair Medische Centra	17.190	91,5%	0,8%	1,1%	6,6%	80
Veiligheid	93.180	72,8%	1,5%	4,6%	21,1%	410
Defensie	56.650	68,4%	1,7%	4,5%	25,4%	150
Politie	36.520	79,6%	1,3%	4,8%	14,3%	260
VROUWEN	411.790	87,5%	2,2%	2,5%	7,8%	3.890
Openbaar Bestuur	122.430	83,5%	1,5%	2,6%	12,5%	1.150
Rijk	43.570	78,8%	1,5%	2,6%	17,1%	420
Gemeenten	70.180	86,4%	1,5%	2,4%	9,7%	640
Provincies	4.720	80,8%	1,1%	4,7%	13,4%	30
Rechterlijke Macht	1.520	84,5%	2,2%	3,9%	9,3%	20
Waterschappen	2.440	89,5%	0,0%	0,0%	10,5%	40
Onderwijs en Wetenschappen	263.910	89,9%	2,7%	2,3%	5,1%	2.610
Primair Onderwijs	130.450	90,9%	3,2%	2,5%	3,3%	1.270
Voortgezet Onderwijs	41.140	91,8%	3,4%	0,9%	3,9%	420
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	25.740	84,4%	1,9%	3,9%	9,9%	330
Hoger Beroepsonderwijs	14.440	87,5%	2,7%	2,5%	7,3%	30
Universiteiten	16.160	88,9%	1,5%	2,4%	7,2%	130
Onderzoekinstellingen	820	90,0%	1,5%	0,6%	7,8%	30
Universitair Medische Centra	35.170	89,8%	1,0%	2,0%	7,2%	390
Veiligheid	25.450	80,7%	1,2%	4,0%	14,2%	130
Defensie	8.070	76,8%	2,5%	3,3%	17,4%	60
Politie	17.380	82,4%	0,5%	4,4%	12,7%	70

Bron: BZK, Personeelonderzoek 2006.

¹⁾ In % van totaal exclusief geen opgave.

²⁾ Inclusief personen waarvoor het geslacht onbekend is (440).

Tabel Z.8 Zittend personeel bij overheidswerkgevers naar tevredenheid met de functie, 2005

	Totaal	Aandelen ¹⁾					Geen opgave
		Zeer ontevreden	Tamelijk ontevreden	Neutraal	Tamelijk tevreden	Zeer tevreden	
De inhoud van het werk	857.780	1,5%	6,9%	8,8%	54,0%	28,9%	10.210
De hoeveelheid werk	857.780	5,2%	21,3%	21,1%	42,9%	9,5%	10.720
De relatie met collega's	857.780	1,1%	4,1%	11,1%	45,9%	37,8%	12.740
De resultaatgerichtheid van de organisatie	857.780	6,0%	21,2%	32,3%	33,8%	6,7%	13.340
De wijze waarop deze organisatie wordt bestuurd	857.780	11,1%	28,0%	30,8%	25,6%	4,6%	12.220
De wijze waarop mijn direct leidinggevende leiding geeft	857.780	8,1%	19,0%	22,5%	36,0%	14,4%	11.220
De mate van zelfstandigheid en/of verantwoordelijkheden	857.780	1,5%	4,9%	10,4%	48,6%	34,5%	12.910
De primaire arbeidsvoorwaarden ²⁾	857.780	8,2%	23,3%	23,0%	37,1%	8,4%	10.500
De secundaire arbeidsvoorwaarden ³⁾	857.780	2,8%	9,3%	23,0%	45,6%	19,4%	10.310
De loopbaanontwikkelingsmogelijkheden	857.780	8,9%	21,3%	35,3%	28,1%	6,4%	12.430
De informatievoorziening en communicatie binnen de organisatie	857.780	9,5%	26,6%	30,2%	29,8%	3,9%	13.150
De werkplek/fysieke omstandigheden ⁴⁾	857.780	7,8%	20,2%	20,8%	38,5%	12,7%	10.820
De werkstress	857.780	6,5%	20,6%	35,7%	32,3%	4,8%	10.980
Baan, alles bijeengenomen	857.780	2,3%	11,1%	14,4%	57,1%	15,2%	8.880
Organisatie, alles bijeengenomen	857.780	4,0%	18,9%	25,6%	44,4%	7,1%	8.750

Bron: BZK, Personeelsonderzoek 2006.

¹⁾ In % van totaal exclusief geen opgave.

²⁾ Salaris of beloning.

³⁾ Bijvoorbeeld werktijden, vakantiedagen of pensioenregeling, kinderopvang, ouderschapsverlof.

⁴⁾ Ruimte per persoon, daglicht, atmosfeer, geluid e.d.

Tabel Z.9 Zittend personeel bij overheidswerkgevers naar sector, geslacht en algehele tevredenheid met baan, 2005

	Totaal	Aandelen ¹⁾					Geen opgave
		Zeer ontevreden	Tamelijk ontevreden	Neutraal	Tamelijk tevreden	Zeer tevreden	
TOTAAL ²⁾	857.780	2,3%	11,1%	14,4%	57,1%	15,2%	8.880
Openbaar Bestuur	309.280	2,5%	10,6%	15,0%	56,5%	15,3%	3.780
Rijk	109.720	2,5%	12,0%	16,5%	55,2%	13,8%	1.460
Gemeenten	174.440	2,4%	10,1%	14,5%	57,4%	15,6%	2.190
Provincies	12.260	2,1%	9,9%	10,6%	55,8%	21,5%	20
Rechterlijke Macht	3.020	1,1%	4,5%	9,4%	58,5%	26,5%	0
Waterschappen	9.850	5,2%	7,7%	14,2%	55,9%	17,0%	110
Onderwijs en Wetenschappen	429.810	2,0%	11,0%	13,2%	58,1%	15,7%	4.620
Primair Onderwijs	165.980	1,3%	9,7%	12,0%	59,1%	17,9%	2.270
Voortgezet Onderwijs	90.540	2,9%	13,1%	13,6%	57,3%	13,1%	930
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	49.880	2,5%	12,6%	17,6%	55,7%	11,7%	280
Hoger Beroepsonderwijs	30.740	2,9%	12,9%	13,1%	57,4%	13,7%	370
Universiteiten	38.410	1,5%	10,0%	12,2%	57,9%	18,4%	190
Onderzoekinstellingen	1.910	1,9%	11,5%	12,8%	54,9%	18,9%	60
Universitair Medische Centra	52.350	2,0%	9,9%	12,5%	59,3%	16,2%	510
Veiligheid	118.690	2,5%	12,5%	17,3%	55,0%	12,7%	490
Defensie	64.750	3,3%	12,9%	18,7%	53,6%	11,5%	200
Politie	53.940	1,6%	12,1%	15,6%	56,7%	14,0%	280
MANNEN	445.550	2,5%	12,0%	16,5%	54,8%	14,1%	4.610
Openbaar Bestuur	186.620	2,5%	11,3%	16,3%	54,5%	15,4%	2.490
Rijk	66.110	2,2%	13,6%	18,1%	52,8%	13,3%	980
Gemeenten	104.140	2,5%	10,3%	15,6%	55,7%	15,9%	1.410
Provincies	7.470	2,8%	10,5%	14,0%	51,3%	21,4%	10
Rechterlijke Macht	1.500	2,0%	4,9%	9,4%	56,6%	27,1%	0
Waterschappen	7.400	5,1%	8,0%	14,1%	54,6%	18,3%	90
Onderwijs en Wetenschappen	165.740	2,4%	12,4%	15,9%	55,6%	13,7%	1.690
Primair Onderwijs	35.530	1,0%	12,0%	18,6%	54,7%	13,7%	590
Voortgezet Onderwijs	49.400	3,4%	13,6%	14,5%	56,2%	12,2%	590
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	24.110	2,9%	14,3%	21,1%	51,7%	10,0%	70
Hoger Beroepsonderwijs	16.170	2,8%	12,4%	13,7%	56,2%	14,9%	290
Universiteiten	22.250	1,6%	9,4%	12,6%	59,3%	17,1%	90
Onderzoekinstellingen	1.090	1,6%	12,5%	13,7%	51,3%	20,9%	30
Universitair Medische Centra	17.190	1,8%	11,0%	13,8%	56,4%	17,0%	40
Veiligheid	93.180	2,5%	12,8%	18,1%	54,3%	12,3%	430
Defensie	56.650	3,2%	12,8%	19,3%	53,1%	11,6%	200
Politie	36.520	1,5%	12,8%	16,2%	56,2%	13,3%	230
VROUWEN	411.790	2,0%	10,1%	12,1%	59,6%	16,3%	4.270
Openbaar Bestuur	122.430	2,5%	9,5%	13,0%	59,7%	15,3%	1.290
Rijk	43.570	3,0%	9,6%	14,0%	58,8%	14,5%	480
Gemeenten	70.180	2,3%	9,7%	12,9%	59,9%	15,2%	780
Provincies	4.720	0,7%	7,9%	5,4%	63,9%	22,0%	10
Rechterlijke Macht	1.520	0,3%	4,2%	9,4%	60,3%	25,9%	0
Waterschappen	2.440	5,8%	6,6%	14,6%	59,9%	13,2%	20
Onderwijs en Wetenschappen	263.910	1,7%	10,2%	11,4%	59,7%	17,0%	2.920
Primair Onderwijs	130.450	1,4%	9,1%	10,2%	60,3%	19,1%	1.670
Voortgezet Onderwijs	41.140	2,2%	12,4%	12,6%	58,7%	14,1%	350
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	25.740	2,1%	10,9%	14,3%	59,4%	13,3%	220
Hoger Beroepsonderwijs	14.440	3,0%	13,5%	12,7%	59,1%	11,7%	80
Universiteiten	16.160	1,2%	10,9%	11,7%	56,0%	20,2%	110
Onderzoekinstellingen	820	2,3%	10,1%	11,7%	59,6%	16,3%	30
Universitair Medische Centra	35.170	2,1%	9,4%	11,9%	60,7%	15,9%	480
Veiligheid	25.450	2,6%	11,6%	14,2%	57,6%	14,0%	60
Defensie	8.070	4,5%	13,4%	14,5%	57,0%	10,6%	0
Politie	17.380	1,7%	10,7%	14,1%	57,9%	15,6%	60

Bron: BZK, Personeelonderzoek 2006.

¹⁾ In % van totaal exclusief geen opgave.

²⁾ Inclusief personen waarvoor het geslacht onbekend is (440).

Tabel Z.10 Zittend personeel bij overheidswerkgevers naar sector, leeftijd en algehele tevredenheid met baan, 2005

	Totaal	Aandelen ¹⁾					Geen opgave
		Zeer ontevreden	Tamelijk ontevreden	Neutraal	Tamelijk tevreden	Zeer tevreden	
TOTAAL ²⁾	857.780	2,3%	11,1%	14,4%	57,1%	15,2%	8.880
Openbaar Bestuur	309.280	2,5%	10,6%	15,0%	56,5%	15,3%	3.780
Rijk	109.720	2,5%	12,0%	16,5%	55,2%	13,8%	1.460
Gemeenten	174.440	2,4%	10,1%	14,5%	57,4%	15,6%	2.190
Provincies	12.260	2,1%	9,9%	10,6%	55,8%	21,5%	20
Rechterlijke Macht	3.020	1,1%	4,5%	9,4%	58,5%	26,5%	0
Waterschappen	9.850	5,2%	7,7%	14,2%	55,9%	17,0%	110
Onderwijs en Wetenschappen	429.810	2,0%	11,0%	13,2%	58,1%	15,7%	4.620
Primair Onderwijs	165.980	1,3%	9,7%	12,0%	59,1%	17,9%	2.270
Voortgezet Onderwijs	90.540	2,9%	13,1%	13,6%	57,3%	13,1%	930
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	49.880	2,5%	12,6%	17,6%	55,7%	11,7%	280
Hoger Beroepsonderwijs	30.740	2,9%	12,9%	13,1%	57,4%	13,7%	370
Universiteiten	38.410	1,5%	10,0%	12,2%	57,9%	18,4%	190
Onderzoekinstellingen	1.910	1,9%	11,5%	12,8%	54,9%	18,9%	60
Universitair Medische Centra	52.350	2,0%	9,9%	12,5%	59,3%	16,2%	510
Veiligheid	118.690	2,5%	12,5%	17,3%	55,0%	12,7%	490
Defensie	64.750	3,3%	12,9%	18,7%	53,6%	11,5%	200
Politie	53.940	1,6%	12,1%	15,6%	56,7%	14,0%	280
15-24 JAAR	32.480	2,8%	10,0%	14,4%	58,3%	14,5%	460
Openbaar Bestuur	3.980	3,7%	13,4%	15,3%	61,3%	6,3%	130
Rijk	1.410	5,0%	9,2%	14,6%	62,0%	9,3%	20
Gemeenten	2.500	3,1%	16,2%	14,9%	61,0%	4,7%	100
Provincies	40	0
Rechterlijke Macht	0	0
Waterschappen	30	0
Onderwijs en Wetenschappen	12.980	1,3%	9,9%	11,2%	57,9%	19,7%	330
Primair Onderwijs	6.260	0,0%	12,1%	14,9%	58,7%	14,3%	210
Voortgezet Onderwijs	1.710	6,0%	0,0%	4,9%	41,3%	47,8%	0
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	500	0
Hoger Beroepsonderwijs	360	0
Universiteiten	980	0,0%	6,6%	4,5%	71,3%	17,6%	0
Onderzoekinstellingen	40	10
Universitair Medische Centra	3.120	1,9%	10,1%	8,2%	62,4%	17,4%	120
Veiligheid	15.520	3,9%	9,2%	16,7%	58,0%	12,3%	0
Defensie	11.780	5,0%	10,2%	17,0%	57,8%	10,1%	0
Politie	3.740	0,5%	6,0%	15,9%	58,4%	19,2%	0
25-34 JAAR	165.670	2,0%	10,4%	13,0%	59,3%	15,3%	1.820
Openbaar Bestuur	51.930	2,8%	10,9%	15,2%	57,2%	13,9%	400
Rijk	21.040	3,3%	12,4%	15,2%	56,4%	12,7%	190
Gemeenten	27.250	2,4%	9,9%	16,0%	57,8%	13,9%	200
Provincies	1.730	0,0%	11,2%	8,9%	53,6%	26,3%	0
Rechterlijke Macht	380	0,0%	3,5%	12,0%	51,8%	32,7%	0
Waterschappen	1.530	8,0%	7,3%	10,7%	63,5%	10,6%	0
Onderwijs en Wetenschappen	85.010	1,5%	9,1%	11,1%	61,5%	16,9%	1.260
Primair Onderwijs	36.720	1,8%	7,8%	10,6%	60,8%	18,9%	830
Voortgezet Onderwijs	14.370	0,9%	7,9%	13,7%	64,4%	13,1%	110
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	5.290	0,0%	8,8%	14,0%	59,6%	17,7%	0
Hoger Beroepsonderwijs	4.110	3,3%	15,5%	10,1%	64,3%	6,8%	160
Universiteiten	10.760	2,1%	11,8%	11,9%	55,5%	18,8%	70
Onderzoekinstellingen	440	3,7%	11,6%	12,6%	47,3%	24,8%	10
Universitair Medische Centra	13.310	0,6%	10,1%	8,0%	65,1%	16,1%	90
Veiligheid	28.730	2,1%	13,0%	14,8%	56,7%	13,4%	160
Defensie	17.100	2,6%	13,7%	16,7%	53,6%	13,5%	100
Politie	11.630	1,4%	12,1%	12,0%	61,3%	13,3%	70

Tabel Z.10 2005 (vervolg)

	Totaal	Aandelen ¹⁾					Geen opgave
		Zeer ontevreden	Tamelijk ontevreden	Neutraal	Tamelijk tevreden	Zeer tevreden	
35-44 JAAR	229.700	2,1%	11,4%	14,5%	58,0%	14,1%	2.310
Openbaar Bestuur	97.890	1,9%	10,8%	14,7%	57,9%	14,7%	1.390
Rijk	36.680	1,6%	11,7%	16,3%	56,7%	13,7%	620
Gemeenten	53.330	2,0%	10,4%	14,2%	58,5%	14,9%	700
Provincies	3.810	2,1%	13,1%	11,1%	57,5%	16,2%	0
Rechterlijke Macht	920	1,0%	1,4%	9,3%	63,8%	24,5%	0
Waterschappen	3.150	3,6%	7,8%	9,6%	60,9%	18,1%	70
Onderwijs en Wetenschappen	100.450	2,2%	11,4%	13,5%	58,6%	14,4%	820
Primair Onderwijs	36.670	1,4%	12,0%	8,9%	61,2%	16,5%	200
Voortgezet Onderwijs	18.880	1,8%	15,1%	15,6%	54,0%	13,5%	360
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	11.100	3,2%	12,4%	20,0%	53,7%	10,8%	130
Hoger Beroepsonderwijs	7.860	3,2%	9,1%	17,8%	57,7%	12,2%	90
Universiteiten	9.920	1,4%	8,1%	15,9%	60,0%	14,7%	30
Onderzoekinstellingen	510	1,4%	7,0%	15,7%	59,9%	16,1%	20
Universitair Medische Centra	15.510	3,8%	8,3%	13,1%	60,9%	13,9%	0
Veiligheid	31.350	2,6%	12,9%	17,2%	56,2%	11,1%	100
Defensie	15.650	3,7%	13,0%	19,4%	54,5%	9,3%	0
Politie	15.700	1,4%	12,8%	15,1%	57,9%	13,0%	100
45-54 JAAR	293.110	2,2%	11,7%	15,1%	56,7%	14,4%	2.840
Openbaar Bestuur	106.630	2,6%	11,0%	15,6%	56,1%	14,7%	1.260
Rijk	37.620	3,0%	11,9%	17,9%	54,2%	13,0%	520
Gemeenten	60.650	2,3%	10,7%	14,5%	57,5%	15,1%	710
Provincies	4.340	2,6%	9,0%	12,1%	56,5%	19,8%	10
Rechterlijke Macht	1.000	0,5%	6,1%	7,9%	57,6%	27,9%	0
Waterschappen	3.030	4,8%	9,1%	17,2%	52,0%	16,9%	20
Onderwijs en Wetenschappen	151.760	1,9%	11,8%	13,7%	58,1%	14,5%	1.460
Primair Onderwijs	58.850	1,1%	10,0%	12,8%	59,1%	17,0%	850
Voortgezet Onderwijs	34.060	2,8%	14,5%	12,9%	58,7%	11,0%	220
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	21.630	2,3%	13,0%	17,1%	57,3%	10,3%	60
Hoger Beroepsonderwijs	11.470	3,1%	13,9%	11,0%	56,4%	15,6%	90
Universiteiten	10.880	0,6%	10,3%	12,4%	59,1%	17,6%	50
Onderzoekinstellingen	570	0,7%	14,9%	11,9%	55,2%	17,3%	30
Universitair Medische Centra	14.300	2,3%	10,3%	16,7%	54,5%	16,2%	170
Veiligheid	34.720	2,1%	13,1%	19,5%	52,5%	12,8%	120
Defensie	16.960	2,5%	14,3%	20,8%	50,7%	11,7%	70
Politie	17.760	1,7%	12,0%	18,2%	54,3%	13,8%	50
55 JAAR EN OUDER	134.790	2,8%	10,6%	14,4%	53,5%	18,5%	1.410
Openbaar Bestuur	47.840	3,1%	8,8%	14,0%	53,9%	20,2%	580
Rijk	12.590	2,1%	12,2%	15,3%	51,7%	18,7%	100
Gemeenten	30.170	3,3%	7,9%	13,6%	55,0%	20,2%	450
Provincies	2.330	2,9%	5,6%	8,7%	53,2%	29,7%	10
Rechterlijke Macht	720	2,7%	6,9%	10,4%	56,7%	23,3%	0
Waterschappen	2.030	5,9%	6,0%	18,7%	50,3%	19,1%	20
Onderwijs en Wetenschappen	78.830	2,6%	11,5%	14,4%	53,7%	17,7%	740
Primair Onderwijs	27.040	1,2%	8,2%	15,6%	54,0%	21,0%	180
Voortgezet Onderwijs	21.350	5,1%	13,7%	13,7%	54,1%	13,4%	240
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	11.270	3,3%	13,6%	17,4%	53,0%	12,7%	100
Hoger Beroepsonderwijs	6.910	2,2%	13,9%	13,9%	54,0%	15,9%	30
Universiteiten	5.800	2,4%	10,2%	7,6%	53,9%	25,9%	50
Onderzoekinstellingen	340	2,6%	11,7%	12,0%	54,8%	18,9%	0
Universitair Medische Centra	6.120	0,0%	12,7%	13,4%	51,9%	21,9%	140
Veiligheid	8.120	3,2%	13,4%	17,1%	49,9%	16,4%	90
Defensie	3.130	4,1%	10,7%	19,0%	49,3%	16,9%	30
Politie	4.990	2,7%	15,1%	15,9%	50,2%	16,1%	60

Bron: BZK, Personeelsonderzoek 2006.

¹⁾ In % van totaal exclusief geen opgave.

²⁾ Inclusief personen waarvoor de leeftijd onbekend is (2.030).

Tabel Z.11 Zittend personeel bij overheidswerkgevers naar sector, opleidingsniveau en algehele tevredenheid met baan, 2005

	Totaal	Aandelen ¹⁾					Geen opgave
		Zeer ontevrede	Tamelijk ontevrede	Neutraal	Tamelijk tevreden	Zeer tevreden	
TOTAAL ²⁾	857.780	2,3%	11,1%	14,4%	57,1%	15,2%	8.880
Openbaar Bestuur	309.280	2,5%	10,6%	15,0%	56,5%	15,3%	3.780
Rijk	109.720	2,5%	12,0%	16,5%	55,2%	13,8%	1.460
Gemeenten	174.440	2,4%	10,1%	14,5%	57,4%	15,6%	2.190
Provincies	12.260	2,1%	9,9%	10,6%	55,8%	21,5%	20
Rechterlijke Macht	3.020	1,1%	4,5%	9,4%	58,5%	26,5%	0
Waterschappen	9.850	5,2%	7,7%	14,2%	55,9%	17,0%	110
Onderwijs en Wetenschappen	429.810	2,0%	11,0%	13,2%	58,1%	15,7%	4.620
Primair Onderwijs	165.980	1,3%	9,7%	12,0%	59,1%	17,9%	2.270
Voortgezet Onderwijs	90.540	2,9%	13,1%	13,6%	57,3%	13,1%	930
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	49.880	2,5%	12,6%	17,6%	55,7%	11,7%	280
Hoger Beroepsonderwijs	30.740	2,9%	12,9%	13,1%	57,4%	13,7%	370
Universiteiten	38.410	1,5%	10,0%	12,2%	57,9%	18,4%	190
Onderzoekinstellingen	1.910	1,9%	11,5%	12,8%	54,9%	18,9%	60
Universitair Medische Centra	52.350	2,0%	9,9%	12,5%	59,3%	16,2%	510
Veiligheid	118.690	2,5%	12,5%	17,3%	55,0%	12,7%	490
Defensie	64.750	3,3%	12,9%	18,7%	53,6%	11,5%	200
Politie	53.940	1,6%	12,1%	15,6%	56,7%	14,0%	280
LAGER ONDERWIJS	131.880	3,2%	10,1%	16,3%	53,6%	16,9%	1.250
Openbaar Bestuur	67.400	3,6%	9,3%	15,3%	54,0%	17,7%	940
Rijk	23.630	2,9%	11,8%	17,7%	53,8%	13,8%	310
Gemeenten	39.570	3,7%	8,2%	14,0%	54,9%	19,1%	570
Provincies	1.720	5,8%	2,5%	9,1%	46,8%	35,8%	0
Rechterlijke Macht	0	0
Waterschappen	2.480	6,6%	8,5%	16,8%	47,5%	20,7%	50
Onderwijs en Wetenschappen	27.040	3,1%	11,5%	14,9%	50,9%	19,6%	200
Primair Onderwijs	6.860	3,7%	8,7%	11,5%	57,4%	18,7%	80
Voortgezet Onderwijs	7.380	1,5%	16,2%	16,1%	46,6%	19,7%	0
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	3.100	1,2%	7,2%	20,7%	41,9%	28,9%	60
Hoger Beroepsonderwijs	1.760	8,0%	11,6%	13,6%	47,8%	19,0%	0
Universiteiten	2.100	1,1%	8,2%	9,9%	63,3%	17,4%	30
Onderzoekinstellingen	110	0,0%	3,1%	26,9%	45,7%	24,3%	10
Universitair Medische Centra	5.730	4,5%	12,1%	16,5%	50,3%	16,6%	30
Veiligheid	37.430	2,4%	10,4%	19,1%	54,7%	13,4%	110
Defensie	23.670	2,5%	10,4%	20,3%	54,8%	12,1%	50
Politie	13.760	2,3%	10,4%	17,1%	54,6%	15,6%	60
MIDDELBAAR ONDERWIJS	204.290	2,3%	11,2%	15,1%	57,0%	14,4%	2.030
Openbaar Bestuur	92.780	2,5%	10,9%	15,6%	57,7%	13,3%	1.020
Rijk	33.650	2,5%	11,8%	18,3%	56,7%	10,8%	380
Gemeenten	53.220	2,6%	10,5%	14,0%	58,3%	14,6%	610
Provincies	2.740	0,9%	10,4%	12,9%	60,4%	15,5%	0
Rechterlijke Macht	0	0
Waterschappen	3.170	3,5%	10,4%	14,2%	56,9%	15,0%	30
Onderwijs en Wetenschappen	52.810	2,0%	9,4%	12,2%	57,1%	19,2%	740
Primair Onderwijs	16.820	1,3%	10,8%	10,5%	51,7%	25,8%	210
Voortgezet Onderwijs	8.080	2,4%	9,3%	11,8%	53,8%	22,6%	50
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	7.450	2,8%	7,7%	17,3%	59,3%	12,9%	130
Hoger Beroepsonderwijs	3.560	2,9%	11,5%	6,6%	65,8%	13,2%	100
Universiteiten	4.890	2,5%	9,3%	12,6%	54,7%	20,9%	20
Onderzoekinstellingen	330	0,0%	8,6%	14,5%	62,6%	14,4%	0
Universitair Medische Centra	11.680	2,0%	8,2%	13,1%	64,2%	12,5%	230
Veiligheid	58.690	2,3%	13,2%	16,9%	55,8%	11,9%	270
Defensie	27.730	3,4%	13,8%	18,6%	53,4%	10,7%	150
Politie	30.960	1,3%	12,6%	15,3%	57,9%	12,9%	120

Tabel Z.11 2005 (vervolg)

	Totaal	Aandelen ¹⁾					Geen opgave
		Zeer ontevreden	Tamelijk ontevreden	Neutraal	Tamelijk tevreden	Zeer tevreden	
HOGER BEROEPSONDERWIJS	367.760	2,0%	11,3%	14,0%	58,6%	14,2%	3.940
Openbaar Bestuur	86.390	2,1%	11,3%	15,9%	56,8%	13,8%	810
Rijk	25.320	2,7%	13,9%	16,4%	54,5%	12,5%	270
Gemeenten	54.220	1,6%	10,4%	16,2%	57,8%	13,9%	520
Provincies	3.850	1,8%	10,8%	10,4%	56,5%	20,6%	0
Rechterlijke Macht	0	0
Waterschappen	3.000	5,7%	6,6%	13,0%	59,8%	14,8%	20
Onderwijs en Wetenschappen	267.120	1,9%	11,3%	13,3%	59,3%	14,3%	3.130
Primair Onderwijs	135.290	1,2%	9,2%	12,4%	60,5%	16,7%	1.980
Voortgezet Onderwijs	57.910	3,0%	13,6%	13,3%	58,9%	11,2%	710
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	32.840	2,2%	14,9%	17,4%	56,1%	9,4%	100
Hoger Beroepsonderwijs	13.220	2,7%	12,8%	13,9%	57,2%	13,4%	150
Universiteiten	6.710	0,3%	11,3%	14,5%	62,4%	11,6%	50
Onderzoekinstellingen	540	2,2%	11,9%	16,1%	50,3%	19,5%	10
Universitair Medische Centra	20.620	2,2%	11,1%	11,3%	58,5%	16,9%	140
Veiligheid	14.250	3,3%	12,9%	14,8%	55,8%	13,2%	0
Defensie	7.250	4,8%	13,0%	15,9%	54,0%	12,3%	0
Politie	7.000	1,7%	12,8%	13,7%	57,7%	14,0%	0
WETENSCHAPPELIJK ONDERWIJS	143.130	2,1%	10,9%	12,9%	57,2%	17,0%	920
Openbaar Bestuur	58.790	1,9%	10,3%	12,6%	57,3%	18,0%	540
Rijk	25.920	1,9%	10,5%	13,3%	55,2%	19,0%	350
Gemeenten	24.820	1,8%	10,8%	12,6%	59,3%	15,4%	170
Provincies	3.940	1,7%	11,9%	10,0%	56,0%	20,4%	10
Rechterlijke Macht	3.020	1,1%	4,5%	9,4%	58,5%	26,5%	0
Waterschappen	1.100	4,2%	1,7%	13,0%	59,0%	22,1%	0
Onderwijs en Wetenschappen	77.090	2,0%	10,8%	12,9%	57,6%	16,6%	370
Primair Onderwijs	3.890	0,0%	15,9%	6,2%	56,8%	21,2%	0
Voortgezet Onderwijs	16.510	3,2%	11,2%	14,7%	58,3%	12,5%	120
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	6.040	3,6%	8,4%	18,0%	56,0%	14,0%	0
Hoger Beroepsonderwijs	11.780	2,5%	14,0%	14,1%	56,4%	13,0%	120
Universiteiten	24.430	1,6%	9,9%	11,5%	57,0%	20,0%	100
Onderzoekinstellingen	900	2,7%	12,7%	8,2%	56,5%	19,9%	30
Universitair Medische Centra	13.540	0,9%	8,6%	12,1%	60,1%	18,3%	0
Veiligheid	7.250	3,8%	16,5%	15,2%	51,4%	13,2%	20
Defensie	5.610	4,9%	18,5%	15,2%	50,6%	10,7%	0
Politie	1.640	0,0%	9,6%	14,9%	53,8%	21,7%	20

Bron: BZK, Personeelonderzoek 2006.

¹⁾ In % van totaal exclusief geen opgave.

²⁾ Inclusief personen waarvoor het opleidingsniveau onbekend is (10.730).

Tabel Z.12 Zittend personeel bij overheidswerkgevers naar mening over stellingen, 2005

	Totaal	Aandelen ¹⁾					Geen opgave
		Volstrekt niet mee eens	Groten-deels niet mee eens	Noch mee eens, noch mee oneens	Groten-deels mee eens	Volledig mee eens	
INHOUD VAN HET WERK							
Ik heb inhoudelijk leuk werk.	857.780	0,9%	3,6%	5,3%	40,1%	50,1%	11.310
Mijn werk is voldoende afwisselend.	857.780	1,0%	4,0%	6,4%	37,9%	50,6%	11.590
Het werk dat ik doe is maatschappelijk nuttig.	857.780	1,2%	3,4%	13,4%	35,4%	46,6%	22.320
Ik kan mij ontplooiën/ontwikkelen in mijn werk.	857.780	4,1%	12,7%	19,8%	38,0%	25,5%	17.380
Mijn capaciteiten komen in mijn functie goed tot hun recht.	857.780	4,1%	11,5%	13,0%	39,6%	31,9%	13.760
WERKDRUK							
Ik moet vaak extra hard werken om mijn werk op tijd af te krijgen.	857.780	6,3%	18,3%	24,4%	31,1%	20,0%	16.960
Ik heb vaak meer werk te doen dan ik aan kan.	857.780	8,8%	26,1%	28,2%	24,0%	12,9%	18.990
Mijn werk loopt vaak anders dan gepland.	857.780	4,0%	18,4%	22,7%	36,6%	18,3%	22.470
Ik heb voldoende tijd om mijn cliënten persoonlijke aandacht te geven.	857.780	3,3%	20,9%	26,4%	40,6%	8,7%	90.750
Er zijn voldoende mensen binnen mijn afdeling/team om het werk goed te kunnen doen.	857.780	6,9%	24,0%	22,0%	35,5%	11,6%	33.750
RELATIE MET COLLEGA'S							
Mijn collega's helpen om het werk gedaan te krijgen.	857.780	2,6%	10,0%	21,2%	44,6%	21,6%	37.840
Mijn collega's hebben persoonlijke belangstelling voor me.	857.780	1,4%	5,5%	15,6%	48,6%	29,0%	21.190
Mijn collega's zijn goed in hun werk.	857.780	0,7%	4,5%	20,8%	52,0%	22,1%	21.420
Ik voel me thuis in deze organisatie.	857.780	1,5%	5,1%	16,0%	43,5%	33,9%	18.690
Mijn collega's spreken mij er op aan als iets niet goed gaat.	857.780	1,9%	8,8%	20,4%	49,1%	19,8%	27.240
De samenwerking tussen mij en mijn collega's is goed.	857.780	0,8%	2,7%	10,5%	47,9%	38,2%	19.670
WIJZE VAN LEIDINGGEVEN							
Mijn leidinggevende heeft oog voor het welzijn van de medewerkers.	857.780	5,4%	14,9%	20,5%	38,3%	20,9%	21.070
Mijn leidinggevende raadpleegt medewerkers over zaken die voor hen van belang zijn.	857.780	5,2%	15,4%	21,5%	39,8%	18,1%	26.150
Mijn leidinggevende kan mensen goed laten samen werken.	857.780	6,8%	18,1%	33,1%	30,3%	11,8%	33.270
Mijn leidinggevende laat mij weten of hij/zij tevreden is over mijn werk.	857.780	6,5%	15,3%	19,8%	38,3%	20,1%	22.510
Mijn leidinggevende zorgt voor een goede taakverdeling.	857.780	7,2%	19,4%	31,1%	31,7%	10,7%	37.090
Mijn leidinggevende geeft duidelijke opdrachten.	857.780	7,5%	18,4%	28,8%	32,9%	12,4%	34.800
Ik krijg voldoende ondersteuning van mijn leidinggevende/werkgever.	857.780	8,0%	16,3%	24,1%	33,9%	17,8%	21.910
ZELFSTANDIGHEID/VERANTWOORDELIJKHEID							
Ik kan zelf beslissen hoe ik mijn werk doe.	857.780	1,2%	5,2%	10,1%	49,7%	33,8%	18.740
Ik kan zelf beslissen in welke volgorde ik mijn werk doe.	857.780	1,4%	5,9%	10,9%	45,4%	36,4%	22.620
Ik kan zelf mijn werktempo bepalen.	857.780	3,0%	14,2%	17,8%	38,5%	26,4%	21.850
ARBEIDSVORWAARDEN							
Er zijn voor mij binnen deze organisatie voldoende mogelijkheden voor financiële groei.	857.780	29,0%	32,0%	23,6%	11,9%	3,4%	45.500
Mijn individuele prestatie telt voldoende mee bij mijn beloning.	857.780	30,0%	29,9%	22,7%	13,3%	4,1%	47.270
Ik vind dat mijn salaris goed past bij het niveau van mijn functie.	857.780	17,0%	28,1%	23,2%	24,5%	7,1%	23.340
Vergeleken met andere organisaties waar ik zou kunnen werken, denk ik dat mijn salaris op het juiste niveau ligt.	857.780	18,4%	28,7%	24,0%	21,9%	6,9%	62.930

Bron: BZK, Personeelsonderzoek 2006.

¹⁾ In % van totaal exclusief geen opgave.

Tabel Z.13 Zittend personeel bij overheidswerkgevers naar wensen ten aanzien van arbeidsvoorwaarden, 2005

	Totaal	Top drie van arbeidsvoorwaarden die men collectief verbeterd zou willen zien ¹⁾						
		Faciliteiten combinatie arbeid en zorg ²⁾	Opleidingsmogelijkheden ³⁾	Meer levensloop	Meer verlof ⁴⁾	Hogere eindejaarsuitkering / 13e mnd	Prettige werkplek ⁵⁾	Mogelijkheid om eerder (voor 65 jaar) te stoppen
EERSTE PLAATS	857.780	5,7%	7,7%	1,3%	2,5%	3,9%	14,0%	16,8%
Openbaar Bestuur	309.280	7,2%	7,6%	1,3%	3,2%	5,4%	9,8%	19,2%
Rijk	109.720	7,4%	6,8%	0,9%	3,3%	5,7%	7,8%	17,2%
Gemeenten	174.440	7,0%	8,2%	1,5%	3,1%	5,2%	11,2%	20,8%
Provincies	12.260	9,8%	7,9%	1,8%	2,8%	5,8%	11,1%	16,8%
Rechterlijke Macht	3.020	9,4%	8,5%	0,6%	1,2%	1,6%	5,0%	4,5%
Waterschappen	9.850	6,4%	6,6%	0,8%	4,5%	5,5%	9,2%	19,8%
Onderwijs en Wetenschappen	429.810	5,2%	7,6%	1,1%	2,0%	2,9%	18,5%	15,4%
Primair Onderwijs	165.980	4,2%	6,6%	1,0%	1,0%	2,5%	22,2%	15,0%
Voortgezet Onderwijs	90.540	3,0%	5,9%	1,2%	1,7%	2,2%	17,0%	17,7%
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	49.880	3,5%	9,5%	0,8%	2,8%	3,3%	17,8%	20,0%
Hoger Beroepsonderwijs	30.740	6,7%	9,9%	1,9%	2,2%	4,0%	14,6%	16,1%
Universiteiten	38.410	9,8%	9,4%	1,6%	3,2%	4,1%	13,5%	10,3%
Onderzoekinstellingen	1.910	7,6%	9,9%	1,2%	2,6%	5,4%	10,0%	11,0%
Universitair Medische Centra	52.350	9,2%	9,0%	1,0%	3,9%	3,4%	16,5%	11,9%
Veiligheid	118.690	3,7%	8,4%	1,8%	2,6%	3,7%	8,7%	15,3%
Defensie	64.750	3,8%	9,4%	2,0%	2,3%	6,2%	8,6%	15,3%
Politie	53.940	3,5%	7,2%	1,6%	2,9%	0,9%	8,9%	15,2%
TWEEDE PLAATS	857.780	4,3%	9,6%	2,2%	4,4%	11,7%	11,3%	14,2%
Openbaar Bestuur	309.280	5,1%	9,7%	2,1%	5,6%	13,6%	9,6%	13,9%
Rijk	109.720	5,2%	10,4%	1,8%	5,5%	15,7%	9,2%	14,4%
Gemeenten	174.440	5,0%	9,6%	2,2%	5,6%	11,8%	10,0%	13,5%
Provincies	12.260	7,0%	6,9%	3,4%	4,4%	14,4%	6,8%	15,5%
Rechterlijke Macht	3.020	4,3%	12,1%	3,2%	6,0%	18,8%	8,3%	9,6%
Waterschappen	9.850	4,1%	7,2%	2,4%	7,1%	16,5%	9,4%	12,5%
Onderwijs en Wetenschappen	429.810	4,0%	9,5%	2,0%	3,6%	10,9%	13,3%	14,5%
Primair Onderwijs	165.980	3,9%	8,7%	1,7%	2,7%	11,0%	12,9%	14,3%
Voortgezet Onderwijs	90.540	2,9%	7,5%	2,2%	2,7%	10,6%	15,8%	17,1%
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	49.880	3,8%	11,5%	2,0%	3,1%	9,4%	15,1%	16,0%
Hoger Beroepsonderwijs	30.740	3,1%	11,6%	3,0%	3,8%	12,5%	11,2%	14,4%
Universiteiten	38.410	6,1%	10,3%	2,7%	5,0%	12,5%	9,6%	10,4%
Onderzoekinstellingen	1.910	6,8%	12,2%	2,6%	4,3%	15,2%	9,0%	8,5%
Universitair Medische Centra	52.350	5,3%	11,9%	1,9%	7,0%	10,4%	12,5%	12,1%
Veiligheid	118.690	3,1%	9,6%	2,7%	4,6%	10,1%	8,4%	14,0%
Defensie	64.750	2,9%	8,8%	2,6%	4,1%	14,4%	7,1%	13,3%
Politie	53.940	3,3%	10,6%	2,9%	5,1%	5,0%	9,8%	14,9%
DERDE PLAATS	857.780	3,8%	8,2%	2,6%	4,4%	10,5%	10,5%	12,2%
Openbaar Bestuur	309.280	4,5%	7,8%	2,4%	5,2%	11,8%	9,8%	12,3%
Rijk	109.720	4,9%	9,2%	2,0%	5,2%	11,9%	10,0%	12,5%
Gemeenten	174.440	4,3%	7,2%	2,5%	5,2%	11,4%	9,6%	12,1%
Provincies	12.260	4,8%	7,7%	3,0%	3,8%	13,8%	12,3%	11,2%
Rechterlijke Macht	3.020	6,9%	8,8%	2,6%	5,9%	13,6%	10,6%	8,2%
Waterschappen	9.850	3,1%	4,5%	3,8%	4,9%	13,2%	6,5%	16,0%
Onderwijs en Wetenschappen	429.810	3,4%	8,6%	2,7%	3,5%	9,8%	11,4%	12,2%
Primair Onderwijs	165.980	2,2%	8,4%	2,5%	2,8%	8,7%	10,8%	14,7%
Voortgezet Onderwijs	90.540	2,6%	9,1%	3,0%	2,7%	10,5%	11,7%	11,2%
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	49.880	4,0%	8,3%	2,5%	3,5%	9,0%	11,7%	10,7%
Hoger Beroepsonderwijs	30.740	3,7%	9,4%	3,3%	4,4%	11,2%	11,4%	10,1%
Universiteiten	38.410	5,6%	9,5%	2,9%	4,1%	11,9%	10,2%	7,5%
Onderzoekinstellingen	1.910	9,7%	7,9%	1,9%	3,2%	16,6%	4,3%	8,1%
Universitair Medische Centra	52.350	5,4%	7,1%	2,2%	6,3%	9,9%	13,2%	12,1%
Veiligheid	118.690	3,3%	8,1%	3,0%	5,5%	9,9%	9,4%	12,0%
Defensie	64.750	3,4%	7,4%	2,6%	4,7%	13,2%	7,6%	11,1%
Politie	53.940	3,3%	9,1%	3,5%	6,4%	6,1%	11,5%	13,1%

Tabel Z.13 2005 (vervolg)

	Hoger salaris	Aanvulling op sociale zekerheid	Meer bonussen / gratificaties	Meer toeslagen ⁶⁾	Faciliteiten op de werkplek ⁷⁾	Deeltijdmogelijkheden voorafgaand aan pensioenering	Geen opgave
EERSTE PLAATS	36,7%	2,4%	2,7%	1,6%	1,5%	3,3%	29.580
Openbaar Bestuur	34,5%	2,7%	3,4%	0,8%	0,8%	4,0%	11.620
Rijk	41,2%	3,0%	2,6%	0,7%	0,6%	3,0%	3.450
Gemeenten	30,0%	2,6%	4,1%	0,9%	1,0%	4,4%	7.300
Provincies	30,3%	1,6%	3,2%	0,5%	0,5%	7,9%	220
Rechterlijke Macht	58,8%	1,5%	1,5%	2,5%	0,3%	4,5%	20
Waterschappen	36,0%	3,5%	2,7%	1,4%	0,1%	3,4%	630
Onderwijs en Wetenschappen	35,9%	2,1%	2,5%	1,4%	2,2%	3,3%	15.180
Primair Onderwijs	37,8%	2,0%	2,4%	1,1%	2,1%	2,1%	5.960
Voortgezet Onderwijs	40,4%	1,7%	1,6%	1,1%	3,2%	3,4%	3.480
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	28,8%	2,3%	3,0%	0,8%	2,5%	5,0%	1.530
Hoger Beroepsonderwijs	28,5%	3,4%	4,9%	1,5%	1,1%	5,3%	960
Universiteiten	35,4%	3,1%	2,6%	0,7%	2,5%	3,8%	1.360
Onderzoekinstellingen	34,6%	6,0%	4,3%	0,3%	2,3%	4,8%	110
Universitair Medische Centra	33,8%	1,4%	2,2%	3,7%	0,7%	3,4%	1.780
Veiligheid	45,2%	2,5%	1,5%	4,1%	1,0%	1,5%	2.780
Defensie	40,7%	3,2%	1,6%	4,6%	1,0%	1,3%	1.970
Politie	50,5%	1,8%	1,2%	3,5%	1,1%	1,8%	810
TWEEDE PLAATS	14,5%	6,1%	5,6%	4,0%	4,3%	7,8%	33.020
Openbaar Bestuur	13,6%	5,9%	5,9%	2,7%	3,4%	9,0%	13.110
Rijk	13,9%	5,5%	5,3%	2,5%	2,9%	7,6%	3.770
Gemeenten	13,6%	6,1%	6,3%	2,8%	3,8%	9,7%	8.150
Provincies	12,5%	7,5%	6,1%	2,6%	3,0%	10,1%	370
Rechterlijke Macht	9,4%	4,4%	6,7%	3,2%	5,8%	8,4%	30
Waterschappen	13,6%	7,0%	5,2%	3,8%	1,4%	9,7%	790
Onderwijs en Wetenschappen	14,9%	5,8%	5,6%	2,8%	5,4%	7,7%	16.850
Primair Onderwijs	16,1%	6,6%	6,2%	2,6%	6,1%	7,2%	6.800
Voortgezet Onderwijs	14,1%	4,4%	5,0%	2,2%	7,1%	8,5%	3.420
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	13,4%	5,2%	3,8%	2,1%	5,2%	9,5%	1.630
Hoger Beroepsonderwijs	14,7%	5,0%	6,1%	2,8%	3,8%	8,0%	1.300
Universiteiten	15,0%	7,6%	8,4%	1,4%	4,7%	6,3%	1.480
Onderzoekinstellingen	13,4%	5,2%	8,2%	0,9%	4,3%	9,5%	120
Universitair Medische Centra	14,2%	5,5%	4,3%	5,9%	1,8%	7,1%	2.100
Veiligheid	15,5%	7,5%	4,9%	11,4%	2,7%	5,5%	3.060
Defensie	16,2%	7,9%	5,8%	9,1%	2,2%	5,5%	2.190
Politie	14,6%	7,1%	3,8%	14,2%	3,3%	5,4%	870
DERDE PLAATS	11,3%	7,9%	7,3%	4,2%	6,5%	10,6%	44.780
Openbaar Bestuur	10,4%	8,4%	8,1%	2,4%	5,5%	11,5%	16.820
Rijk	9,8%	8,5%	8,0%	2,0%	5,5%	10,6%	4.710
Gemeenten	11,1%	8,3%	8,3%	2,8%	5,6%	11,8%	10.610
Provincies	7,6%	8,3%	6,7%	1,4%	4,4%	15,0%	490
Rechterlijke Macht	8,6%	4,0%	6,4%	3,7%	9,2%	11,6%	90
Waterschappen	8,3%	10,8%	9,5%	2,3%	5,3%	11,9%	920
Onderwijs en Wetenschappen	12,4%	7,1%	7,1%	4,1%	7,5%	10,4%	24.100
Primair Onderwijs	13,3%	7,5%	7,2%	4,4%	8,2%	9,2%	10.210
Voortgezet Onderwijs	11,4%	7,2%	6,3%	3,6%	8,4%	12,3%	4.970
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	13,0%	8,6%	6,7%	2,8%	7,5%	11,6%	2.190
Hoger Beroepsonderwijs	11,2%	5,4%	7,8%	4,7%	7,0%	10,4%	1.860
Universiteiten	11,3%	7,5%	9,7%	1,8%	7,7%	10,4%	2.030
Onderzoekinstellingen	11,0%	9,6%	4,7%	2,2%	8,6%	12,1%	150
Universitair Medische Centra	11,9%	5,2%	6,4%	6,8%	3,8%	9,7%	2.690
Veiligheid	10,0%	9,1%	5,9%	9,1%	5,7%	9,1%	3.860
Defensie	11,2%	9,9%	7,0%	8,6%	4,2%	9,3%	2.730
Politie	8,6%	8,1%	4,5%	9,7%	7,4%	8,9%	1.130

Bron: BZK, Personeelonderzoek 2006.

¹⁾ Aandelen in % van totaal exclusief geen opgave.

²⁾ Bijv. kinderopvang of telewerken.

³⁾ In tijd of geld.

⁴⁾ Ouderschaps-, studie-, zorgverlof of vakantie.

⁵⁾ Goede fysieke arbeidsomstandigheden.

⁶⁾ Onregelmatigheids- of ongemakkentoeslag

⁷⁾ ICT, kantine, sportfaciliteiten, etc.

Tabel Z.14 Zittend personeel bij overheidswerkgevers naar frequentie agressie en intimidatie, 2005

	Totaal	Mate waarin de afgelopen 12 maanden persoonlijk te maken heeft gehad met ¹⁾				Geen opgave
		Nee, nooit	Ja, een enkele keer	Ja, vaak	Ja, zeer vaak	
Ongewenste seksuele aandacht van klanten ²⁾	857.780	95,2%	4,5%	0,3%	0,1%	60.960
Ongewenste seksuele aandacht van chefs of collega's	857.780	96,3%	3,5%	0,2%	0,1%	45.020
Intimidatie door klanten ²⁾	857.780	71,9%	23,4%	3,4%	1,3%	53.320
Intimidatie door chefs of collega's	857.780	84,6%	13,3%	1,5%	0,7%	38.990
Lichamelijk geweld door klanten ²⁾	857.780	90,5%	7,7%	1,2%	0,5%	55.220
Lichamelijk geweld door chefs of collega's	857.780	99,4%	0,4%	0,1%	0,0%	41.760
Verbale agressie van klanten ²⁾	857.780	55,3%	33,6%	7,6%	3,6%	48.820
Verbale agressie van chefs of collega's	857.780	84,1%	14,3%	1,1%	0,5%	36.940

Bron: BZK, Personeelsonderzoek 2006.

¹⁾ Aandelen in % van totaal exclusief geen opgave.

²⁾ Leerlingen, burgers, etc.

Tabel Z.15 Zittend personeel bij overheidswerkgevers naar mening over stellingen integriteit, 2005

	Totaal	Aandelen ¹⁾					Geen opgave
		Volstrekt niet mee eens	Groten-deels niet mee eens	Noch mee eens, noch oneens	Groten-deels mee eens	Volledig mee eens	
Ik kan vertrouwen op de integriteit van mijn organisatie.	857.780	3,6%	10,7%	21,8%	45,4%	18,6%	45.200
In mijn organisatie zijn regels over integriteit vastgesteld. ²⁾	857.780	4,4%	7,7%	17,6%	39,4%	30,9%	157.460
In mijn organisatie wordt regelmatig aandacht besteed aan integriteit. ³⁾	857.780	8,3%	18,9%	25,0%	32,7%	15,1%	66.490
Binnen mijn organisatie heerst een open organisatiecultuur waarin voldoende ruimte is voor het uiten van kritiek en het geven van eerlijke adviezen.	857.780	6,9%	18,2%	22,7%	39,1%	13,2%	32.560
In mijn organisatie kan ik zonder nadelige gevolgen voor mijzelf een integriteitsvraagstuk aankaarten bij mijn collega's of leidinggevende.	857.780	5,6%	14,1%	25,6%	39,7%	15,0%	78.730
Mijn leidinggevende geeft het goede voorbeeld op het terrein van integriteit.	857.780	5,8%	10,5%	26,7%	36,5%	20,4%	59.920
Het management reageert adequaat als zich een (mogelijke) schending van de integriteit in mijn organisatie heeft voorgedaan.	857.780	6,2%	13,2%	33,2%	32,3%	15,1%	173.940

Bron: BZK, Personeelsonderzoek 2006.

¹⁾ In % van totaal exclusief geen opgave.

²⁾ Bijv. een gedragscode, regels over nevenwerkzaamheden of een klokkenluisregeling.

³⁾ Bijv. tijdens algemene bijeenkomsten, via specifieke informatie, in werkoverleggen en functioneringsgesprekken.

Tabel Z.16a Zittend personeel bij overheidswerkgevers naar sector en belang van gesprek over functioneren, 2005

	Totaal	Belang van gesprek met direct leidinggevende over functioneren ¹⁾					Geen opgave
		Helemaal niet belangrijk	Niet zo belangrijk	Neutraal	Redelijk belangrijk	Heel belangrijk	
TOTAAL	857.780	1,0%	3,6%	6,1%	40,8%	48,4%	15.190
Openbaar Bestuur	309.280	1,2%	3,7%	6,8%	41,3%	46,9%	6.400
Rijk	109.720	1,0%	3,7%	6,3%	43,5%	45,6%	2.460
Gemeenten	174.440	1,3%	3,7%	7,1%	40,3%	47,5%	3.540
Provincies	12.260	0,9%	2,5%	7,2%	34,1%	55,3%	100
Rechterlijke Macht	3.020	2,0%	4,5%	11,9%	52,7%	28,9%	40
Waterschappen	9.850	1,0%	5,6%	6,8%	40,3%	46,4%	260
Onderwijs en Wetenschappen	429.810	0,9%	3,8%	5,6%	40,6%	49,1%	7.330
Primair Onderwijs	165.980	0,6%	2,3%	3,8%	36,1%	57,2%	3.260
Voortgezet Onderwijs	90.540	1,2%	4,8%	7,5%	42,6%	44,0%	1.390
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	49.880	1,4%	4,2%	7,3%	46,3%	40,8%	640
Hoger Beroepsonderwijs	30.740	0,8%	6,4%	5,9%	43,5%	43,4%	440
Universiteiten	38.410	1,3%	5,3%	6,1%	45,0%	42,2%	670
Onderzoekinstellingen	1.910	1,3%	4,3%	7,4%	43,7%	43,3%	70
Universitair Medische Centra	52.350	1,0%	3,6%	5,6%	41,1%	48,8%	860
Veiligheid	118.690	0,9%	2,9%	6,1%	40,3%	49,9%	1.460
Defensie	64.750	1,1%	2,6%	7,1%	39,9%	49,4%	800
Politie	53.940	0,7%	3,3%	4,9%	40,7%	50,5%	660

Bron: BZK, Personeelonderzoek 2006.

¹⁾ Aandelen in % van totaal exclusief geen opgave.

Tabel Z.16b Zittend personeel bij overheidswerkgevers naar sector en voorkomen van formeel gesprek, 2005

	Totaal	In de afgelopen 12 maanden tenminste één formeel gesprek gevoerd met direct leidinggevende over functioneren? ¹⁾		Geen opgave
		Nee	Ja	
TOTAAL	857.780	24,3%	75,7%	16.750
Openbaar Bestuur	309.280	17,5%	82,5%	7.810
Rijk	109.720	16,4%	83,6%	2.490
Gemeenten	174.440	19,5%	80,5%	4.890
Provincies	12.260	4,4%	95,6%	100
Rechterlijke Macht	3.020	23,0%	77,0%	50
Waterschappen	9.850	10,3%	89,7%	280
Onderwijs en Wetenschappen	429.810	28,5%	71,5%	7.140
Primair Onderwijs	165.980	23,7%	76,3%	3.130
Voortgezet Onderwijs	90.540	37,0%	63,0%	1.340
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	49.880	36,9%	63,1%	610
Hoger Beroepsonderwijs	30.740	27,3%	72,7%	390
Universiteiten	38.410	24,1%	75,9%	710
Onderzoekinstellingen	1.910	30,3%	69,7%	80
Universitair Medische Centra	52.350	25,1%	74,9%	890
Veiligheid	118.690	26,3%	73,7%	1.800
Defensie	64.750	34,7%	65,3%	1.110
Politie	53.940	16,3%	83,7%	700

Bron: BZK, Personeelonderzoek 2006.

¹⁾ Aandelen in % van totaal exclusief geen opgave.

Tabel Z.16c Zittend personeel bij overheidswerkgevers naar sector en tevredenheid over gesprekken, 2005

	Totaal	Mate van tevredenheid over gesprekken met direct leidinggevende ¹⁾					Geen opgave
		Zeer ontevreden	Tamelijk ontevreden	Neutraal	Tamelijk tevreden	Zeer tevreden	
TOTAAL	857.780	5,5%	14,4%	25,0%	42,4%	12,7%	17.130
Openbaar Bestuur	309.280	5,5%	13,8%	24,7%	43,6%	12,5%	7.370
Rijk	109.720	5,5%	13,4%	23,9%	44,6%	12,6%	2.920
Gemeenten	174.440	5,6%	14,1%	25,4%	42,9%	12,1%	4.010
Provincies	12.260	4,2%	15,1%	21,8%	40,8%	18,0%	100
Rechterlijke Macht	3.020	4,1%	11,2%	31,2%	38,9%	14,6%	70
Waterschappen	9.850	5,4%	13,0%	21,3%	48,5%	11,8%	280
Onderwijs en Wetenschappen	429.810	5,4%	14,8%	24,8%	41,6%	13,4%	8.210
Primair Onderwijs	165.980	4,0%	13,4%	21,5%	43,7%	17,4%	3.030
Voortgezet Onderwijs	90.540	6,6%	15,9%	28,3%	39,5%	9,7%	1.810
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	49.880	6,9%	18,0%	26,3%	38,9%	9,9%	800
Hoger Beroepsonderwijs	30.740	7,5%	16,7%	26,5%	39,2%	10,2%	510
Universiteiten	38.410	4,9%	14,0%	26,3%	41,5%	13,3%	940
Onderzoekinstellingen	1.910	4,7%	17,3%	23,4%	41,4%	13,2%	90
Universitair Medische Centra	52.350	5,4%	13,5%	26,1%	42,3%	12,6%	1.030
Veiligheid	118.690	5,9%	14,5%	26,3%	42,4%	10,8%	1.550
Defensie	64.750	6,3%	14,3%	27,7%	39,7%	11,9%	850
Politie	53.940	5,5%	14,8%	24,7%	45,7%	9,4%	700

Bron: BZK, Personeelonderzoek 2006.

¹⁾ Aandelen in % van totaal exclusief geen opgave.

Tabel Z.17 Zittend personeel bij overheidswerkgevers naar sector en toegang tot internet, 2005

	Totaal	Aandelen ¹⁾				Geen opgave
		Op het werk en thuis	Alleen op het werk	Alleen thuis	Niet op het werk, niet thuis	
TOTAAL	857.780	83,2%	5,5%	10,0%	1,3%	13.660
Openbaar Bestuur	309.280	77,7%	6,2%	13,8%	2,3%	5.630
Rijk	109.720	65,4%	4,7%	27,3%	2,7%	2.310
Gemeenten	174.440	84,2%	7,2%	6,4%	2,3%	2.990
Provincies	12.260	90,7%	5,6%	2,9%	0,8%	110
Rechterlijke Macht	3.020	77,5%	3,2%	18,7%	0,6%	20
Waterschappen	9.850	82,7%	7,8%	7,4%	2,1%	220
Onderwijs en Wetenschappen	429.810	92,6%	5,3%	1,8%	0,3%	6.770
Primair Onderwijs	165.980	91,9%	5,1%	2,5%	0,5%	3.020
Voortgezet Onderwijs	90.540	94,2%	4,7%	0,7%	0,3%	1.100
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie	49.880	93,8%	5,1%	0,9%	0,2%	620
Hoger Beroepsonderwijs	30.740	94,1%	3,6%	2,2%	0,0%	430
Universiteiten	38.410	91,3%	7,5%	1,1%	0,1%	740
Onderzoekinstellingen	1.910	90,8%	8,0%	0,9%	0,3%	70
Universitair Medische Centra	52.350	91,0%	6,4%	2,2%	0,4%	800
Veiligheid	118.690	63,4%	4,5%	29,9%	2,2%	1.260
Defensie	64.750	55,4%	4,7%	37,2%	2,8%	700
Politie	53.940	73,0%	4,3%	21,1%	1,6%	560

Bron: BZK, Personeelonderzoek 2006.

¹⁾ In % van totaal exclusief geen opgave.

Verwante publicaties

Personeels- en Mobiliteitsonderzoek Overheidspersoneel 1999-2002, ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, juni 2003;

Arbeidsmarktverkenning sector provincies 2005, ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, januari 2005;

Personeels- en Mobiliteitsonderzoek Overheidspersoneel 2003-2004, ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, april 2005;

De toekomstige arbeidsmarktsituatie van de sector Gemeenten, ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, mei 2005.

De waterschappen als werkgever 2003-2013, ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, augustus 2006;

Kerngegevens Overheidspersoneel 2005, ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, september 2006;

Trendnota Arbeidszaken Overheid 2007, ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, september 2006;

Confrontaties met agressie, een onderzoek naar agressie tegen overheidspersoneel door burgers en collega's, ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, januari 2007.

Integriteit van de overheid, een onderzoek naar de integriteitsbeleving van het overheidspersoneel, ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, januari 2007.

Uitgave

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Directoraat-generaal Management Openbare Sector
Directie Arbeidszaken Openbare Sector
Afdeling Kennisinstructuur en Analyse
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
info@minbzk.nl
www.minbzk.nl

Redactie

André Dickmann en Alexander Verbree

Productiebegeleiding

Directie Communicatie en Informatie/Grafische en Multimediale Diensten

Zetwerk

Aeroset, Wateringen

19083/883.GMD53
Februari 2007